

LETOS JE ŽE 56. LETNO SLOVENSKO ROMANJE K MATERI BOŽJI V LUJAN

BUENOS AIRES
MAJ
LETO 66

duhovno
življenje

INSTITUT ZA UNIVERZITETNO
KULTURO
LJUBLJANA
BOVICNA
4
+++
1999

Od zgoraj in od leve: 1. Jezuitski misijonar Lovro Tomažin iz Zambije 28. februarja letos pri pepelnju v Slomškovem domu (Foto: M. Šušteršič). 2. Razkrivanje sv. križa na veliki petek v cerkvi Marije Pomagaj. 3. Letošnja velikonočna akademija v Našem domu v San Justu. 4. Slovesna zahvalna maša v Slomškovem domu na proslavi 50-letnice slovenske verske skupnosti v Ramos Mejiji. 5. Slavnostni govornik na proslavi je bil nekdanji predsednik in častni član Slomškovega doma Herman Zupan. 6. Na proslavi so se Ramoščani hvaležno spomnili tudi 30-letnice dušnopastirskega dela prelata Jožeta Škerbca med njimi in njegove 70-letnice. 7. Nastop Slomškove šole, letošnjih prvoobhajancev in bivših učencev, katere je pripravljval prelat Jože Škerbec pred 30 leti na prvo sveto obhajilo (Foto: M. Vombergar).

Ob romanju v Luján

JOŽE ŠKERBEC

Na nedeljo po prazniku lujanske Device Marije, na drugo nedeljo v maju, romamo Slovenci iz Velikega Buenos Airesa in posamezni rojaki tudi iz notranjosti dežele v največjo argentinsko Marijino božjepotno svetišče v Luján. Slovenska dušna pastirja Jože Kastelic in Janez Hladnik sta pripeljala rojake na to priljubljeno božjo pot že leta 1934, nato leta 1936, 1937 in 1945.

Od leta 1948 pa je vodil to romanje do svoje smrti, do 13 let nazaj, monsinjor Anton Orehar in za njim 8 let njegov naslednik dr. Alojzij Starc. Rajnih dušnih pastirjev in delegatov za Slovensko dušno pastirstvo se spominjamo s spoštovanjem in hvalečnostjo.

V slovenski vernosti je vedno imela posebno mesto Kristusova mati in naša duhovna mati Marija. Versko življenje med slovenskim narodom je cvetelo takrat, kadar je bila razširjena živa in zdrava pobožnost do Matere božje. Kadar te ni bilo, je med našimi predniki plahnela in ginila tudi pobožnost. V najhujših stiskah nam je ravno Marijina pomoč ohranila vero in krščansko življenje, dajala moč in zaupanje.

Prava pobožnost do Marije nas vodi k Jezusu, božjemu in njenemu Sinu, in to je naravno in razumljivo. Ko je Jezusa spočela, hranila in ga v templju darovala in ko je trpela s svojim na križu umirajočim Sinom, je s pokorščino božji volji, z vero, upanjem in gorečo ljubeznijo sodelovala na popolnoma edinstven način pri Odrašenikovem delu za obnovitev nadnaravnega življenja v dušah. S tem je postala naša mati v redu milosti.

Naša duhovna mati je postala posebej, ko je Jezus s križa dejal apostolu Janezu: „Glej, tvoja mati!“ in Mariji: „Žena, glej tvoj Sin!“

Kristjani molimo samo Boga, Marijo pa častimo, in sicer z molitvijo, pesmijo, romanji, posnemanjem njenih kreposti vere, upanja, ljubezni do Boga in do

ljudi, čistosti srca, predanosti poklicu, srčne plemenitosti in izpolnjevanja božje volje, tuditi kadar je nedoumljiva in težka.

Na romanju bomo Marijo najprej počastili in se ji zahvalili za njeno doseganje varstvo in pomoč. Potem pa se bomo k Njej obrnili s svojimi prošnjami z vsem zaupanjem. Za kaj jo bomo prosili? Vsak romar ima svoje potrebe in prošnje, vsi pa imamo tudi skupne potrebe, želje in prošnje.

Prosili jo bomo zase in za svoje družine, za duhovno prenavo naše verske in narodne skupnosti, za sveto Cerkev, za Slovenijo in Argentino;

prosili jo bomo, naj nam v tretjem in zadnjem letu duhovne priprave na jubilejno leto dva tisoč pomaga odkrivati Boga kot ljubečega Očeta in sebe kot božje posinovljence;

prositi hočemo za zdravje, za delo

in službo, da bi se mogli pošteno in dostojno preživljati tudi v teh kriznih časih;

za lepe medsebojne odnose med člani naših družin, da se bodo v njih oblikovale zrele, plemenite in odgovorne osebnosti; da bi naše družine gojile družinsko molitev, se redno in zbrano udeleževale nedeljske svete maše, kolikor je mogoče slovenske službe božje;

da bi se naši verniki redno in dovolj pogosto duhovno očiščevali v zakramentu svete spovedi, se duhovno krepili s svetim obhajilom in živeli v stanju posvečujoče milosti božje;

Marijo hočemo posebej prositi za našo mladino: da bi se odgovorno pripravljala tako na poklicno delo kot tudi na sklenitev zakona in ustanovitev družine;

da bi se čim več naših fantov in deklet našlo za skupno življenjsko pot in tako lažje gojilo tudi vrednote slovenstva; da bi vsi naši fantje in dekleta našli verne, poštene in dobre življenjske partnerje za sklenitev svetega zakona;

da bi se naši mladi ne bali odgovornosti za sklenitev zakona in ustanovitev družine; da bi tisti fantje in dekleta, ki jih Gospod kliče v Gospodov vinograd, prisluhnilii božjemu klicu in se mu odzvali ter se odločali za duhovne poklice, duhovniške, redovniške in misijske;

da bi se naši mladi radi vključevali v naše mladinske organizacije in v našo versko in narodno skupnost.

Prosili bomo Marijo, da bi naši verski skupnosti ne manjkalo dovolj dobrih in požrtvovalnih dušnih pastirjev;

da bi se naši rojaki radi vključevali v našo versko in narodno skupnost ter se udeleževali slovenskih verskih opravil in kulturnih ter družabnih prireditev; da bi bili pripravljene požrtvovalno sprejemati funkcije in mesta, ki jih organizirana skupnost nujno potrebuje.

Marijo bomo tudi prosili, da naši ostareli, bolni in osamljeni rojaki ne bi pogrešali duhovne,

Marija, pomagaj nam sleherni čas

FRANC RODE, nadškof in metropolit

Tako se začena ena od mnogih, res premnogih ljudskih pesmi, ki jih je slovenski človek namenil Mariji in ki jih tudi še vedno poje. Narod, tako zelo predan pesmi, je sicer, žal, opustil lepo navado vednega prepevanja - ni več fantovskih večerov pod lipo na vasi, ni več srečan mladi ne ob skupnem delu, kjer bi se oglasila pesem. Tako gre v pozabo mnogo narodnih pesmi, mladina le redko še poje in narod tako izgublja eno tistih milih lastnosti, ki dela človeka polnejšega in srečnejšega.

A Marijine pesmi še odmevajo, še jih poje verni slovenski človek, posebno pa jih poje na romanjih, ki tudi v sodobnem času naglice in pospešene individualizma niso preminila. Naši ljudje še romajo, sicer res včasih kar z avtom in posamično, a romajo še. Marijina svetišča, posejana po vsej domovini, njene cerkvice na gričih, dolenski Lurd, Ptujška Gora, Sveta gora, celo Trsat nad Reko so bližnji cilji vernikov, ki se želijo priporočiti Mariji. In

človeške in zdravstvene oskrbe.

Vsi smo dovzetni za dobre in nedobre vplive okolja in sredstev družbenega obveščanja, zato je potrebno, da znamo in hočemo kritično presojati in izbirati programe TV in druga občila.

Zahvalili se bomo Bogu in Materi božji, da bo v nedeljo, 19. septembra letos, sveti oče Janez Pavel II. v Mariboru razglasil božjega služabnika Antona Martina Slomška za prvega slovenskega blaženega; prosili bomo, da bi sveta Cerkev kmalu priznala tudi druge naše svetniške kandidate in mučence boljševiške revolucije na Slovenskem. Ob 40-letnici smrti nepozabnega škofa dr. Gregorija Rožmana bomo prosili, da bi bila njegova svetla podoba v domovini verodostojno predstavljena po 50-letnem blatenju ali zamolčevanju.

Romanje naj v nas utrdi zavest, da smo na svetu popotniki, romarji, da nimamo tu stalnega bivališča in da moramo v skladu s to zavestjo primerno živeti. Pri tem prizadevanju nam bo gotovo naša duhovna mati Marija najlepši vzor in najboljša priprošnjica. ■

koliko naših ljudi svoje stiske in bolečine, svojo zahvalo in prošnjo za varstvo ponese Mariji v Lurd ali Fatimo! In kjer so zbrani dva ali trije Slovenci v Marijinem svetišču, povsod se oglasi mila pesem Materi v čast ali priprošnje. Kamorkoli pridejo naši ljudje, jim tudi drugi z veseljem prisluhnejo: naša pesem je živa molitev in lepo je videti mlado in staro, kako vsi prepevajo prastare pesmi in z njimi častijo Božjo in našo mater.

Od vseh božjih poti, ki se nanje poda slovenski človek, pa je najgloblje v njegovem srcu zasidrana božja pot k Mariji Pomagaj na Brezjah. Mati Marija z detetom Jezusom v naročju, materinska in ljubeča s svojim pogledom vabi v svoje varstvo vsakogar, ki stopi pred Layerjevo sliko v tej slovenski baziliki. Marija Pomagaj ji je dal ime slovenski človek s tisto preprosto vero dedov, s tisto zaupljivostjo otrok, ki se zanašajo na materino varstvo in pomoč. Marija pomagaj so tudi besede, ki jih verno srce vzklikle v vsaki stiski. Slika brezjanske Marije je nešteto pomnožena, varuje verne slovenske domove, krasi cerkvice in kapelice po vsej deželi, s sabo so jo odnesli nesrečni izgnanci, da jim je v daljni tujini pomenila neuničljivo in toplo vez z domovino...

Brezjanska Marija je razpoznavni znak slovenskih vernikov. Kako nas je počastil sam sveti oče, ko je na začetku svoje pastirske poti pokleknil pred

njo in molil, kjer so molili rodovi Slovencev! Pokleknil, kot vsak dan poklekajo pred njo množice romarjev. Prihajajo od vsepovsod, prinašajo ji svoje prošnje in zahvalo. Prošnja mladega fanta ob odločitvi za poklic, prošnja neveste pred poroko, zahvala ob rojstvu, krst novorojenca v Marijinem svetišču, romanje prvoobhajancev in birmancev, romanja otrok, odraslih, bolnikov in izseljencev...

V času, ki ga živimo, ob plehki sekularizaciji in brezboštvu, ob izpraznjenosti in zbeganosti sodobnega človeka, ki iracionalno išče po neverjetnih ovinkih sodobnih bajk svoj mir in svojo srečo, je pogled Marije Pomagaj na Brezjah poln miru, ljubezni in obljube. Obljublja nemirnemu iskalcu mir, ponuja mu varstvo in pomoč. Marija, človeška hči in Božja mati, je tista vez, ki človeka lahko vedno, v veselju in radosti, v bolečini in nesreči, pritegne v varno Božje naročje.

Zato sem srečen, da jo slovenski verniki častijo s tako ljubeznijo in da tako ostaja naša skupna priprošnja in pomočnica na naši poti do končnega cilja, ki je polnost veselja pri Bogu, večna radost pred Njegovim obličjem. ■

MARIJINE OČI NAS VEDNO SPREMLJAJO

V brezjanski podobi Marije Pomagaj so mnogi prepoznali sledi okoliščin, ki so spodbudile njen nastanek. Slikarjevo nemoč v ječi naj bi odsevala čisto majhna upodobitev Jezuščka, pa tudi njegova golota ter popolna odvisnost in hkrati zaupanje do Matere. Jezušček stiska k Mariji glavico, išče jo z očmi, z rokami bi se rad oklenil njenega vratu, a so prekratke in ji sežejo le do brade. S telescem se prižema k Materi, z levo nogo stoji na prstih, desno pa steguje k njej.

Na sliki je gotovo najlepši Marijin obraz, na obrazu pa njene oči. Ko Marija uzre Jezusa v nemoči in hkrati silnem zaupanju, se mu vsa preda. A oči ne obrne proti njemu, temveč k nam. Kamor koli stopimo v kapeli, nas Marijine oči vedno spremljajo... Kako tolažljiva in vesela resnica je izražena v njih! Marijino materinsko oko nas vidi. To je potrjeno po verski resnici Marijinega vnebovzvetja: Marijine oči so žive in vidi jo vse naše duševne in telesne potrebe. To je „povedal“ tudi slikar brezjanske podobe Marije Pomagaj. ■

Svetišča Marije Pomagaj med Slovenci po svetu

Ena izmed najdragocenejših svetinj, ki so jih Slovenci odnesli s seboj v svet, je bila podoba brezjanske Marije. V skromnih razmerah so njej v čast postavljali oltarje v begunskih taboriščih, pozneje, ko so našli nov dom in delo, pa tudi veličastna svetišča. Z Marijino podobo so postala njihova domovanja še bolj domača. V uglednih cerkvah jim je uspelo postaviti oltarje ali vsaj poskrbeti za zvest posnetek Marije z Brezij.

Že v dvajsetih letih tega stoletja so v Lemontu blizu Chicaga začele nastajati ameriške Brezje. Slovenski frančiškani so ob cerkvi postavili samostan in pravo duhovno svetišče Slovencev v Združenih državah Amerike. 26. junija 1926 je škof Anton Bonaventura Jeglič okronal Marijo in Jezusa. Leta 1971 je Marija Pomagaj dobila kapelo v ameriškem narodnem svetišču Brezmadežne v Washingtonu, D.C., kot simbol slovenskega prispevka pri razvoju katoliške Cerkve v tej državi. Mariji Pomagaj sta posvečeni tudi župniji v Pueblu v zvezni državi Kolorado in v West Allisu v državi Wisconsin.

Tudi Slovenci v Kanadi so imeli možnost ustanoviti več narodnih župnij. Najstarejša med njimi je zaživela v Torontu; župnijo in cerkev so posvetili Mariji Pomagaj. Po prizadevanju lazaristov so leta 1954 tam postavili novo stavbo, ki je bila posvečena 19. decembra istega leta.

V Južni Ameriki je največja slovenska skupnost v Argentini, kjer ima Marija Pomagaj pomembno mesto. Osrednja slovenska cerkev v Buenos Airesu je bila posvečena 26. maja 1974. Podoba Marije Pomagaj je tudi v Mendози, Bariločah, v Lujanu, argentinskem narodnem svetišču, in v več drugih velikih cerkvah in po domovih slovenskih rojakov in družin. V Čilu so po njej poimenovali slovenski dom v Santiagu.

Avstralski Slovenci so v Melbourneu postavili stranski oltar z brezjanske Marijo. Leta 1983, ob petnajstletnici tamkajšnje cerkve sv. Cirila in Metoda, jo je okronal ljubljanski nadškof dr. Alojzij Šuštar. V eni izmed cerkva v Sydneyju imajo čudovit relief Marije Pomagaj na steni nad glavnim oltarjem, delo bavarskega rezbarja Fridericka Rentza. Škof Jožef Kvas je leta 1985 okronal podobo Marije Pomagaj, delo

arhitekta in slikarja Cveta Mejača, za slovensko cerkev v Wollongongu, mestu, ki leži devetdeset kilometrov južno od Sydneyja. Brezjanska Marija ima svoj prestol tudi v podzemni župnijski cerkvi sredi avstralske puščave v Coober Pedyju, kjer kopljejo opale. Tudi to podobo je naslikal Cveto Mejač, blagoslovil pa 22. avgusta 1991 koprski škof in narodni ravnatelj za Slovence po svetu msgr. Metod Pirih.

Evropske države, v katere so se izseljevali Slovenci, so v cerkvenem pogledu zelo različne. Ker naši rojaki niso mogli ustanavljati svojih župnij, so se pridružili krajevnim cerkvam, v katerih se srečujejo. Marsikatero svetišče so obogatili s podobo Matere z Brezij. Kljub temu so z njenim osrednjim svetiščem v domovini ohranjali trdne vezi in ga pogosto obiskovali.

V slovenskem domu v Londonu je kapela s podobo brezjanske Marije, prav tako tudi v Münchnu. V Franciji je znano vsakoletno majsko romanje k Mariji Pomagaj v Habsterdick, kjer je oltar brezjanske Marije. Rojaki iz Belgije in Nizozemske vsako leto poromajo v Heerlen, kjer je v frančiškanski cerkvi brezjanska podoba. Podoba Marije Pomagaj z Brezij je tudi v slovenskem pastoralnem središču na Dunaju, ob njej se zbirajo tudi v Gradcu in v slovenskem papeškem zavodu Slovenik v Rimu; to podobo je okronal sveti oče Janez Pavel II. Nanjo mislijo, ko obiščejo Marijino svetišče v Einsiedelnu. Kevelaerju ali Altöttingu. Marijo z Brezij je pogosto mogoče videti v slavnostnih procesijah.

Seznam vseh krajev po svetu, kjer je Marija Pomagaj našla dom, bi bil zelo dolg. Reči je mogoče le eno: postala je zvesta spremljevalka izseljencev in zdomec ter zgovoren dokaz njihove privrženosti narodu, za katerega velja, da je Marijin.

Marija, mati naše vernosti

Slovenski narod je v svoji 1250-letni zgodovini odkrival v Mariji neskončnost Lepega, Svetega in Močnega, zato se je njene podobe oklenil z veseljem, ponosom, pogumom in ljubeznijo. Našim prednikom je Marija vedno pomenila prečisto Devico, ljubeznivo Mater in mogočno Kraljico. Pomenljiva je ugotovitev, da je versko življenje napredovalo takrat, kadar je bila posebno živa in prisrčna pobožnost do Marije. Lahko rečemo, da je Marija Mati naše vernosti; to smo še posebno izkazovali na Marijinih Božjih poteh od Gospe Svete, Svetih gora na Štajerskem, Blejskega otoka, Ptujске Gore, Svete Gore in Svetih Višarj do Brezij.

Brez človeške govorice Božje Besede ne bi nikoli razumeli Očetovega srca: Sin je bil potreben, da nam je razodel Očeta, ki ga nobeno oko nikoli ni videlo. A morda je prav našemu času posebno nujno potrebno, da vidi Marijo. Da jo vidi takšno, kakršna se nam sama pokaže, ne tako, kakor bi nam ugajalo, da bi si sami izmislili; in da jo sploh vidimo, da ne bi pozabili na njeno bistveno vlogo v odrešenjskem delu in v Cerkvi. Pravzaprav se Marija kaže in opredeljuje sama sebe kot pravzorna Cerkev, po kateri naj bi se mi oblikovali. Mi, to je vsak posamezni kristjan in

morda še več: naša predstava o tem, kaj je Cerkev. Nenehno se ukvarjamo s tem, da bi preoblikovali in izboljšali to Cerkev po zahtevah časa, po kritikah nasprotnikov in po svojih lastnih modelih. Toda ali pri tem ne izgublamo preveč izpred oči edino dovršenega merila, prav Prapodobe? Ali ne bi morali pri naših reformah nenehno upirati pogleda v Marijo? Seveda nikakor ne zato, da bi v naši Cerkvi množili marijanske praznike, pobožnosti, celo definicije, temveč preprosto zato, da bi vedeli, kaj je v resnici Cerkev, kaj cerkveni duh, kaj cerkveno ravnanje. Ali nas bo to iztrde sedajnosti prestavilo v nestvarno območje? Toda ali mala beseda: „Vina nimajo“, in nato: „Karkoli vam reče, storite,“ ni dovolj, da Marijo označimo tudi kot prapodobo Cerkve, ki je zaskrbljena za uboge, za njihovo skrito, sramežljivo ubožstvo? Ali ne živi Marija sredi temeljne zakonitosti razodetja, po katerem Bog meče mogočne s prestola in povišuje nizke, nasičuje lačne in pušča bogate, da odhajajo prazni? Resne in velike zadeve znova najdemo v Marijini miselnosti, a kot del nečesa mnogo večjega: kot del zadeve in prošnje njene Sina, da se na zemlji poveleča Božje ime, da pride Božje kraljestvo in se uveljavi Božja volja kakor v nebesih tako na zemlji.

Velepodjetnik HUBERT LIEBHERR in njegovih zadnjih devet let

(Ta Nemec je 6. novembra 1997 v Lingamu pripovedoval svojo življenjsko zgodbo pod naslovom: *Moja vrnitev k veri*)

S podjetjem Liebherr je začel leta 1949, po drugi svetovni vojni, Hubertov oče. Po svetu je znano predvsem zaradi žerjavov, čeprav izdeluje še mnogo drugih stvari, saj v celoti zaposluje 16.000 ljudi.

Hubert Liebherr, eden od petero otrok, je bil rojen po vojni v katoliški družini. S trinajstimi leti so ga poslali v internat, kjer pa je vero izgubil in mu je postala samo še predmet, iz katerega se je norčeval. Leta 1968 je maturiral v Heildelbergu. To je bil čas študentovskih manifestacij proti obstoječim strukturam in redu s parolami za seksualno svobodo tudi v Nemčiji, podobno kot v Franciji, in ne samo po šolah in univerzah, ampak tudi po mestnih ulicah. Tudi Huberta so prevzele te ideje, zlasti pa je gledal na dekleta le pod vidikom seksualne privlačnosti. Šel je študirat za inženirja v Karlsruheu in po končanih študijah ga je oče poslal kot zastopnika firme v Alžir. Ko se je tam vozil z džipom ponoči, ga je presenetil in prevzel pogled na zvezde, saj jih je videl v tisti puščavi veliko več in bolj svetle kot v Nemčiji, in tam je prvič po dolgem času doživel užitek duhovne vrste. Leta 1981 se je inž. Hubert vrnil v Nemčijo. Kmalu potem je oče razdelil firmo med sinove in hčerko in vsakemu dodelil svoje mesto v njej. Hubertov revir so bili žerjavi, kamioni, ladje in oprema za avione.

Leta 1982 je Hubert doživel na nekem križišču hudo avtomobilsko nesrečo, v kateri sta bila oba avtomobila popolnoma uničena, šoferjema se pa ni nič hudega zgodilo. Kadarkoli se je pozneje peljal tam mimo, je zmeraj mislil na okoliščine in razlog za tisti trk, a ga ni našel. Zato je ostala ta nesreča zanj nerazložljiva in skrivnostna.

Dve ali tri leta kasneje je odkril kapelico lurške Matere Božje 50 metrov od križišča, katere prej ni opazil, ker jo je zakrivalo drevo. Šel je h kapelici in tam je prvič po dolgih letih začel misliti na Boga in Marijo, seveda zelo nejasno, ker

je večino verskih stvari, ki jih je kdaj slišal, že zdavnaj pozabil. Spomnil se je pa maminih pripovedovanj o Marijinih prikazovanjih v Fatimi, si kupil knjigo o tem in jo začel prebirati. Prvo, kar mu je vzbudilo pozornost v njej, so bile Marijine napovedi z leta 1917 o komunizmu, češ da bo ta širil svoje pogubne zmote po svetu, če se ljudje ne spokorijo in ne nehajo žaliti Boga. Sam je imel že svoje skušnje s komunizmom z univerze, pa tudi zaradi trgovskih stikov njihovega podjetja v Sovjetski zvezi. Ugotavljal je, da ta zmeta res zmeraj bolj zasnava svet. Drugo, kar ga je prevzelo v knjigi, so bile Marijine obljube tistim, ki bodo zaporedoma opravljali pet prvih sobot v mesecu. Ker je imel težave v podjetju, je hotel Marijino obljubo takoj preizkusiti in se je odločil, da začne opravljati serijo petih prvih sobot v mesecu in da se nauči moliti rožni venec. To zanj ni bilo tako preprosto, saj se še očenaša ni spomnil več. Služkinja ga je naučila očenaš, za rožni venec si je pa kupil knjižico. In tako je opravljal prve sobote skozi osem mesecev, ko so v firmi končno sprejeli njegov predlog in problem je bil rešen. V tem je videl očitno Marijino pomoč. V omenjeni knjižici je bral, da bodo maja 1987 slovesno obhajali 70-letnico Marijinih prikazovanj v Fatimi in je sklenil, da poroma tja. Začel je pogosto zahajati k tisti kapelici pri križišču, se z Marijo pogovarjal in se tam dobro počutil. Še vedno pa so mu bile tuje velike cerkve ali sveta maša. Sploh je bil še poln pomislekov proti veri. Zato je nekoč, ko se je ob kapelici z Marijo kar naglas pogovarjal, rekel Mariji, naj mu dá kakšno znamenje, da bo lahko veroval. Ni še izgovoril besede znamenje, se mu je zabliskalo pred očmi, kot bi treščilo vanj. V glavi in v ušesih mu je bobnelo. Resno se je prestrašil in se zavedel: Bog pozna celo moje misli. Koliko časa je to trajalo, ne more vedeti, pač pa je Mariji rekel, da je pričakoval znamenje v Fatimi, ne pa takoj tam ob kapelici.

Takrat je Hubert srečal prijatelja iz šolskih let grofa Albrechta von Brandensteina Zeppelina, (po poklicu advokat, poročen, ima šest otrok, živijo v gradu) in mu povedal, kaj se mu je zgodilo, in da namerava iti v Fatimo. Albrecht, ki je bil tudi na poti, da se vrne v Cerkev, mu je odgovoril: „Grem s teboj.“ Leta 1987 sta res šla v Fatimo v družbi še dveh prijateljev. Do Lisbone s svojim avionom, od tam pa z najetim avtom do Fatime. Na tem kraju Marijinega prikazovanja je imel Hubert lepa doživetja. Najbolj so ga prevzeli tako imenovani „los adioses“, ko po glavni maši nosijo po trgu pred cerkvijo kip fatimske Marije in ji 100.000 romarjev navdušeno maha z belimi robci. Občudoval je Portugalce in si mislil: ko bi mogel imeti takšno vero!

Albrecht pa ga je vprašal: „Si že kdaj slišal o Medjugorju?“ Hubert mu je odgovoril: „Ne. Kje pa je to?“ Ko mu je Albrecht povedal, je Hubert predlagal, da gresta za obletnico prikazovanja, 24. junija 1987, v Medjugorje. Res sta šla v

Marija Pomagaj

STANKO JANEŽIČ

*Marija, pomagaj nam ti
na naši romarski poti,
da bomo do cilja prišli,
Odrešeniku naproti.
Marija, pomagaj nam ti!*

*Marija, pomagaj nam ti,
ko jutraj dan se začanja
in avemarijo zvoni,
naj misel k tebi se vzpenja.
Marija, pomagaj nam ti!*

*Marija, pomagaj nam ti,
vročino našega dneva
nam lajšaj, odganjaj skrbi,
naj tvoj smehljanj nas obseva.
Marija, pomagaj nam ti!*

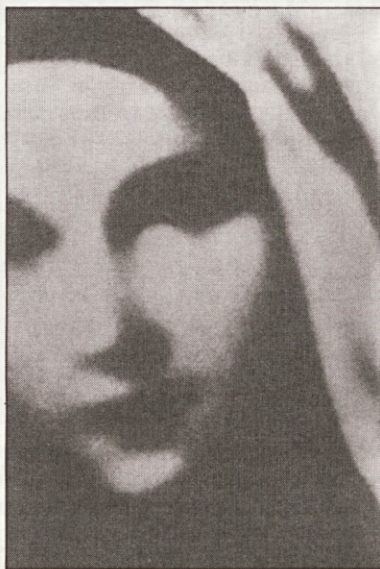
*Marija, pomagaj nam ti,
ko noč nad zemljo se zgrinja
in zvon nam k počitku zvoni,
pred nami večnost odgrinja,
Marija, pomagaj nam ti.*

*Marija, pomagaj nam ti
na naši romarski poti,
da bomo do cilja prišli,
Odrešeniku naproti,
Marija, pomagaj nam ti.*

družbi nekaterih prijateljev. Tri dni so bili tam, ni pa doživel ne videl nič posebnega, nobena stvar ga ni prevzela, bil je razočaran. Šli so h križu na Križevac in tudi tam ni bilo nič posebnega. Videl je vse romarje hoditi z rožnim vencem v rokah, tudi on ga je imel v žepu, a ga ni kazal. Bog ne daj, da bi kdo vedel, da hodi Liebherr z rožnim vencem okrog. Počutil se je slabo kot še nikdar v življenju in šlo mu je na bruhanje. To ni kraj zame, si je mislil. Ko je prišel od križa in gledal tiste množice ljudi po travniku, ki so se spovedovali, se je spomnil nekaterih svojih grehov iz mladosti in si mislil: tudi jaz bom šel k spovedi, a ne tukaj. Spovedal se bom pri kakšnih menihih v Nemčiji, da me ne bo nihče videl. Ko je prav to razmišljal, se je postavil pred njega neznan duhovnik in postavil pručko na tla z napisom: Deutsch. V trenutku je pozabil na sklep, padel na kolena in tam opravil spoved. Po zakramentu sprave ga je zapustila vsa slabost in občutil je notranji mir, ki je najlepši božji dar. Leta 1987 je z Albrechtom še enkrat romal v Medjugorje. Zadržala sta se tam nekaj dni in spet čutila tisto zbranstvo za molitev in globoki mir, ki ga nista doživljala nikjer drugje.

Pogovarjala sta se: Mati Božja toliko naredi za nas, tudi mi moramo darovati nekaj časa zanjo. V oktobru leta 1988 sta organizirala prvo romanje v Medjugorje. Najela sta avion in peljala tja 100 romarjev. Pred odhodom v Medjugorje so imeli mašo za srečno romanje. Že med mašo ni mogel obvladovati svojih živcev, da mu je šlo kar na jok, da sam sebe ni razumel. Pri evangeliju je slišal besede, namenjene prav njemu: Zapusti vse, kar imaš, in hodi za menoj! Kaj pomenijo te besede, je premišljal. Jaz, podjetnik, naj zapustim vse? Jaz moram vendar delati, je prepričeval sam sebe. Vsekakor pa, če Marija hoče kaj takega od mene, naj mi pokaže znamenje. Ko so prišli v Medjugorje, se je med mašo spet slabo počutil, da je dvomil, če bo lahko pristopil k obhajilu. Ko je prejel obhajilo, je bil tako pobit, da je šel z glavo prav do tal. V ušesih pa mu je zvenelo: Pusti vse in hodi za menoj!. V tistem težkem trenutku se je v svoji notranjosti vendarle odločil: Pripravljen sem! To se je zgodilo leta 1991.

Ko se je Hubert vrnil iz Medjugorja domov, je šel k očetu in mu razložil svoj sklep. „Svoj delež v firmi ti vračam,” mu

Ali je res to Marijin obraz iz Medjugorja?

Že pred desetimi leti je šla po svetu ta fotografija. Kako je nastala? Pravijo, da je bil med romarji v Medjugorju neki skeptični duhovnik, ki je stal za „vidci”, ko so ti nenadoma dvignili glave in se zazrli v nebo. On je usmeril tja svojo kamero in začel pritiskati na sprožilec fotoaparata. Ko je razvil film, je zagledal na negativu ta portret. Njegovi prijatelji, tudi skeptiki, so se hoteli prepričati, zato je eden od njih vzel to sliko s seboj v Medjugorje in jo pokazal eni od „vidkinj”, ki naj bi mu takole odgovorila: „Jeste, to ti je naša Gospa. Jedino, kada je mi ovdje vidimo, je ona puna života, puna vibracije.”

je rekel. Oče, ki je bil sicer veren, ga ni mogel razumeti in ga je nekaj časa pregovarjal, češ da tega ne sme storiti, ker je potreben za firmo. Poslednjič se je pa vdal in rekel: „Nisi več otrok, če misliš, da je to tvoja pot, stori, kar misliš, da je treba storiti.” Vprašal ga je še: „Od česa boš živel?” „Ne vem.” „Kaj boš delal?” „Ne vem.” Na televiziji so ga vprašali, če ne bi bilo bolje, da bi svoj delež razdelil med reveže. Odgovor je bil: „Ne, ker firma bo močna, če ostane skupaj, podjetje se ne sme razdeliti. Treba je misliti tudi na tistih 16.000 ljudi, ki imajo svoj kruh zaradi podjetja.”

Za Huberta so se začeli najtežji meseci v življenju. On, velepodjetnik, uspešen inženir zapusti podjetje in delo v njem, da se dá na razpolago Bogu in njegovi

Materi. Nihče ga ni razumel in sam ni vedel, kaj bo z njim. Žena, evangeličanka, ga je hotela s pomočjo Svetega pisma prepričati, da je to nemogoče. Tudi je vabila prijatelje, izvedence v Svetem pismu, da bi ga pregovorili. A vse zaman. Žena je dvomila, če je sploh še priseben, in ga poslala k psihiatru. To je bilo zanj strašno. Psihiater, ki ga je ona zbrala, pa je bil tudi veren človek, zato ga je razumel in napisal zdravniško potrdilo, da je normalen. Tudi bratje so nasprotovali njegovemu sklepu. Moč, da je vzdržal, je Hubert črpal samo iz zaupanja v Marijo. Hodil je h kapelici in ji tam tožil svojo stisko. Molil je intenzivno kot še nikdar v življenju. Spominjal se je tudi težkih, a lepih sanj, ki jih je imel pred prvim organiziranim romanjem v Medjugorje, ki so mu tudi pomagale pri odločitvi. Čez čas so bratje sprejeli njegovo odločitev in ga začeli podpirati. Oni zdaj upravljajo njegov delež v firmi in oče je še dosegel, da imata Hubert in njegova žena zagotovljeno plačo do smrti. Žena pa ni mogla sprejeti te odločitve in čeprav nista ločena, živita vsak zase.

Kaj bo zdaj delal? Kmalu je videl več različnih možnosti za apostolat. Prvo so bila romanja v Medjugorje, ki jih on vodi, in niso prenehala niti takrat, ko je tam divjala vojna. Doslej je peljal tja 2000 romarjev. Pri teh romanjih doživlja tudi velika spreobrnjenja. Nekateri, ki leta niso bili pri spovedi, so po treh dneh Medjugorja napravili ta korak in bili po spovedi nad vse srečni zaradi prejetega miru. Hubert ugotavlja, da je Bog tudi pri vernih ljudeh šele na 12. mestu. Ker smo materialisti, je za nas važna najprej služba, različni hobiji in športi in na koncu šele Bog. Desete božje zapovedi veljajo še danes, ker pa jih hočemo prilagoditi svojim željam in slabostim, nimamo notranjega miru. O tem nam govori Marija v svojih sporočilih v Medjugorju. Hubert je pozoren na to, s kakšno nežnostjo Marija začenja svoja sporočila: „Ljubi otroci!” Za konec se jim pa zmeraj zahvali za to, da so se odzvali povabilu in prišli. V teh sporočilih vedno prosi za spreobrnjenje in za vero. Vera je krepost, ki jo moramo vaditi. Z vero je tako kot z ognjem: če se ne nalaga goriva, ugasne. Tretjič: molitev, ki je podlaga vsega krščanskega življenja. In pri tem ima posebno mesto rožni venec. Naša molitev mora biti pogovor z Bogom. V družini, kjer se ne govori, se odnosi med člani

družine ohlajajo. Enako je z našo vero. Če ne molimo, bomo kmalu brez vere. Četrtrič: žrtve, premagovanje, odpovedi. Marija prosi, da se postimo dvakrat v tednu. Da sredo in petek preživimo ob kruhu in vodi.

Drugi del Hubertovega apostolata po letu 1991 je bil pa ta: ko se je začela vojna v Bosni, je organiziral transporte hrane in drugih potrebščin za ljudi, ki jih je ta prizadela. Še zdaj organizira pomoč in prevoz „božičnih paketov“ za opustošene kraje v Bosni in na Hrvaškem s pomočjo kamionov. Eden od njegovih prijateljev ga je spomnil, da bi lahko gradili lesene prenosljive hišice za vojne brezdomce. Res so jih nekaj postavili na Hrvaškem. Iz Rusije pa je prišla prošnja tamkajšnjih škofov, da bi jim zgradili nekaj prenosljivih cerkvic. In res je financiral, zgradil in prepeljal prvo prenosljivo cerkvic v Rostov ob reki Don. Ob njeni blagoslovitvi je škof Kondrušević izrazil željo in povedal, da bi potreboval štiri cerkvice. Hubert, ki je imel še kot podjetnik slabo skušnjo z Rusijo iz časov Gorbačova, se je odločil, da jih bo gradil v Nemčiji in jih od tam vozil v Rusijo. Ko se je Hubert po postavitvi prve cerkvice vrnil iz Rusije domov, se je spričo velikanskih ovir, ki jih je moral premagati, šel pogovarjat z Marijo h kapelici ob tistem križišču, rekoč: „Preveč zahtevaš od mene, to je pretežko zame, dosti je tega, ne morem več.“ Nadaljeval bo s tem samo pod gotovimi pogoji. Dobiti mora za to delo tesarskega mojstra, primerno delavnico in potrebni denar za vse to. Mojster, ki je zgradil prvo cerkvic, se mu je kar sam ponudil, čeprav je imel dobro službo. Zahteval pa je plačo. Zato je Hubert prosil podporo pri nabirki Renovabis, ki zbira darove nemških katoličanov za binško praznik, katere izkupiček gre za Vzhod, da bi mu financirala te stroške. Razložil je natančno svoj načrt in dobil odgovor, da bo denar prejel šele potem, ko mu bo kak ruski škof podpisal prošnjo. Po časopisu je iskal primerno delavnico, dobil 36 ponudb, od katerih so bile primerne štiri, odločiti se je moral pa za eno. Na neki delavnici je bil kip sv. Antona, pred njo pa kapelica. Pomislil je in se odločil zanjo: „Ta mora biti prava.“ Potreboval bi še 200.000 mark za orodje in nabavo strojev. V kratkem času je dobil po navadni pošti in brez navedbe odpošiljatelja veliko ovojnico, za katero je mislil, da je v njej kakšna revija, v

Od mrtvih vstal si

VLADIMIR KOS

Ne vidim Ga, a vem, da On me vidi, kako Mu prošnjo dvigam na dlaneh, kako rotim Ga: „Ne odlašaj, pridi!“ Od mrtvih vstal si, vem za Tvoj nasmeš.

Ti veš, za koga z bolnim srcem prosim. Brez „Hočem“ s Tvojih ust ni vračanja. Od mrtvih Vstali hodil si po rosi, v dragulje spremenjeni vrh solzá.

Kot prej Srcé utripa Ti človeško, zato se Te prositi ne bojim. Od mrtvih vstal si, nič ni Tebi težko! Naj s češnjo v cvetih spet se veselim...

resnici pa je bilo 250.000 mark. Iz Brazili je dobil še 40.000 mark, za katere tudi ni vedel, kdo mu jih je poslal. Tako je zbral na mah 300.000 mark za opremo delavnice. Klicali so ga od zbirke Renovabis, da so mu odobrili financiranje naslednjih treh cerkvic, ker je škof Kondrušević s podpisom potrdil njegovo prošnjo. Prvotni načrt teh cerkvic so spremenili, povečali so jim obseg, dodali zvonik, majhno zakristijo in kurjavo. Takšno cerkvic postavijo v petih dneh. Na tri kamione zložijo dele dveh cerkvic. Plačati mora štiri delavce, drugi so prostovoljci. Doslej je že postavil 16 cerkvic. Najdaljša pot je bila v Sibirijo. Tja in nazaj je bila dolga 14.000 kilometrov. Takšne daljave so povezane z velikanskimi težavami, kljub temu pa se njegovim pomočniki vračajo domov veseli in dobre volje. Hubertu dela zaenkrat še ni zmanjkalo. Hvaležen je Bogu, da sme iti to pot.

Na koncu predavanja je Hubert Liebherr povedal še svoje mnenje o vlogi Matere Božje in papeža Janeza Pavla II. v sedanjem času. Pravi: Bog je včasih pošiljal svojemu ljudstvu preroke, zdaj pa pošilja svojo Mater. Če je otrok bolan, gre k mami, če je pa zelo bolan, pride mati k otroku. Mnenja je, da živimo v izrednih časih. Za zgled, kako jih je treba živeti, daje papeža, katerega je on včasih kritiziral. Papež res živi to, kar drugim pridiga, in prakticira ljubezen. Avgusta 1997 je bil v Parizu Svetovni mladinski dan, na katerem so poleg papeža pričakovali kakih 200.000 mladostnikov. Proti pričakovanju pa se jih je zbralo milijon iz

NAMENI APOSTOLATA MOLITVE ZA MAJ

Splošni: Da bi bili mladi s svojo značilno ustvarjalnostjo in živostjo dejanj oznanjevalci in pričevalci Kristusove besede, ki je vir veselja, upanja in miru.

Misijonski: Da bi krščanski starši po zgledu Marije in z njeno pomočjo znali vzgajati otroke za globoko vero in odprtost za apostolska in misijonska prizadevanja.

Slovenski: Da bi starši, učitelji in duhovniki vzgajali mladino za večne vrednote.

160 držav. Liberalni Frankfurter Allgemeine Zeitung se je spraševal: Kaj ima ta človek, da pritegne toliko mladine? Ne zna plesati, ni kak pevec s kitaro, je bolan, s palico, se trese, pa pritegne več ljudi kot jih ne more zbrati noben drug človek. Razni mogočnejši si izmišljujejo vedno kaj novega, da pritegnejo ljudi in mladino. On pa ponavlja že 20 let vedno eno in isto. Geslo mladinskega dne v Parizu je bilo: „Učenik, kje stranuješ? Pridi in boš videl!“ In to je tisto, kar nam papež pokaže: pot. Zato je najvažnejši človek tega časa. On je kot jez proti vsem poplavam, ki visoko drži vse vrednote, ne da bi odstopil milimeter od njih. V zadnjih petdesetih, še bolj pa zadnjih 30 let, so celo v Cerkvi rezali te vrednote košček za košček, da skoraj že nimamo več klobase v rokah. Še celo v verskih krogih sejejo dvome, edinole papež ne odstopi in drži jez, ki preprečuje poplavo. Spet citira nemški dnevnik Frankfurter Allgemeine Zeitung, ki piše o papeževi viziji in da kaže mladostnikom pot nove evangelizacije, nove civilizacije resnice, ljubezni in pravice. Kar se je zgodilo pred štirimi leti v Manili, tega svet še ni videl: da bi se na enem kraju zbralo 6 milijonov ljudi, kot se je zbralo za papežev obisk. To je bil v svetovnem merilu največji dogodek vseh časov. To pa zato, ker papež sledi Mariji v Fatimi, ki je rekla: „Na koncu bo zmagalo moje brezmadežno Srce.“ Pripoved o svojem spreobrnjenju je ta nemški velepodjetnik zaključil z mislijo: če zaupamo v Marijo, smo lahko tudi mi gotovi: „Zmagali bomo.“

CERKVENI PRAZNIKI V MAJU

GOSPODOV VNEBOHOD (16. maja)

Vera nam pravi, da Kristus štirideseti dan po svojem vstajenju ni izginil v neke oddaljene svetove, da bi se umaknil človeškim tegobam in trpljenju. Ko obhajamo praznik njegovega vnebohoda, se spominjamo dogodka, ko je po zmagi nad grehom, hudobijo in smrtjo prejel od Očeta zaslužno plačilo za svojo zvestobo do konca. Zaživel je novo življenje v nebesih, življenje poveličanega Kralja vesoljnega stvarstva. Poveličanje je namenjeno tudi nam. Nebesa, kamor je šel naš Gospod, so nov, višji način bivanja. To je skrivnost, ki jo lahko zaslutimo samo z vero, zato apostol Pavel za svoje vernike v Efezu in tudi za nas prosi: „Bog naj razsvetli oči vašega srca, da bi doumeli, v kakšno upanje vas je poklical“ (Ef 1,18). Pri zadnji večerji je Jezus svojim užaloščenim apostolom dejal: „Odhajam, da vam pripravim prostor... potem bom spet prišel in vas vzel k sebi“ (Jn 14,23). Ne pripravljaj nam prostor tako, kot bi nam šel rezervirat vstopnico za kakšno predstavo - pripravljaj nam ga tako, da je z nami sredi življenjskega boja. Ne sicer tako - z otipljivim človeškim telesom - kot je bil pred skoraj dva tisoč leti med učenci v Palestini, ampak na drugačen način, ki pa je za verno srce enako resničen: navzoč je med nami zakramentalno, navzoč je s svojo besedo, navzoč je v naših bratih in sestrah.

Štirideset dni po veliki noči praznuje Cerkev vnebohod svojega Gospoda, ki je sedaj na 'desnici Očetovi'. Šel je v tisto slavo, ki jo je imel pri Očetu, preden je bil svet. Šel je, da nam prostor pripravi. Zato je današnji praznik poln veselega upanja in pričakovanja. Tudi zaradi zagotovila angelov, ki so ob vnebohodu rekli apostolom: „Ta Jezus, ki je bil vzet od vas v nebo, bo zopet prišel tako, kakor ste ga videli iti v nebo.“

BINKOŠTI (23. maja)

Sveti Duh je tretja božja oseba, ki ji pripisujemo delo posvečenja. Svetega

Duha kličemo pri delitvi zakramentov in pri drugih bogoslužnih obredih. Kmalu na začetku krstnega obreda krščevalec moli nad krščencem: „Pojdi od njega, nečisti duh, in daj prostor Tolažniku Svetemu Duhu!“ Kdor je bil krščen, je enkrat za vselej postal božja last - v dušo se mu je vtisnilo neizbrisno znamenje te pripadnosti (ne more ga odstraniti - lahko se človek 'izpiše' iz krstne knjige, ne more pa se iz 'seznama' božjih otrok). Sprejel je tudi dolžnosti, da kot božji otrok živi. Ob vzgoji staršev mlad človek v veri raste in ko doseže neko samostojnost, prejme zakrament krščanske zrelosti - sveto birmo. Sveti Duh daje birmancem svoje sedmere darove, da morejo biti pričevalci za Kristusa in da premagajo težave mladostnih viharjev tako, da ostanejo vedno z Bogom povezani. Poročeni so za svoje poslanstvo posvečeni z zakramentom svetega zakona. Z njim jim Sveti Duh daje zagotovilo za vse milosti, ki so potrebne, da bi svoj poklic prav vršili. Če bi bili krščanski zakonci bolj odprti za delovanje Svetega Duha, bi bilo več sončnih družin, več sreče, več veselja... manj sebičnosti in sivine v zakonskem vsakdanjiku. Potreben je dar moči za premagovanje težav, dar modrosti in sveta pri vodstvu družine in vzgoji otrok, dar pobožnosti in strahu božjega, da se ohrani pravilen odnos Boga, ki je podlaga za skladne medčloveške odnose. Sveti Duh zakramentalno posvečuje in z milostjo vodi tudi tiste, ki so pred Bogom in ljudmi odgovorni za Cerkev: papeža, škofje, dhovnike. Nihče - ne birmanci ne starši in ne papež, škofje in duhovniki - milosti in darov Svetega Duha ne prejme samo zase, ampak v blagor celotne skupnosti.

V judovski kulturi so imela števila skrivnosten pomen. Število sedem je pomenilo polnost. Sedem krat sedem je pomenilo popolnost, ki vse presega. Ta popolnost se ni nikoli bolj razodela kakor na binkošti - to je na petdeseti dan po veliki noči - ko je Jezus poslal svetu svojega Duha. Da-

nes bomo v svetem bogoslužju obhajali ta veliki dogodek s prošnjo, da Sveti Duh stopi v naše življenje in nas prežari s svojim ognjem.

SVETA TROJICA (30. maja)

Na začetku maše duhovnik zbrane vernike pozdravi: „Milost našega Gospoda Jezusa Kristusa, ljubezen Boga Očeta in občestvo Svetega Duha z vami vsemi!“ V tem pozdravu je vsebovano bistvo treh božjih oseb in njihovo delovanje.

„Milost našega Gospoda Jezusa Kristusa.“ S svojo pokorščino Očetu do konca, s svojim trpljenjem, smrtjo in vstajenjem nam je Jezus zaslužil vse milosti, ki jih začnemo prejemati ob krstu in se nam množijo z drugimi zakramenti. Studenec milosti je začel izvirati izpod križa na Kalvariji. Za oskrbnico milosti je Jezus postavil svojo Cerkev, ki vse zakramente deli v imenu Svete Trojice.

„Ljubezen Boga Očeta.“ Iz ljubezni do izgubljenega človeka je Bog poslal na svet svojega Sina kot Odrašenika. Osnovni lastnosti nebeškega Očeta sta ljubezen in usmiljenje. Prava ljubezen je modra, zato mora biti tudi pravična. Starozavezni preroki so bolj poudarjali pravičnost Boga, Jezusovi apostoli pa so oznanjali veselo oznanilo svojega Učitelja, da je Bog ljubeči Oče. Apostol Janez je vse povzel v kratkem stavku: „Bog je ljubezen.“

„In občestvo Svetega Duha.“ Ta zadnji del bogoslužnega pozdrava pove, da je Sveti Duh graditelj edinosti, vez ljubezni, ki povezuje vse tri božje osebe. Prav po delovanju Svetega Duha postane večja ali manjša skupina ljudi, ki se zbirajo k molitvi in bogoslužju, občestvo - eno srce in ena duša. V prvi Cerkvi je bilo to živa resničnost. V Apostolskih delih beremo o izrenih darovih, ki jih je Sveti Duh delil vernikom. Tisti, ki trdno verujejo v delovanje Svetega Duha, so prepričani, da bi

MISLI

k mašnim berilom v maju

IVAN LIKAR

5. VELIKONOČNA NEDELJA (2. maja)

Prvi diakoni polni duha in modrosti *Prvo berilo (Apostolska dela 6,1-7)*

Zadnja leta je v naši Cerkvi oživila zavest o tretji razsežnosti cerkvenega življenja: o karitas. Jeruzalemska Cerkev nam je zgled, kako živeti karitas: apostoli so se odločili, da se bodo posvetili molitvi in oznanjevanju evangelija, gospodarske skrbi in drugo karitativno delovanje pa so prepustili sedmim možem, polnim vere in Svetega Duha, ki so jih imenovali tudi diakone. Primer iz jeruzalemske cerkvene skupnosti nam kaže, kako naj vse, kar dobrega naredimo svojim bližnjim, storimo v veri in v Svetem Duhu.

Kristjani so duhovniki v Kristusu *Drugo berilo (1. pismo ap. Petra 2,4-9)*

Narobe bi bilo, če bi laiki videli svoje mesto v Cerkvi samo na karitativnem področju. Apostol Peter nam danes zatrjuje, da smo vsi kristjani izvoljeni rod, kraljevsko duhovništvo in svet narod, kar smo postali pri krstu. Naša naloga je, da v svojem okolju oznanjamo evangelij in skrbimo za lastno posvečenje ter za posvečenje drugih.

Kristus je pot, resnica in življenje *Evangelij (Janez 14,1-12)*

take izredne darove delil tudi danes, če bi bila naša srca bolj odprta.

V teku cerkvenega leta obhajamo celotno Kristusovo skrivnost. To je skrivnost Boga, ki je postal človek, živel med nami, bil nam enak v vsem, razen v grehu, trpel, umrl, vstal od mrtvih in šel v nebesa, na desno svojega Očeta. Od tam je poslal Tolažnika Svetega Duha. Kristus nam je z življenjem in z besedo razodel troedinega Boga in danes obhajamo praznik te skrivnosti. Imamo pred očmi celoto odrešenja, vse božje posege v zgodovini človeštva; hkrati pa se s strahom in trepetom bližamo skrivnosti božjega bivanja: Očeta, Sina in Svetega Duha.

Jezus je povedal, da je pot, resnica in življenje. Pot: da bi hodili za njim, resnica: da bi mu popolnoma verjeli, življenje: da bi iz njega in zanj živeli.

6. VELIKONOČNA NEDELJA (9. maja)

Verni prejemajo Svetega Duha s polaganjem rok *Prvo berilo (Apostolska dela 8,5-8.14-17)*

Jezus je obljubil, da bo poslal Svetega Duha. Apostolom ga je poslal na binkošni praznik v znamenju viharja, potresa in ognja, ti pa so Svetega Duha delili vernim s polaganjem rok, o čemer prav ganljivo poroča današnje prvo berilo.

Lepo življenje v Kristusu zahteva odpoved *Drugo berilo (1. pismo ap. Petra 3,15-18)*

Pred časom se je v našem javnem življenju pojavilo geslo: Biti Slovenec je težko, toda lepo! Prav isto bi lahko rekli za kristjana, saj lepo življenje v Kristusu zahteva odpoved, prinaša pa čudovite sadove miru in pravičnosti.

Na Jezusovo prošnjo prejmejo Svetega Duha *Evangelij (Janez 14,15-21)*

Na vprašanje, kdo je Sveti Duh, bi lahko odgovorili tudi takole: Sveti Duh - to je Jezus med nami. Jaz sem z vami vse dni do konca sveta. Ne bom vas zapustil, sirot, je obljubil Gospod. Z nami je po Svetem Duhu, ki nam ga je poslal.

GOSPODOV VNEBOHOD (16. maja)

Vpričo njih se je vzdignil *Prvo berilo (Apostolska dela 1,1-11)*

Apostoli so bili priče Jezusovega vs-tajenja, saj se jim je večkrat prikazal, z njimi govoril in celo z njimi jedel. Berilo poudarja, da se je Jezus dvignil v nebo

vpričo apostolov in drugih učencev. Videli so njegov vnebohod, doživeli so ga in zanj pričujejo. Po dveh tisočletjih pričevanje ni izgubilo moči.

Posadil ga je na svojo desnico v nebesih *Drugo berilo (Efežanom 1,17-23)*

Izraz „posaditi na desnico“ in „sedeti na desnici“ v Svetem pismu pomeni biti deležen iste časti in oblasti. Če je torej Bog Oče posadil Jezusa Kristusa na svojo desnico, to pomeni, da mu je dal vso oblast v nebesih in na zemlji, pomeni, da je enak Bogu. Skupaj z Jezusom in z vsem stvarstvom se veselimo neizmernega povišanja človeške narave in še bolj zahrepenimo živeti v skladu s tem dostojanstvom.

Jezus ima vso oblast v nebesih in na zemlji *Evangelij (Matej 28,16-20)*

Ob vsem zmagoslavju, ki ga nosi v sebi praznik vnebohoda, ne bomo pozabili na Jezusove besede: „Med vami pa ni tako, ampak največji med vami naj bo kakor najmanjši in predstojnik kakor strežnik... Jaz pa sem sredi med vami kakor tisti, ki streže.“ Jezusu je bila dana vsa oblast v nebesih in na zemlji, ker je v službi ljudem in v pokorščini Očetu izpolnil načrt odrešenja.

BINKOŠTI (23. maja)

Vsi so napolnjeni s Svetim Duhom začeli govoriti *Prvo berilo (Apostolska dela 2,1-11)*

V prvem berilu bomo poslušali poročilo o prihodu Svetega Duha v skupino, ki je zanj vztrajno molila: k apostolom in Mariji. Polni novega - binkoštnega ognja - so apostoli govorili tako, da so jih mogli vsi razumeti. Govorili so v Svetem Duhu, ki je odpiral razum poslušalcev, da so slišali vsak svojo govorico. Ob poslušanju tega sporočila se bomo moč goče vprašali: kakšen jezik pa jaz govorim? Je moja govorica - govorica Svetega Duha?

V enem duhu smo bili vsi krščeni v eno telo

Drugo berilo (1. pismo Korinčanom 12,3b-7,12-13)

Govorica Svetega Duha je govorica edinosti, kajti v enem Duhu smo bili krščeni v eno telo. To telo je Cerkev: ena, sveta, katoliška in apostolska! Čeprav nas je mnogo, smo na bivanjski

Vrnitev k Očetu

WILHELM HÜNERMANN

Mesec ijar je šel h kraju. Binkoštni praznik je bil pred vrati. Apostoli so po Gospodovem naročilu še enkrat potovali v Jeruzalem. Pred očmi Svetega mesta naj bi se zgodilo še zadnje veliko dejanje Gospodovega življenja.

Z Janezom je prišla tudi Jezusova Mati. Ni se vrnila v Nazaret, ostala je kar pri Janezu v revni ribiški kolibi v Kafarnaumu. Štirideseti dan po veliki noči so se apostoli spet zbrali in sicer na zajtrku v dvorani zadnje večerje. Jezus je še enkrat prišel k njim kot gost. Z njimi je jedel kruh in jim nato govoril:

„To so besede, ki sem vam jih povedal, ko sem bil še pri vas. Treba je, da se izpolni vse, kar je pisano o meni v Mojzesovi postavi, prerokih in psalmih.“

Tako kakor emavška učenca, je sedaj tudi apostole spomnil na stare prerokbe. Nadaljeval je:

„Tako je pisano: Kristus bo trpel in tretji dan vstal od mrtvih, in v njegovem imenu se bo začelo v Jeruzalemu oznanjevati vsem narodom spreobrnjenje, da bodo dosegli odpuščenje grehov. Vi ste pričje teh reči. In glejte, poslal bom na vas obljubo svojega Očeta; vi pa ostanite v mestu, dokler ne prejmete moči od zgoraj!“

Vstali so in odšli po isti poti, ki so jo prehodili v tisti najstrašnejši noči. Vzpeli so se na Oljsko goro, vendar se

ravni eno. Na psihološki ravni smo še daleč vsak sebi. Zato prisluhnimo, kar piše danes Pavel Korinčanom in vernikom vsega sveta in vseh časov.

Kakor me je Oče poslal, vas jaz pošljam in dajem Svetega Duha
Evangelij (Janez 20,19-23)

V času svojega oznanjevanja je Jezus povedal, da je prinesel ogenj na zemljo in da želi, da bi se vnel. Na binkošti lahko rečemo: Danes je Jezus sam izpolnil svojo željo. Naj se izpolni še njegova napoved: Kakor je mene poslal Oče, tako tudi jaz vas pošljam. Ogenj Svetega Duha ni le zame, ampak tudi za brata in sestro, ki hrepenita po ljubezni, luči in miru.

niso ustavili v vrtu Getsemani, ampak so odšli naprej proti Betaniji. Na vrhu je Jezus obstal, se obrnil in še enkrat je dolгим pogledom objel kupole in mogočne zidove Svetega mesta. Gledal je in molčal. Apostolom se je zdelo, da se bo zdaj zdaj zgodilo nekaj velikega, nekaj nezaslišanega, čudež nad čudeži.

Peter se je preril v ospredje. Glas se mu je tresel od razburjenja, ko je vprašal:

„Gospod, ali boš v tem času obnovil izraelsko kraljestvo?“

Jezus ga je žalostno pogledal. Ga Peter še vedno ne razume? Da, kraljestvo bo prišlo! Toda ne bo se imenovalo Izrael! Bog si je izbral vsa ljudstva sveta. Ko pa bo prišel Sveti Duh, učitelj Resnice, tedaj bodo padle še zadnje sence z njihovih oči; razumeli ga bodo in se kot njegovi oznanjevalci razkropili po cestah vsega sveta.

Spet jih je nagovoril. Njegov glas je mogočno zadonel v svetle višave:

„Ni vam dano, da bi vedeli za čase in trenutke, ki jih je Oče določil v svoji oblasti. Toda prejelii boste moč Svetega Duha, ki bo prišel na vas in boste moje pričje v Jeruzalemu in po vsej Judeji in Samariji ter do skrajnih mej sveta!“

Besede so slovesno odzvanjale po pobočju Oljske gore. Obraz mu je zasijal v čudoviti svetlobi. Žarki nadnaravne luči so lili tudi iz njegovih ran na rokah, nogah in prsih. Sedaj je zažare-

lo tudi njegovo oblačilo. Da, tako kakor taktar, ko se je spremenil na gori Tabor!

S sinje modrega neba se je spustil srebrn oblak in obstal pri njegovih nogah. Prav takšen je nekoč obdajal največjo svetinjo njegovih prednikov - skrinjo zaveze.

V njegovi bleščavi se je začel dvigati. Še enkrat je dvignil roko, blagoslovil enajsterico in svojo mater, ki je stala ob njegovem najdražjem učencu, nato se je dvignil više in više v večne višave, od koder je nekoč prišel, da bi odrešil svet.

Ko so še vedno negibno stali in strmeli v nebo, sta pri njih z rahlim šumom obstala nebeška glasnika, dva angela v svetlih oblačilih, ko da so

SVETA TROJICA (30. maja)

Bog je usmiljen in milostljiv
Prvo berilo (2. Mojzesova knjiga 34,4b-6.8-9)

V Stari zavezi je opisanih precej veličastnih razodetij Boga, zlasti nekaterim prerokom in očakom. Na Sinaju se je Bog razodel Mojzesu kot strašni in vsemogočni, pa tudi kot Bog, čigar vsemogočnost je predvsem v usmiljenju in prizanašanju. Temu razodetju bomo pričje v današnjem berilu.

Blagoslov svete Trojice
Drugo berilo (2. pismo Korinčanom 13,11-13)

V drugem berilu slišimo, kar sicer pogosto slišimo pri maši: apostol Pavel zaželi Korinčanom in tudi nam milost Gospoda Jezusa Kristusa, ljubezen Boga Očeta in občestvo Svetega Duha. Ta milost, ta ljubezen in to občestvo bo prišlo tudi v naša srca, če bomo božji besedi prisluhnili v veliki ponižnosti.

Oče je poslal Sina za rešitev sveta
Evangelij (Janez 3,16-18)

V evangeliju današnje nedelje je eden najlepših stavkov Svetega pisma: Bog je svet tako ljubil, da je poslal svojega edinorojenega Sina... Potrebno je le eno: da to skrivnost v veri sprejmemo, v bogoslužju obhajamo in v življenju živimo. Tudi ob vsej resničnosti besed: Kdor ne veruje, je že v obsodbi.

SLOMŠEK - svetniška osebnost

FRANC KRAMBERGER, mariborski škof

ANTON MARTIN SLOMŠEK - PRVI MARIBORSKI ŠKOF, NARODNI BUDITELJ, VZGOJITELJ, PISEC je napisano na njegovem spomeniku pred mariborsko stolnico. Vsemu temu bo sv. oče Janez Pavel II. 19. septembra letos, ko bo ponovno obiskal Slovenijo, dodal najvišji naziv - BLAŽENI.

Blaženi ali svetnik je tisti, ki je sam sebe uresničil na čisto svojstven način po Božjem daru in po osebnem prizadevanju za vero, upanje in ljubezen do Boga in do bližnjega. Vsak svetnik je nekaj edinstvenega, je Božji unikat, zato pa tudi nekaj skrivnostnega, ker je v ozadju svetnikove osebnosti sam Bog s posebnim posegom v njegovo življenje. Zato svetnika ni mogoče povsem razložiti. Le iz življenja in dela moremo zaslutiti in spoznati njegovo skrivnost. Za Slomška lahko rečemo, da gre pri njem za harmonično osebnost z globokim izkustvom vere sredi sodobnega sveta, z razumevanjem takratnega sveta in z ljubeznijo do njega; gre za osebnost s treznim presojanjem svoje sedanosti in s preroškim uvidom v prihodnost. Ni kazal poti, po kateri sam ne bi hodil. Ni nalagal bremena, ki ga sam ne bi nosil. Kar je govoril, je delal. Kar je učil, je živel.

SLOMŠEK - SVETNIŠKA OSEBNOST, do kraja prežeta z dušnopastirskim poslanstvom. Kot dušni pastir z globoko teološko izobrazbo in z zdravo versko miselnostjo je imel vedno pred očmi slovenskega človeka z njegovimi konkretnimi potrebami sredi okolja, sredi takratnih idejnih in ideoloških tokov. V moči tega poslanstva je posegal v zgodovino slovenskega naroda z enkratnimi, v prihodnost usmerjenimi potezami, kakor so: vsesplošna verska, duhovna in moralna prenova škofije, pospeševanje šolstva, splošna vzgoja in izobrazba ljudstva, Mohorjeva družba, predstavitev škofijskega sedeža... Papež Janez Pavel II. je v homiliji na mariborskem letališču (19. maja 1996) dejal: „Svetost je tista prava sila, ki je sposobna spremeniti svet.“ Da, Slomšek je s svojo svetostjo spreminjal slovenski svet.

SLOMŠEK - SVETNIŠKA OSEBNOST z ekumenskim duhom, z globoko ljubeznijo do svoje in tuje svobode, z otroško predanostjo Bogu, Cerkvi in ljudem. Z molitveno

bratovščino sv. Cirila in Metoda je ekumensko posegel v zadeve vesoljne Cerkve in kot apostol edinosti povabil Vzhod in Zahod k uresničenju Kristusovega naročila: Naj bodo vsi eno!

SLOMŠEK - SVETNIŠKA OSEBNOST, ki jo potrebuje mo. V že omenjeni homiliji je papež poudaril: „Naš čas zahteva zrele osebnosti, sposobne, da potem, ko so doumele vrednoto svetosti, skušajo le-to uresničiti v vsakdanjem življenju. Če dobro pogledamo, razodeva današnja družba globoko potrebo po svetnikih, po osebah, ki nam zaradi svoje tesne povezanosti z Bogom morejo pomagati, da začutimo njegovo navzočnost in nam posredovati njegove odgovore.“ K temu nas vodi Slomšek s svojo izredno notranjo močjo, z osebno svetostjo, ki je ni mogoče razložiti drugače kakor s posebnim Božjim posegom v njegovo življenje. Svetost je rezultanta vseh komponent njegove osebnosti, življenja in dela. ■

IZ SLOVENIJE

SLOVENSKA ŠKOFOVSKA KONFERENCA

Ob šesti obletnici samostojnosti Slovenske škofovske konference je predsednik Milan Kučan 25. februarja v Vili Podrožnik v Ljubljani priredil sprejem za visoke cerkvene dostojanstvenike. Udeležili so se ga tudi premier Janez Drnovšek, ljubljanski nadškof in slovenski metropolit dr. Franc Rode, veleposlanik Svetega sedeža v Ljubljani in dekan diplomatskega zbora msgr. Edmond Farhat, bivši veleposlanik Republike Slovenije pri Svetem sedežu Štefan Falež, predsednik SKD Lojze Peterle in druge osebnosti.

Sveti sedež je 19. februarja leta 1993 priznal samostojnost Slovenske škofovske konference. Od takrat naprej je Katoliška cerkev na Slovenskem dobila status krajevne Katoliške cerkve, ki je tudi v tem pogledu enakovredna drugim cerkvam v sodobnih državah, v katerih živijo katoličani. S to odločitvijo Svetega sedeža so v skladu s svojim notranjim (samou)pravnim redom svojo organizacijo zaokrožile tudi cerkvene ustanove na Slovenskem.

OBISK NADŠKOFA DR. FRANCA RODETA V RIMU

Nadškof dr. Franc Rode je v četrtek, 4. marca 1999, odpotoval v Rim, kjer je na simpoziju Evropa pred izzivi tretjega tisočletja, ki so ga organizirali veleposlaništvo republike Francije pri Svetem sedežu, Francoski kulturni center in Papeški svet za kulturo, imel predavanje z naslovom Izzivi velike Evrope. V času bivanja v Rimu ga je papež Janez Pavel II. sprejel v zasebno avdienco. Srečal pa se je tudi z državnim vatikanskim tajnikom kardinalom Sodanom ter se z njim pogovarjal o položaju Cerkve v Sloveniji. Na kongregaciji za svetnike se je pozanimal o procesih za beatifikacijo naših svetniških kandidatov.

tkana iz sončnih žarkov, sta jih nagovorila:

„Možje Galilejci, kaj stojite in gledate v nebo? Ta Jezus, ki je bil vzet od vas v nebo, bo prišel prav tako, kakor ste ga videli iti v nebo!“

Vesolja in žalosti so bila polna njihova srca, ko so se vračali na Sion. Videli so Gospoda v njegovi slavi! Odšel je k Očetu, v večne višave, v neminljivo kraljestvo luči, v slavo božjega Sina! Sami pa so ostali tu, na mračni zemlji, da bodo zanj pričali! Ah, ubogi, nemočni ljudje so! Kako naj uresničijo svoje poslanstvo?

„Maran atha!“ so v svojih srcih hrepenče vzdihnili.

„Gospod, pridi kmalu!“

Marija, Gospodova Mati, je kot tolažnica ostala med njimi. Skupaj z njo so v molitvi dvigali roke in prosili za moč z višav, ki jim jo je bil Gospod obljubil.

„Pridi, Sveti Duh! Daj nam svojo luč in ogenj! Pridi z ognjenim viharjem svoje ljubezni! Pridi v naša srca! Strah in malodušje v njih sežgi! V svoji luči nam daj spoznati Resnico! Daj, da bomo oznanjevalci tvoje slave! Amen! ■

SLOMŠEK — ČLOVEK za vse čase

ZORKO SIMČIČ

Že v starih časih so vedeli, da je preprostost pečat, znak resnice. Slomškov preprosti jezik moti naše s heideggerjansko zavozlanostjo pregnete učenjake, moti dostikrat celo kristjane, ki mislimo, da je treba tolmun razburkati, zato da je moten in torej videti globlji. (Ušeničnik ni pisal samo za „preproste pobožne ovčice“ - navajam oznako Slomškovega pisanja pri nekem našem literarnem zgodovinarju - pa je kljub temu v Uvodu v filozofijo napisal: „Spoštovanje nemški znanosti, a ne zaradi njenega temnega umničenja in njenega umetničenja z izrazi...“ Kaj bi napisal danes?)

Ob tolikokrat skoraj neužitni žagovini, ki jo moramo premlevati, kakšen ugriz v sočno jabolko je Slomškova beseda! Preprost jezik? Da. In vendar...

Slomšek uči v najpreprostejšem jeziku, hkrati pa opozarja na **važnost moudroslovja**. Pri tem pa je popolno nasprotje tedanji (in današnji še bolj...) vladajoči filozofiji, osnovani na idealizmu (v spoznavno-kritičnem pomenu). Do zadnjega vlakna realist je daleč od vsakega napačnega pristopa k „stremljenju po zadnji jasnosti“. Najprej je treba pozorno opazovati, skušati se potapljati v stvarnost. Najprej se vživljajmo v stvarnost, v drugo, in drugo. Mišljenje ima smisel, kadar ima za cilj - spoznanje.

Še kadar daje komu povsem preprost nasvet, izhaja Slomšek iz istega stališča: „**Sedem let moraš v enem kraju ostati, če hočeš ljudi prav spoznati.**“

Slomšek nam odgovarja na stotine vprašanj. Kratko, jedrnat. In sočno. Toda ko je življenje res polno problemov in da ko se vprašujemo, ali bomo tudi v bodoče ljudje jasnih misli - kam se opreti? Potem ko smo pred desetletji bili priče ubijanja teles in potem dolga leta ubijanja duha, ko smo postali apatični, nekateri zamorjeni - kam se opreti? Huda je namreč skušnjava, da bi naposled tudi mi s pesnikom Pavčkom priznali, da „premagala nas je vseenost...“

Bomo vzdržali? In kaj storiti, da bi vzdržali? Mar niso „otroci tega sveta razumnejši od otrok luči“? Ali pa - da preskočimo - kako bo z našim narodom, ki bo prej ali slej moral vstopiti kot samostojnej v zbor evropskih narodov? Ga ne bodo mogočni sosedje uničili?

Slomšek je napisal stotine modrih misli, vrsto poučnih basni in prilik. Nekatere so res povzete po tujih vzorcih, a še v tem primeru kažejo, kaj je imel za važno. Kajti, kakor so pravili „stari“: „kdor prav izbira, sebe izbira.“ To, kar mu je najbližje. Toda tu je zgodba, ki izstopa med vsemi. (Leta sem iskal nekaj primernega, res ponazorjuočega, pa sem naposled - kakor se tolikokrat zgodi, ko iščemo drugo, kar imamo doma... - našel pri njem zgodbo, ki bi jo ne samo slovenska, ampak sploh vsa otroška berila morala imeti na prvi strani). Kdo se ne spomni zgodbe o „sekirah in drevju“, ko so svoje dni peljali iz kovačnice poln voz sekir in so se sekire lepo izbrušene toliko lesketale, da je bilo drevja strah pred tem smrtnim orožjem. „Kdo nas reši! Te sekire nas vse posekajo,“ je zajokalo drevje. Pa se oglasi star hrast: „Ne bojte se! Dokler nobeno od nas ne da tem sekiram toporišča, nam ne morejo škodovati, najsi bodo še tako izbrušene...“

Najsi so otroci tega sveta še toliko razumnejši... „**Noben sovražnik, sklene Slomšek, „naj bo še tako mogočen, nam ne more škodovati, ako mu sami ne damo priložnosti.**“

Dokler človek sam ne da „toporišča“ raznim „sekiram“, se ni bati ničesar. Ne sodelujmo z zlom, še posebej ne bodimo naivni in ne sodelujmo z zlom, ki hoče prav nas ugonobiti. Tisti stalni Solženicinov odgovor časnikarjem na vprašanje, kaj storiti, da svet ne bi propadel: „Ne sodelujmo z neresnico!“ v resnici ne govori drugega kakor o nevarnosti „toporišča“...

Slomškove misli niso samo lepo povedane **pametne** misli. Vsaka beseda je kakor morala izbruhniti iz njegovega srca. In samo zato tudi tako prepričljivo govori našemu srcu. Če pri kakšnem našem mislecu začutimo, da Newmanovo „srce“, ki „govori srcu“, ni samo pesniška domislica, je to ravno pri Slomšku. Ves Slomškov nauk bi pravzaprav lahko označili tako: govori o nadnaravi in njeni veličini, govori pa tudi o naravnih zakonih in o posledicah upoštevanja ali kršenja teh zakonov. Zato, če kdo iz naše tisočletne zgodovine, je Slomšek „veliki učenik“ za naš danes in jutri. (Zaman bi v njegovih spisih, vsaj kar nam jih

je na vpogled, iskali besedo „realizem“. In vendar nič tako ne diha iz njega kakor prav čut za stvarnost.)

Kaj bi torej sodil o tako propagiranem dialogu, kaj o toliko komentiranem pluralizmu, kaj o danes tako priljubljenih diskusijah?

Kdo dvomi o koristnosti dialoga, razpravljanja, izmenjavanja izkušenj! Toda eno je skupno iskanje resnice, drugo pa skoraj smešno oboževanje magičnega obrazca, ko dialog vendar tolikokrat pomeni samo besedičenje med dvema, ki ju resnica o določeni stvari v bistvu ne zanima in ko gre le za osebno afirmacijo pred drugim ali pa za čisto preprost „intelektualni hedonizem“.

Pluralizem! Kakšna možnost bogatenja misli, kakšna šola tudi za ponižnost in potrpežljivost! Toda samo naivnež se bo prepustil čaru že same besede, ko pluralizem vendar danes premnogim ne pomeni drugega kakor evfemizem za relativnost resnice. Mar ne srečujemo celo takih, ki se s Svetim pismom v roki ob koncu pogovora povsem mirno po pilatovsko sprašujejo: „Kaj je resnica!“ Res pa je, da gre v glavnem za take „mislece“, ki pred tujo učenostjo že zgolj zato, ker je tuja, padajo na kolena...

Diskusija! Kaj vse dobroga se je iz nje rodilo! Kakšna blagodejnost posvetovanja se lahko skriva v diskusiji, kakšna koristnost skupnega pretresanja odločitev! Toda mar ne kaže biti previden? So diskusije, ki so spočete iz želje po resnici, se pa za njimi lahko skriva čisto navadno hlepenje po besedičenju. In še so diskusije, kdaj povsem umetno izzvane ter nato propagirane, za katerimi ni najti drugega kakor namen tistih, **ki že vedo, kaj mislijo** (in torej: kaj hočejo...), zaposliti ljudi z besedičenjem. Tako je množica dan občutek, da **že s tem**, „sodelujemo pri reševanju problemov, pri kovanju bodočnosti“. Kaj stara je namreč izkušnja: če želiš, da bi ljudje česa ne naredili, pripravi jih do tega, da govorijo, kajti „več ko ljudje govorijo, bolj je verjetno, da ne bodo drugega delali“. (Carlyle je bil samo eden tistih, ki so to staro makiavelistično načelo na novo formulirali. Danes, ko o dogajanjih - ob vsem drugačnem videzu - ne odločajo ne politiki ne gospodarstveniki, ampak psihologi, „praktični psihologi“, seveda taki, ki jih pa prej omenjeni politiki in gospodarstveniki zanimajo, mnogi ta „nasvet“ dobro izrabljajo. Zlo-rablajo.)

Kaj bi torej o vsem tem dejal Slomšek? Manj govoriti! „**Naše vodilo bodi: malo, nič govoriti - veliko delati - vse potrpeti!**“

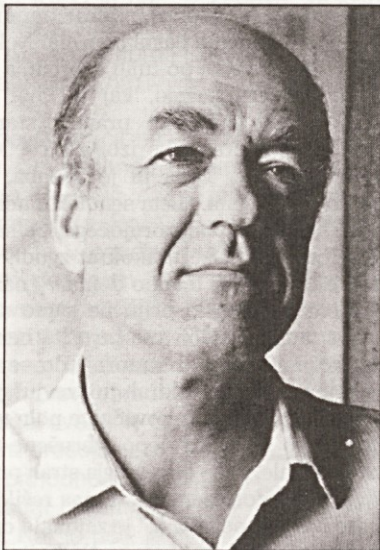
Ob novi obletnici odhoda iz domovine

JURE VOMBERGAR

Maja meseca poteče nova obletnica našega odhoda iz domovine. Ni sicer okrogla številka obletnice, a prav je, da se vsako leto spomnimo dogodkov, ki so povzročili naš odhod, in obudimo v zavesti razloge zanj, saj dajejo pomen našemu življenju in delovanju v združenstvu, pa tudi našim otrokom, da se svobodno in na svoj način odločijo za načela in vrednote, zaradi katerih so njihovi starši ali stari starši zapustili domovino.

Naš odhod je bil beg pred gotovo smrtjo ali pred dolgoletnim preganjanjem, šikaniranjem, zapostavljanjem, beg pred komunističnim totalitarizmom, beg v svobodni svet, kjer smo ohranili osebno svobodo ter duhovne in moralne vrednote, katoliško vero in zvestobo slovenstvu. Ta ohranitev ni bila nekaj samoumevnega, kar bi nastalo in se razvijalo samo po sebi, ampak sad požrtvovalnosti mnogih rojakov, laikov in duhovnikov, skozi dolga desetletja: naša organizirana skupnost, društva, ustanove in organizacije, naše šole, slovensko dušno pastirstvo, naš tisk. Zato je versko in narodno življenje med nami še vedno živo. Menim, da sta večini mlajših in starejših rojakov katoliška vera in zvestoba slovenstvu pomembni vrednoti. Med nami so še mnogi idealni fantje in dekleta, pa tudi številni zakonci, ki sprejemajo večje število otrok, kot jih brez posmehovanja sprejme javno mnenje. Tako so naši sobotni otroški vrtci danes bolj polni malčkov kot nekoč. Tudi ne manjka požrtvovalnih učiteljev.

Po padcu berlinskega zidu in po osamosvojitvi Slovenije je izgledalo, da so izginili razlogi za obstoj slovenske politične emigracije. To so nam dopovedovali nekateri obiskovalci iz Slovenije in nas spraševali: **Kaj boste pa sedaj počeli?** V tem sicer legitimnem vprašanju je bil pogosto posmehljiv ton namesto priznanja in spodbude, kar nas je že takrat prizadelo in dalo slutiti, da pri spremembah, ki so bile v teku, ne gre vse zares. Po osmih letih vidimo, da so bile mnoge spremembe le navidezne. Namig, ki ga dobivamo sedaj, je: **Zdaj bi bil pa že čas, da se tudi vi asimilirate. Kaj se pa še gres-**

te? Zgolj dejstvo, da nekje v svetu obstajajo zavedni Slovenci, katoličani in demokrati, je še vedno mnogim trn v peti. Vendar, mimo tega, kaj drugi mislijo in pričakujejo od nas, je le predvsem od nas odvisno, če bomo še hoteli živeti in kako.

Primerno je, da si priključimo v spomin dva nasprotna kriterija glede smisla naše emigracije, ki sta že od našega prihoda v Argentino bila prisotna v zavesti emigrantov in sta nato skozi 50 let vodila zadržanje posameznikov:

1. kriterij: Božja previdnost nas je privedla v Argentino, da pomagamo Sloveniji, da se otrese komunizma, da se vrne svoboda in vzpostavi demokracija; da pričujemo o holokavstu, ki ga je slovenska KP povzročila našemu narodu. Danes naj si prizadevamo, da Slovenija najde svoj pravi krščanski obraz, katerega je izgubila v 50-letnem brezboštvu, z vključevanjem v slovensko Cerkev, v slovensko kulturno, politično in gospodarsko življenje. Posredujemo naj Sloveniji vrednote, ki smo jih ohranili.

2. kriterij: Božja previdnost nas je privedla v Argentino, da naše delovanje posvetimo tej deželi, da se vključimo v njeno versko, kulturno in politično življenje, v tukajšnje župnije in politične stranke. Predstavimo naj Argentini našo kulturo, Sloveniji pa argentinsko. Gospodarsko delujemo v blagor naše

nove domovine Argentine. Ne ozirajmo se nazaj kot Lotova žena, da ne bomo doživeli njene usode. Čimprej se asimilirajmo v argentinsko družbo, kar bo v našo stvarno, duševno in duhovno korist.

Prvoimenovani kriterij je bil do sedaj sprejet od večine političnih emigrantov; drugi, nekoč manjšinski, pa se zdi, da pridobiva sedaj na veljavi: v vseh ozirih je manj zahteven. Morda se najbolj čuti pri zadržanju univerzitetno izobraženih rojakov, katerih je danes že nad 500; kaj malo jih deluje v slovenski skupnosti po krajevnih domovih, organizacijah in ustanovah; občasno se udeležijo kake večje prireditve, kot je romanje v Luján, Slovenski dan ali obisk katerega od slovenskih škofov.

Razlogov za umik, odpor ali nezanimanje oz. brezbržnost do slovenske skupnosti je gotovo več. Naj omenim dva, ki se mi zdita pomembna:

a) V prvi generaciji emigrantov je zelo prisoten psihološki moment, ki bi ga imenoval „odpor do najbližjih“. V naslednji generaciji se vrne zanimanje in simpatija do korenin, do prednikov, radi obiščejo domovino svojih staršev, radi bi se naučili njihovega jezika. Naša skupnost zanje (še) nima prostora ali organizacije, kjer bi se mogli udeleževati.

b) Med otroki emigrantov so mnogi, ki na vprašanje, zakaj ne sodelujejo v slovenski skupnosti, odgovorijo na kratko: **Estoy en otra**. Ne marajo razlagati in se zagovarjati, a hočejo reči nekako tole: „Moj svet, v katerem živim, je bistveno drugačen od tvojega (vašega): moje zanimanje, krog mojih prijateljev, moje delo, ki me povsem absorbira; moje vsakdanje življenje od jutra do večera predstavlja svet, ki nima stičnih točk s tvojim (vašim). **Estar en otra** velikokrat pomeni tudi miselno in etično zadržanje in vrednotenje, povsem drugačno od tega, ki ga gojimo v slovenski skupnosti. Knjige-bestsellerji, revije, filmi in TV programi kažejo svet, ki ni (več) krščanski: mnoge mlade ljudi prepriča, da je edino veljaven. Čeprav so bili v otroških letih poučeni o krščanskih resnicah, menijo, da jih ni vzeti preveč zares. Vedno manj jih je, ki še verjamejo Cerkvi, češ da je starokopitna, da ne upošteva znanstvenih in tehnoloških izsledkov modernega časa, da vztraja pri nekih principih družbene in osebne etike, ki jih je čas presegel: „Ko bodo stari papež in stari duhovniki pomrli, bo vse drugače, treba je še malo potrpeti, ne

javno oporekati, kar samo povečuje odpor ta-starih in povzroča hudo kri." Omislijo si versko življenje po svoji meri; kot v supermarketu pobirajo s polic duhovne zakladnice Cerkve tiste elemente, ki jim ugajajo, koristijo, ki ne zahtevajo nabora in žrtve ter tako sestavijo svojo „osebno vero“, živijo svoje življenje v smislu „ljubezni“, ki vse upravičuje in opravičuje. V takem *light* vzdušju tudi s slovenstvom nimajo kaj početi, ne potrebujejo naših organizacij in tiska.

To, kar sem pravkar opisal, velja seveda za tiste, ki še hočejo nekako opravičiti svoje zadržanje. Mnogo pa je tudi takih, ki sploh nočejo kakorkoli razpravljati o teh stvareh, katerim življenje predstavlja le zabavo in uživanje. Žal je teh vedno več, posebno med mladimi moškimi, izgubljenih za vsako resno človeško družbo. Ker je teh in onih v naši skupnosti vedno več, ni čudno, da mnoga naša poštena dekleta ne dobijo partnerja za skupno življenje v družini.

Gospodarska in družbena razslojitev, ki se je izvršila v zadnjem desetletju, ter vdor potrošniške, nihilistične in cinične miselnosti so polarizirale in fragmentirale našo družbo, da je danes težko govoriti o homogeni slovenski skupnosti v Argentini. Če pa že govorimo o njej, gre za skupino zvestih, ki je omenjena na začetku.

Treba je priznati, da so predvsem slovenski duhovniki zaslužni, da se je velik del slovenske skupnosti v Argentini ohranil zvest katoliški veri in slovenstvu. Slovenska zavest med nami se ohranja predvsem v povezavi z verskim življenjem. Zato sem prepričan, da je slovensko dušno pastirstvo še vedno potrebno. Mnogi s tem ne soglašajo: menijo, da kateheza v slovenščini med nami ni več potrebna, saj že vsi obvladamo kasteljanščino. Večkrat slišimo, kakšen luksuz si menda dovolimo Slovenci v Argentini, da imamo duhovnika za nekaj sto ljudi, medtem ko ga Argentinci nimajo za več tisoč; pri tem se ne upošteva, da so slovenski bogoslužni prostori polni ob nedeljah, praznikih in pri svetih urah; da rojaki, ki so bili oddaljeni od krščanskega življenja, ob bližajoči se smrti pokličejo, oz. sprejmejo le slovenskega duhovnika, da jim podeli zakramente za umirajoče. Nekateri ne vidijo več smisla slovenskemu tisku v Argentini, češ, saj ga imajo v Sloveniji bolj kvalitetnega, a ne upošteva, da v Sloveniji marsičesa ne napišejo, ker ne morejo, nočejo ali si ne upajo; ne upošteva, da so v Sloveniji izšli iz 50-letne indoktrinacije, da nehote in nevede uporabljajo miselne vzorce, ki se nam v svobodnem svetu zdijo nerazumljivi ali čudaški.

Ko se v mesecu maju spominjamo našega odhoda iz domovine in obujamo razloge zanj, naj bi se zavedali, da je naše poslanstvo pričevanja še vedno potrebno; naj bi še naprej čutili soodgovornost za obstoj slovenskega naroda in skrb za razvoj v smeri prave demokracije v Sloveniji. Moramo ohraniti našo organizirano skupnost, naše šole, naš laiški in verski tisk. Ne vemo, kam bo šel razvoj v Sloveniji in po svetu. Trenutno ni izgledov, da bi šlo na boljše, prej obratno. A ker ne verjamemo v zgodovinsko nujnost, smemo in moremo upati na novo slovensko pomlad. Škof Rožman nas je Slovence v Argentini posebej rotill, naj vztrajamo v zvestobi katoliški Cerkvi in slovenskemu narodu. Ostanimo zvesti!

IZ SLOVENIJE

80 LET TEOLOŠKE FAKULTETE

Najvišja in najpomembnejša slovenska cerkvena znanstvena ustanova - Teološka fakulteta Univerze v Ljubljani - je 22. februarja dopoldne praznovala osemdesetletnico svojega obstoja in delovanja. To je neprecenljive vrednosti za slovenski narod, prav posebej njegovega vernega človeka, saj so se na njej izobraževali v teologiji, modroslovju in drugih vedah rodovi slovenskih škofov, duhovnikov, redovnikov, redovnic in laikov, ki so tisto, kar jim je ta častitljiva ustanova dajala, najprej živeli sami, nato pa posredovali drugim.

V veliki predavalnici Teološke fakultete je bila dopoldne slavnostna akademija. V uvodnem govoru je prof. dr. Anton Stres zgodovinsko orisal nastanek teološke fakultete, ki sovpada z nastankom ljubljanske univerze in je pravzaprav temelj

in razlog, da je Ljubljana dobila univerzo. Štiridesetletna izključitev Teološke fakultete iz Univerze od leta 1952 do 1992 je bila neutemeljena in krivična. Razlogi za to so bili ideološki in politični.

Na slavnostni akademiji je spregovoril tudi prof. dr. Jože Mencinger, sedanji rektor ljubljanske univerze, ki je razpravljal o pomenu univerze v Ljubljani.

Slovesnost se je nadaljevala s slavnostnim predavanjem prof. dr. Janeza Juhanta, ki je imelo naslov „Relevantnost teologije v prostoru in času“. Dr. Juhant je orisal pomen teologije kot znanosti skozi zgodovino. Spregovoril je tudi o problemu možnosti teologije v sodobni družbi, za katero je značilno, da jo obvladujejo mediji. Vse mrežne povezave so omrtvile odnose med ljudmi, kjer so si le še rivali na trgu, družba pa je utemeljena na prisili. Po dejavnosti politike se teh problemov premalo zavedamo in zaradi tega utegnemo postati lahek plen teh procesov. Teologija lahko pripomore k izboljšanju trenutnega stanja.

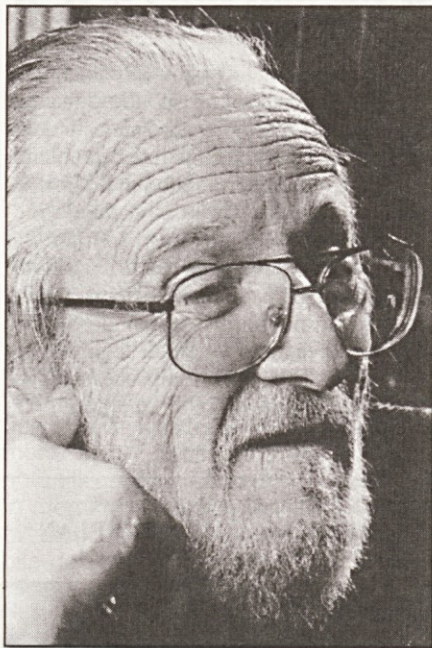
17. oktobra 1998 sta se poročila v cerkvi Marije Pomagaj v Buenos Airesu NANCY SELAN in FRANCI SIRC (iz Slovenije). Čestitamo!

POGOVORI

ob kavi

Zapisuje Srečko Jug

(4)

„Ti, Srečo, kaj praviš, ali smo še emigracija ali ne,“ me je Peter spraval iz duhovnega razpoloženja, še predno sva dobro stopila iz cerkve.

„Kaj pa te spet to moti?“ sem bil kar malo nejevoljen. Pred kavo nimam rad, da kdo sili vame.

„No, saj veš, nekateri pravijo, da je bilo emigracije konec, ko smo dobili svojo državo,“ je razlagal Peter zdaj tudi že Pavlu, ki se nama je molče pridružil.

„Lastna država s tem nima kaj dosti opraviti. Argentina je polna političnih emigrantov in njihovih potomcev, ki so morali bežati iz svojih držav. Poglej le Italijane in Špance pa Ruse, Peruanke, Čilence.... Ljudje bežijo pred nasiljem,“ sem modroval.

Peter je pokimal: „Imaš prav. Reči bi moral, če smo emigracija še zdaj, ko je doma demokracija.“

„Mislim, da današnje stanje v domovini in v svetu ne more spremeniti preteklosti. Nekje sem bral, da emigracija lahko pomeni za narod izredno priložnost, da si razširi obzorja. Utegne biti res,“ sem pravil pa ugriznil v rogljiček v upanju, da se oglasi Pavel. In se je.

„Slovenec je zamujenih priložnosti vaju. Če mu pa tečejo dnevi v širnem svetu, kot nam, ki nas je vrgla sem usoda političnega emigrantstva, jih morda opazi bolj prizadeto. Seveda sem še politični emigrant, ne zaradi kake nestrpnosti do svoje domovinske države Slovenije, temveč, ker me je pred pol stoletja pognalo po svetu politično in ideološko utemeljeno partijsko nasilje. Če ne bi postali begunci, bi naše kosti po vsej verjetnosti ležale v kakšnem Rogu. Ne bi bilo nas, pa tudi ne naših otrok, ne vnukov. Tudi ti živijo zunaj svoje očetnjave, dežele očetov in dedov, iz političnih in ne iz ekonomskih razlogov. Pripadajo hočeš nočeš emigraciji, ki ima korenine v begunstvu njihovih prednikov.“

„In kaj ima to opraviti z zamujenimi priložnostmi?“ sem vprašal.

Pavel me je pogledal, kot da bi dvomil o mojem umskem zdravju, pa pričel pojasnjevati s tisto narejeno mirnostjo, ki mi gre včasih malo na živce. „Izseljenstvo je velika, a zaenkrat nezrbljena priložnost, ki jo ima slovenski narod, da preseže geografsko majhnost in zaživi v tretjem tisočletju z velikim, univerzalnim razmahom.“

„No, zdaj si pa slišal,“ mi je pomižiknil Peter pa se obrnil k prijatelju, ki ga je vizija slovenstva prevzela, da je gledal mimo naju nekam skozi okno med veje velikega drevesa. „Že res, Pavle, ampak, nekateri mislijo drugače. Saj si slišal pred časom predstavnika slovenske vlade, da je emigracije konec. Bil je pošten človek, ki mu ne moreš očitati cinizma.“

„Političnega emigrantstva ne morejo izbrisati še tako dobrohotni govori funkcionarjev katerekoli vlade. Besede so prešibke, da bi spremenile realnost. Morda bi se naše poimenovanje lahko spremenilo, če bi matična država poskrbela, da bi se njeni sinovi in hčere, ki je niso zapustili prostovoljno, mogli resnično vrniti. A kot vemo, se kaj takega ni zgodilo. Komentar državnega predstavnika, da je vsak svoboden, da se vrne, pa je zvenel prej naivno kakor cinično. Vsekakor je bil daleč od vabila, naj se vrnemo. Država očitvidno ne želi vračanja iz diaspore, kar le utrdi dejstvo, da ostajamo člani politične emigracije, katera pa seveda ni v konfliktu s svojo mlado državo. Res pa je tudi, da ni razlogov, da bi bili pretirano zadovoljni z vladami, ki tej trenutno krojijo usodo.“

„Če te kdo sliši, bo rekel, da si eden

od tistih 'konzervativnih modrecev', o katerih pravi naša znanka v *Delu*, da napajajo sebe in druge 'z energijo mitov',“ se je ponorčeval Peter, jaz pa sem moral stegniti jezik: „Ali misliš na tisto, ko namiguje, da smo zastareli, ker naše ženske ne nosijo hlač?“

„V tistem članku, ki v resnici ni drugega kot nekaj opomb ob Žigonovi knjigi, je toliko neumnosti, da o njem ne mislim izgubljati sape,“ je menil Pavel.

„Seveda so neumnosti, pa je le prav, da so nanje v Svobodni Sloveniji odgovorili kot se spodobi,“ sem skušal stvar končati, pa se Peter ni dal ugnati: „Kaj se ji je bilo treba spraviti nad naše ženske, ki so bolj elegantne kot marsikatera Ljubljanka. Če kateri hlače dobro padejo, jih nosi, sicer pa ne. Doma pa mislijo nekatere, da so elegantne, če nataknejo vse, kar je moderno v Nemčiji. Pravim, da je glavni namen tistega članka smešiti našo skupnost pred rojaki doma.“

Ker je Pavel molčal, je bil Peter že malo nejevoljen. „No, kaj misliš, Pavle?“

Prijatelj je globoko zajel sapo in se nasmehnil: „Mislim, da je bilo zdaj med nami na obisku v Argentini že toliko rojakov iz domovine, da bi na take stvari lahko odgovoril tudi kdo od njih, recimo v *Delu* med pismi bralcev. Morda bomo kaj takega še doživeli. Sicer pa, če sem prenesel desetletja zamolčevanja, se zdaj tudi zaradi kakega tendenčnega članka ne mislim čez mero razburjati.“

„Ampak tisto, kar piše, da ne moreš biti 'moderen, demokratičen Argentinec', če si 'hkrati še Slovenec', je pa vseeno malo preveč,“ je vztrajal Peter.

„Najboljši dokaz, da je tisto pisanje neresno in malo tjavendan,“ je bil že nejevoljen Pavel.

Peter pa je brundal, da je tako in podobno pisanje dobro premišljeno in da so nekateri nerazumljivo naivni.

Pavel je že vstajal, da gre plačat, kar smo popili in pojedli, ko se je še enkrat ustavil. „Vesta, po mojem, gre pri teh stvareh za čenče, s katerimi pisci polnijo plačane strani, kadar nimajo kaj pametnega povedati. V svetu, kjer je dovolj resničnih problemov, je to znak duševne revščine. Zase, vama povem, da me teži cela vrsta bolj resnih vprašanj.“

Ker je bilo že pozno, ga nisva spravevala, katera vprašanja misli. Saj bo še priložnost za to.

(Pa še drugič kaj)

O krščanski vitalnosti na Slovenskem

ALOJZ REBULA

Na srečanju s prijatelji kristjani je padla beseda o krščanski vitalnosti na Slovenskem. Dala mi je misliti.

Vitalnost, ki bi morala za kristjana najbolj šteti, je seveda na ravni milosti. To je raven čiste vere in je nevidna. Vidna je samo zunanja vitalnost, družbena, verska, kulturna.

Družbene ravni nisem dal na prvo mesto, ker bi ji priznaval takšen vrednostni primat, še zdaleč ne, ampak ker z njo najlaže opravi.

Na tej družbeno-politični ravni se mi namreč zdi, da se krščanska vitalnost na Slovenskem še najšibkeje izraža, začeni z nezmožnostjo kristjanov, da bi nastopali, kakor je v slovenski tradiciji in kakor je v pokatakombnem času umestno, združeni v enem političnem telesu. Ta razcepljenost jim jemlje večjo parlamentarno reprezentativnost,

jih dela manj odporne za koalicijsko manipuliranje protikrščanskih sil in jih čedalje bolj psihološko oddaljuje. To se končuje s tem, da tudi krščanstvo „drugače“ pojmujejo, kljub istemu Kristusu, isti Cerkvi, istemu koncilu.

Ko bi bilo slovensko krščanstvo to, kar se izraža v naši krščanski politiki, tudi kulturno nezainteresirani in nespodbudni, bi bilo kaj depresivna zadeva. Velja omeniti primer Giulia Andreottija, tega velikega političnega praktika, ki pa kaže v svoji visoki starosti - glej revijo 30 Giorni! - kulturno razgledanost in živahnost, ki bi bil lahko naši primitivnosti za zgled.

Hvala Bogu se opcija za Kristusa (zakaj za to gre) izraža na Slovenskem tudi na drugih ravneh, in to dosti prepričljiveje.

Vzemimo versko raven. Bolj kot

statistike se mi zdi zgovoren v pogled, ki mi ga daje branje katoliškega tiska. Tukaj imam vsaj jaz vtis, da tako rečem, pravega mrgolenja verske dejavnosti: dobro obiskano bogoslužje, župnijska slavja, novi sakralni objekti, mladinska srečanja, študijske pobude, vključno s folklornim izražanjem našega krščanstva - da niti ne omenim večjih prirediteljev, kakršna je na primer vsakoletno srečanje mladih v Stični.

Druga raven, na kateri se mi zdi, da se krščanska navzočnost čedalje bolj uveljavlja, je kulturna. Katoliška kultura glede kvalitete nima česa zavidati nekatoliški. So celo nekatera kulturna področja, na primer v humanistiki, (prazgodovina, antična literatura in zgodovina, umetnostna zgodovina, filozofija), kjer je vloga katoličanov vodilna.

Vsekakor gre za temo, ki vabi k poglobljenemu razmišljanju in ki bi se zato lahko vključila v diskusijo na prihodnji sinodi. S ciljem, da slovenski kristjan pride do tiste mirne samozavesti, kakršne je vera v Kristusa vredna.

Na fotografiji: 3 zakonski pari 3 sester Malovrh s 3 brati Jakoši in 3 zakonski pari sester Škulj s 3 brati Petkovški; od leve: Sandra Malovrh in Marko Jakoš, Karla Malovrh in Marjan Jakoš, Klavdija Malovrh in Peter Jakoš, Irena Škulj in Gabrijel Petkovšek, Marija Škulj in Marjan Petkovšek, Magda Škulj in Lado Petkovšek.

Slovenija danes

BRANKO ROZMAN

KO BO RESNICA ZASIJALA...

V kratkem pogovoru v oddaji Studio city (11. jan.) je bivši generalni državni tožilec g. Drobnič dal na vprašanja mladega novinarja vrsto odgovorov, ki pa jih mu v Sloveniji še nočejo ali pa niso zmožni sprejeti.

Na novinarjev očitek, da ni za obnovev procesa proti škofu dr. Rožmanu novih dokazov, je povedal, da novi dokazi so, med njimi predvsem ta, da je bilo takratno sodišče revolucijsko, s tem pa nujno pristransko, kar pri procesu ni bilo omenjeno. Na ugovor, da je škof simpatiziral s fašizmom, je odgovoril, da to ni res, pa tudi ko bi bil simpatiziral, to ne bi bilo kaznivo. Na trditev, da je bil škof navzoč pri domobranski prisegi, da to ni res, pa tudi ko bi škof bil tam, to ne bi bilo kaznivo.

Na partijski konstrukt, da so domobranci prisegli Hitlerju, je novinarja popravil, da to ni res - prisegli so narodu, da se bodo bojevali za njegove pravice, zato so prijeli za orožje proti revolucijskemu terorju in pobijanju. Na novinarjevo vprašanje, če ga ni bilo nikdar sram, da je bil domobranec, je odgovoril, da nikdar, saj se nekateri danes postavljajo s tem, da so za demokracijo, on je bil pa že pri sedemnajstih letih zanjo, zato se je uprl revoluciji.

Časnikarjevo trditev, da ni posebna tožilska skupina, ki jo je Drobnič ustanovil, ničesar rešila, je zavrnil z dejstvom, da je skupina rešila vse primere, ki se jih je lotila. Na vprašanje, ali bodo to skupino zdaj ukinili, je odgovoril, da je formalno ne bodo, saj se slovenska vlada postavlja v Bruslju prav z uspehi te skupine, da pa je skupina dejansko že ukinjena, saj ne dobi v obravnavo nobenih novih primerov več.

Stvari lahko uredijo le stranke slovenske pomladi - Dr. Ivo Urbančič, *Demokracija* (9. jan.):

Demosov duh je še vedno živ, reši pa ga lahko samo pomladna stran. Lahko bi stalno netenje razdora v našem narodu enkrat za vselej razrešili na ta način, da bi obsodili prejšnji režim in o tem razčistili razmerje do preteklosti in se obrnili k prihodnosti.

Izjemno pomembna stvar je, da bi pomladna vlada morala rešiti dejansko pluralizacijo slovenskega medijskega prostora. Menim, da bi morala z družbenim mandatom vlada in država dejansko poseči v medijski prostor na način, da ta prostor naredita neodvisen, da bodo imeli vsi pri razlagi svojega smisla in svoje interpretacije enake možnosti. Ne pa, da bo enostransko poročanje kot doslej. To ni bila osvoboditev tiska od enostranskega

obveščanja in spodbujanja še vedno razrednega sovražstva v narodu.

Treba je rešiti probleme označevanja grobišč, izdajanja mrlških listov, poprave kritic in vrnitve premoženja. To lahko spelje samo spremenjena vlada, to je vlada, ki bi bila pomladna.

PRESTRELJENA POLICIJA

Generalni direktor policije Likar je zaradi afere Holmec odstopil. Novinarju Slovenskih novic je bil namreč izdal del zaupnega dokumenta, ki se je izkazal za lažnega, o tem, da so policisti na Holmcu na Koroškem med osamosvojitveno vojno streljali na neoborožene pripadnike JLA, in mu namignil, da o tem dokumentu že teče preiskava.

Izdeltavo poročila o morebitnih nepravilnostih na mejnem prehodu Vič pri Dravogradu in mejnem prehodu Holmec je naročil Likar. A glavno vprašanje je, kdo je bil boter tega naročila in zakaj je hotel prikazati osamosvojitveno vojno za roparsko in zločinsko.

Afera je pokazala na bistvo celotnega problema policije: ta je še vedno prestreljena z dediči partijske policije, ki je varovala „prijadobitve revolucije“.

Revolucionarne likvidacije - Anton P. *Železnikar, Demokracija* (20. jan.):

To, kar je danes vsaj neokusno, če ne že obsodbe vredno, je še vedno javna razprava o revolucionarnih likvidacijah v času državljanske vojne, kot da so bile likvidacije kulakov, industrijalcev, posestnikov, duhovnikov, oporečnikov - razredni genocid po nekem partijskem ali zasebnem predsodku in presoji - najbolj naravna stvar na svetu.

Drobničeve provokacije - Anton Drobnič, *Delo* (24. jan.):

Delo je 31.12.1988 objavilo članek novinarja Pečauerja. V delu članka navaja neresnične podatke o meni in mojem delu.

Pravi, da sem že od nastopa funkcije generalnega državnega tožilca leta 1990 dajal „provokativne politične izjave, zlasti o dogajanju med drugo svetovno vojno“. Kdaj, kje in kakšne politične izjave sem dajal, ni navedel. Če bi, bi bralci videli, da ni šlo za strankarske politične izjave, ki se tožilcu ne spodobijo, ampak za pogled na zgodovinske dogodke in zločine, kar bi državnemu tožilcu težko prepovedali, čeprav so nekateri na vrhu države to ponovno poskušali.

Navedel pa je mojo izjavo ob lanskem 27. aprilu, za katero pravi, da je postala kaplja čez rob in je po njej meni „šlo samo še navzdol“. V dokaz navaja reakcije predsednika repu-

blike, vlade in drugih trdih predstavnikov kontinuitete. Moje mnenje je, da je šlo z demokracijo navzdol tistim, katerih reakcije pisec navaja. Pozabili so na ustavne svoboščine in se zopet zatekli k totalitarnemu načelu, da sme državni funkcionar, če že misli drugače, to delati samo doma. Prepričati so nas hoteli, da je za državne funkcionarje in še zla-sti za Drobniča javno dovoljen in sposoben samo tisti pogled na zgodovino, ki so ga po množičnih umorih določili komunistični komisarji.

RAZMEJITEV OD KOMUNISTIČNE DIKTATURE IN TOTALITARIZMA

Razstavo Temna stran meseca - kratka zgodovina totalitarizma na Slovenskem si je v Ljubljani v dveh mesecih ogledalo 12.000 obiskovalcev. Nato so razstavo odprli v Celju, pozneje v Kranju in drugje.

Avtorji razstave pričakujejo, da bodo v prihodnjih letih zgodovinarji odgovorili na mnoga vprašanja, ki jih odpirata razstava in enakoimnenski zbornik, dalje, da bo njuna vsebina našla mesto tudi v muzejih, in končno, da bo neponarejena zgodovina natisnjena tudi v zgodovinskih učbenikih. „Jasno in slovesno dejanje razmejitev od komunistične diktature in totalitarizma še zmeraj pričakujejo tudi od najvišjega slovenskega demokratičnega predstavništva - državnega zbora“ (S. Pe., *Delo*, 3. feb.)

Premišljenost informiranja - Anton P. *Železnikar, Demokracija* (27. jan.):

Oporni slovenski novinarji pri Delu in RTV so uspešno absolvirali nekdanjo ideološko akademijo (partijsko novinarsko šolo), imenovano FSPN (poznejšo FDV), ki jo je ustanovil CK KPS z njenim prvim „dekanom“ Stanetom Dolancem na čelu in preverjenimi kadri (Hribarjeva, Zdenko Roter). V RS se dogaja komunistična medijska dediščina osrednjih občil; ta so bila oblikovana v epohi komunizma in so se obdržala do danes predvsem s svojim prejšnjim gnotnim statusom. Bralci, poslušalci in gledalci natanko vedo, kaj ta občila v svojem bistvu so, kakšno dvoлично in naivno vlogo igrajo, kako pišejo, govorijo, podajajo in se prodajajo. Poučno je, da se spomin na postkomunistična občila ohrani kot poučno negativno izročilo zanamcem.

Ušli so smrti - Robert A. Jernejčič, *Delo* (4. feb.):

V knjigi Ušli so smrti (Celovška Mohorjeva založba 1998, 2350 SIT) trije nekdanji pripadniki slovenskega domobranstva opisujejo, kako so se junija 1945 rešili iz zloglasnih kočevskih brezen. Mučenja, poniževanja vseh vrst in druga sadistična izživljanja nad vojnimi ujetniki so samo eno od sporočil knjige. Avtorji zastavljajo moreče moralno vprašanje, od kod v Slovencu bestialnost, da bo nekje daleč v gozdu, kjer ga nihče ne vidi, ubil sošolca, nekdanjega prijatelja, znanca, vaščana.

TEMNA STRAN MESECA

DRAGO JANČAR

III.

9.

Po vsem, kar sem prebral in slišal in nekaj malega tudi doživel, se ob primerjavi nacizma in komunizma še zmeraj nekoliko zdrznem. Nekako sem prepričan, da se to izenačenje v zavesti prihodnjih generacij ne bo zgodilo. Vseeno se mi zdi prehuda simplifikacija. Komunizem je bil prožnejši od nacizma, ker je trajal dlje in je imel čas graditi svojo družbo; ker je šel skozi različne faze, je bil tudi odprtejši. Več podobnosti v korporativističnih in kolektivističnih rešitvah bi našli s fašizmom. Komunizem je bil drugačen od nacizma in fašizma. Toda bil je totalitarizem. O tem ni dvoma. Črna knjiga komunizma, ki so jo izdali Stephane Curtois in sodelavci, nas opozarja na to, da bo zgodovina dvajsetega stoletja zagotovo tudi zgodovina primerjav obeh totalitarizmov. To je že in bo še huda preizkušnja za evropske, posebej francoske intelektualce, ki so v petdesetih letih povsem osamili Alberta Camusa, ki je prvi opozarjal na to dejstvo. „Nihče, ki je resen,” piše François Furet, „ni nikoli govoril o absurdni, da sta komunizem in fašizem eno in isto. Gre ne le za to, da vemo, ali ju je upravičeno primerjati, ampak tudi za to, ali je mogoče razumeti zgodovino stoletja, ne da bi ju primerjali v nekaterih razmerjih.”

Težko je verjeti, toda na nekem dokumentu črno na belem piše: Koncentracijsko taborišče Sterntal (danes Kidričevo). O načinih likvidacij, nočnih aretacijah in transportih, napotilih sodišč za napotitev mladoletnih političnih prestopnikov v posebne centre za prevzgojo, o vsem tem in mnogočem drugem bodo morali zgodovinarji še govoriti.

Vzemimo, ker se na to nekoliko bolje spoznamo, za Slovenijo za primer dva primera iz kulture. Leta 1933 je neki nacistični veljak, dr. Wolfgang Hermann, izdal navodila za čiščenje knjižnic. Pravi inkvizicijski *Index librorum prohibitorum* sredi prosvetljenega dvajsetega stoletja. Toda kakšno presenečenje nas čaka, ko izvemo, da je skoraj identična navodila s skoraj istim naslovom, seveda pa s seznamom drugih knjig izdal slovenski minister za

kulturo leta 1945. Razlika je v tem, da so prepovedane knjige iz očiščenih knjižnic v Nemčiji potem gorele javno, v Sloveniji pa v tovarniških pečeh. Tako imenovani Federalni zbirni center, v katerem so v Sloveniji zbirali umetnine pobitih, izseljenih ali poslanih v delovna taborišča, močno spominja na skladišča nacističnega „Specialnega štaba za likovno umetnost”, ki ga je po Hitlerjevem in Rosenbergovem navodilu inventariziral neki Kurt von Behr. Navodilo ga je pooblastilo, da „konfiscira kulturne dobrine brez lastnika ali nejasnega porekla.” Ve se, čigave so bile. Pobitih, izseljenih ali poslanih v koncentracijska taborišča. Židov in političnih nasprotnikov. Primerjav v kulturni politiki, še posebej pa v izdajalskem ideološkem jeziku različnih borb proti različnim sovražnikom mrgoli. Besednjak, s katerim so napadli Kocbeka, Zajca, Šalamuna, Rožanca, „kulturnike” in njihovo zmeraj pod rekavaji „umetnost”, je identičen terminologiji, ki jo najdemo v knjigi analiz in dokumentov Hildegard Brenner *Kulturna politika nacionalnega socializma*.

Leta 1986 je v Jugoslaviji močno odjeknila afera s plakatom skupine NSK. Ta je, hote ali po volji umetniške intuicije, norčevsko jasno spregovorila o cesarjevih oblačilih in se dotaknila bistva stvari. Na natečaj za plakat ob dnevu mladosti je poslala samo nekoliko predelano podobo iz nacističnega mladinskega propagandnega arzenala, alegorijo Roberta Kleina *Tretji rajh*. In na natečaju zmagala. Bilo je veliko jeznega hrupa, veliko zadrege, tudi veliko smeha. A ironična paralela obeh totalitarizmov je postala povsem nazorna in otipljiva. Še bolj izdajalski kot ikonografija je bil spet jezik. V *Naših razgledih* je izšla ocena skupine NSK. Kritiki je uporabljal izraz „sprevržena umetnost”. To je natančno isti termin, ki ga je nacistična kulturna politika uporabila proti ekspresionistom in drugim „degenerirancem” na znameniti razstavi z naslovom: *Entartete Kunst*. Kakor je čisto na začetku pisatelja Seliškarja izdajal jezik, ki je prihajal iz duha totalitarnega časa, jezik krvi in zemlje, tako je jezik izdajal kritika ob koncu epohe.

10.

Toda to je bil že čas, ko je šla zgodba slovenskega in jugoslovanskega totalitarizma h koncu. Njegova zakonitost je bila prav to, da je imel napako vgrajeno v sebi. Niso ga zrušili njegovi zunanji sovražniki, pač pa njegova lastna natura. Strašna spozaba nad človekom v začetku, nasilje in ustvarjanje strahu v nadaljevanju, in ves čas molk o preteklosti. Ko se je nehal molk, ko so se zaslišale svobodne besede, prve prav v območju kulture, skozi literaturo in literarne revije, je bil načrt tudi strah. In ko je bilo v osemdesetih letih konec strahu, se je začela zgradba sesuvati. Samo vprašanje časa je še bilo, kdaj bo spregovorilo tisto, kar so preganjali z enako vnemo kot vsako drugačno mišljenje: solidarnost.

21. junija 1987 sem z balkona ljubljanske univerze gledal na trg, s katerega je davnega maja petinštirideset govoril Tito. Organizatorji solidarnostnega zborovanja v podporo četverici in protesta zoper njihov zapor so bili zaskrbljeni, trg je bil dvajset minut pred začetkom še precej prazen. Potem se je, kot se dobro spomnimo vsi, ki smo bili na tistem vedno znova zgodovinskem balkonu, začelo zlivati na trg od vseh strani. Nekaj minut pred peto, če se ne motim, je bil trg poln. Videl sem nedaleč proč na slavnem balkonu srečno Alenko Puhar, ki je objela Marka Hrena in vzkliknila: Kaj smo naredili, kaj smo naredili! Hotela je verjetno reči: Uspelo nam je. In je res. To je bil slovenski berlinski zid, začetek konca. Zgradba ni več mogla vzdržati.

Med majem petinštirideset in junijem sedeminosemdeset se je zavrtelo kolo zgodovine. Od tu je Tito spregovoril svoje grozeče besede. V istem mestu je dan poprej izšel časnik s pisateljevim uvodnikom pod naslovom: Maščevanje je strašna beseda. Zdaj so bili na istem balkonu drugi ljudje, spodaj na tribuni so govorili druge besede, besede, ki niso nikomur grozile. In drugi ljudje so bili na Kongresnem trgu, morda nekateri celo isti. Časopis, ki je izšel naslednji dan, ni govoril o maščevanju. Nekoliko je hotel zmanjšati število protestnikov, to je bilo vse.

Naenkrat je bilo vse tako enostavno. In vendar so med tema dvema zborovanjema pretekla mnoga leta. Gledano *sub specie aeternitatis* nič posebnega, pol stoletja, toda s stališča posameznega človeškega življenja vse, čisto vse.

11.

Komunizem in njegov totalitarizem sta zgodovina. Tako ju je treba obravnavati. Včerajšnji komunisti so lahko danes demokrati, v tem ni nobenega problema. Toda da bo tudi v naši zavesti postal to, kar je, se pravi zgodovina, si ga moramo najprej v celoti priklicati v spomin. In ko se bo to zgodilo, bomo razumeli, da ne smemo ničesar pozabiti. Še najmanj življenj, ki jih je ta sistem uničil ali poškodoval. Ne smemo, kakor v nedavni preteklosti, še enkrat pasti na izpitu človeške solidarnosti in se predati brezbriznosti, pa četudi je to samo solidarnost v spominu. In stvari je treba poimenovati z njihovimi imeni. Sklicevanje na antifazišem tu nič ne pomaga, kajti neizpodbitno drži pravilo: Vsak demokrat je antifazišist, ni pa vsak antifazišist že demokrat. Diktatorjem in družbenim nasilnežem, ki imajo na vesti zatiranje človekovih svoboščin in pravic, je treba povedati, kar so: diktatorji in nasilneži; in zločincem je treba povedati, kar so: zločinci. In njihove spomenike je treba spraviti s trgov slovenskih mest v muzeje, kjer bodo zgodovinarji in obiskovalci v miru premišljevali o tem, kaj so zlega in kdaj tudi dobrega storili za svoj narod, za in zlasti zoper dostojanstvo in integriteto posameznega človeka. Naj ne bo nobenega maščevanja, nihče naj ne pobere nobenega kamna, nihče naj ne sodi, da ne bo sojen. Vendar pa v imenu kulture in civilizacije ni mogoče braniti spomenikov ljudem, ki so uvedli teror in nekulturo ter Slovenijo za dolga leta spremenili v pokrajino nasilja, strahu in molka. Ne morejo biti njihovi spomeniki več bronasti maliki naše zgodovine, še najmanj demokratičnega časa.

Vse, kar se je dogajalo v teh petinštiridesetih letih, si moramo jasno priklicati v svojo zavest, postati mora sestavni del našega zgodovinskega spomina in našega današnjega življenja. Kakor so to streljanja talcev v mariborskih zaporih, frankolovska obešanja, begunske mučilnice, taborišča Raba in Oswinczima.

Vprašanje o pozabi ni samo problem Slovencev. Tudi Angleži, kot pravi T.G. Ash, imajo večno skušnjavo, da bi mislili raje na Shakespeara kot na

OGLEDALO našega časa

OBSODBA NEDOLŽNEGA

V reviji *Katholisches Sonntagsblatt* (št. 37 - 98) beremo, da je čikaški kardinal Josef Bernardin, ki je umiral za rakom, napisal na dan vseh svetih leta 1996 poslovilno pismo kot dodatek k svoji knjigi „Dar miru“, katera je dosegla takrat v ZDA izreden uspeh.

Trinajst dni pozneje je umrl. V omenjeni knjigi opisuje Bernardin zadnja in najtežja leta svojega življenja. Govori o trpljenju, ki mu ga je prizadelo obrekovanje in obsodba javnega mnenja zaradi namišljenega seksualnega izrabljanja. Temu je kmalu sledila zdravniška diagnoza: rak trebušne slinavke (páncreas). Ko so mu zdravniki napovedali samo še nekaj mesecev življenja, je prekinil s kemoterapijo ter se pričel zavestno pripravljati na smrt.

Piše: „Bog mi je podaril moč, da

svoj kolonializem in njegove poboje in zatiranja, raje na Churchilla kot na Severno Irsko. In ob tem so se Angleži v novejšem času le malokdaj spozabili nad svojimi državljani. Čeprav to le malo spremeni. Mi moramo samo vedeti. Vedeti moramo, da so del naše zgodovine in današnje zavesti tudi Rog, Goli otok, Teharje in Sterntal, neznana grobišča, ljubljanski in mariborski zapori, ženska taborišča Rajhenburg in Ferdrenk.

Ne samo zato, ker tudi iz vednosti o zablodah komunizma in slehernega totalitarizma rase jasna zavest o demokraciji. Ker na ta način tako rekoč

sem znal sprejeti težke preizkušnje... Dal pa mi je posebni dar, dar miru.“ S svojo knjigo je želel pomagati ljudem, da bi lažje doumeli, da nas čaka v življenju dobro in slabo in da bo dobro prevladalo, če se popolnoma predamo v Božje roke. „Pod predanostjo razumem zmožnost, da nismo navezani na posvetne reči, ki nas ovirajo vzpostaviti pravi notranji odnos z Jezusom Kristusom. Prepustiti se je zmeraj težko, je proces, ki traja vse življenje. Le z odprtim srcem in globokim molitvenim življenjem moremo to doseči.“ Prizna, da je imel dolgo težave z redno in zbrano molitvijo, dokler se ni odločil, da daruje Bogu najboljši čas, to je prvo uro novega dne. Med boleznijo je ugotavljal, da je v hudih bolečinah težko moliti. Zato se je molitve še bolj oklepal in v njej našel duhovno uteho ter celo olajšanje telesnih bolečin. Takoj ko je po operaciji spet lahko hodil, je obiskoval sobolnike v bolnišnici, jih tolažil, z njimi molil in jim bil ob strani ob zadnji uri.

Komentar: Kardinala Bernardina je obrekoval neki homoseksualec, čigar izmišljotine so mediji obesili na veliki zvon po vsem svetu. Ta človek, ki je kasneje umrl zaradi side, je na smrtni postelji javno priznal svoje laži in prosil kardinala, naj mu odpusti. Tega obžalovanja in skesanosti isti svetovni mediji, ki so prej kardinala obsojali, niso objavili.

KARDINAL SODANO ZAJTRKUJE Z MENEMOM

Pred meseci je šel vatikanski državni tajnik kardinal Angelo Sodano kot papeški legat na „Kontinentalni mladinski kongres“ v Santiago de Chile (Congreso Continental de Jóvenes). Na poti se je ustavil v Buenos Airesu za kratek obisk pri predsedniku države.

per negationem nastaja ali bi morala nastajati pozitivna zavest o demokratičnih principih, družbeni strpnosti, človeški solidarnosti, pravicah in svoboščinah. Ker šele takrat ko vemo, kaj demokracija ni, lahko dobro razumemo, kaj je oziroma kaj bi morala biti.

Pač pa zato, ker moramo z izkušnjo totalitarnega stoletja, ki so ga ljudje na našem koncu sveta izkusili v vsem obsegu, začeli spet živeti z duhom dvatisočletnega evangeljskega izročila in s prakso moderne, liberalne in tolerantne skupnosti.

KONEC

Menem je njega in spremljevalce povabil na zajtrk v Olivos skupaj z najvišjimi predstavniki argentinske Cerkve. Prisoten je bil tudi nuncij Ubaldo Calabresi in nekaj vladnih funkcionarjev. Buenosaireski *Ambiō Financiero* je karakteriziral to sproščeno srečanje s komentarjem enega od prisotnih: „Govorilo se je o vsem v skoraj intimističnem ozračju.” Tako npr. je kardinal Sodano povedal, da *Janez Pavel II. moli vsak petek križev pot*. „Na veliki teden pa ga moli vsak dan,” je zaupal drugi rimski prelat in omenil, da je spremljal papeža na enem njegovih potovanj. Po dolgi vrsti sprejemov in javnih avdienc je papež zaprosil za kapelo, kot ima navado, da se lahko poglubi v molitev. Tisti, ki so spremljali papeža, vključno Sodano, so bili že tako utrujeni, da so odšli spat in pustili Janeza Pavla samega. Papež je molil, kakor da ne bi čutil teže dneva.

DR. BERNARD SLOVŠA

Letošnjega 19. januarja je umrl v Stamsu na Tirolskem cistercijanski menih, pater dr. Bernard Slovša. Kakor poroča *Družina*, se je dežela Tirolska z vsemi častmi poslovila od moža, „ki se ji je podaril in ga je sprejela za svojega”, kot je na pogrebu poudaril deželni glavar. „Le kdo bi si mislil,” je v pogrebem nagovoru vzkliknil pokojnikov naslednik, opat Josef María Köll, „da bo begunski študent teologije, ki je leta 1946 kot brezdomec prestopil prag našega samostana, toliko prispeval tej hiši!”

Pokojni pater Slovša je bil begunec. Kot mlad bogoslovec je pribežal pred slovenskimi komunisti in Titovo vojsko preko Trbiža v Meran na Južnem Tirolskem. Iz Merana so ga predstojniki leta 1946 poklicali v starodavni samostan Stams na Tirolskem. Fr. Bernard je nadaljeval študij teologije v Innsbrucku in Salzburgu ter ga končal z doktoratom iz teologije. Leta 1947 je bil posvečen v duhovnika. Dve leti kasneje je postal ekonom in direktor nove šole in internata za pozne poklice. Tu je pater Bernard pokazal izredne talente. Bil je soustanovitelj znane smučarske gimnazije, ki je delovala v samostanu poleg običajne srednje šole. Iz te športne ustanove so prihajali leto za letom ne le uspešni skakalci, ampak tudi krščansko vzgojeni ljudje. Leta 1970 je pater Slovša prevzel vodstvo opatije kot administrator, leta 1973 pa so ga izvolili za opata. Kot 42. opat je vodil samostan do leta 1985.

Opatija Stams je veličastna stavba, kjer je tudi grobnica tirolskih deželnih knezov. Leta 1939 so nacionalsocialisti zaplenili samostan in menihe razgnali. Poslopja so porabili za prehodno postajo preseljencev iz južne Tirolske, čudovito baročno cerkev pa spremenili v skladišče. V Sloveniji so nekaj let kasneje delali podobno komunistični „osvoboditelji”.

Po vojni se je v samostan vrnila le peščica patrov, ki niso mogli obnoviti meniškega življenja. Položaj je rešil mehrerauski opat dr. Kassian Haid, ki je v Stams poklical **stiške patre in brate, ki so se pred komunizmom umaknili na Koroško**. Iz Stične je prišlo devet patrov in deset bratov, ki so se pridružili sedmim patrom in dvema bratoma iz nekdanje stamske družine. Tako je slavna opatija zopet oživela.

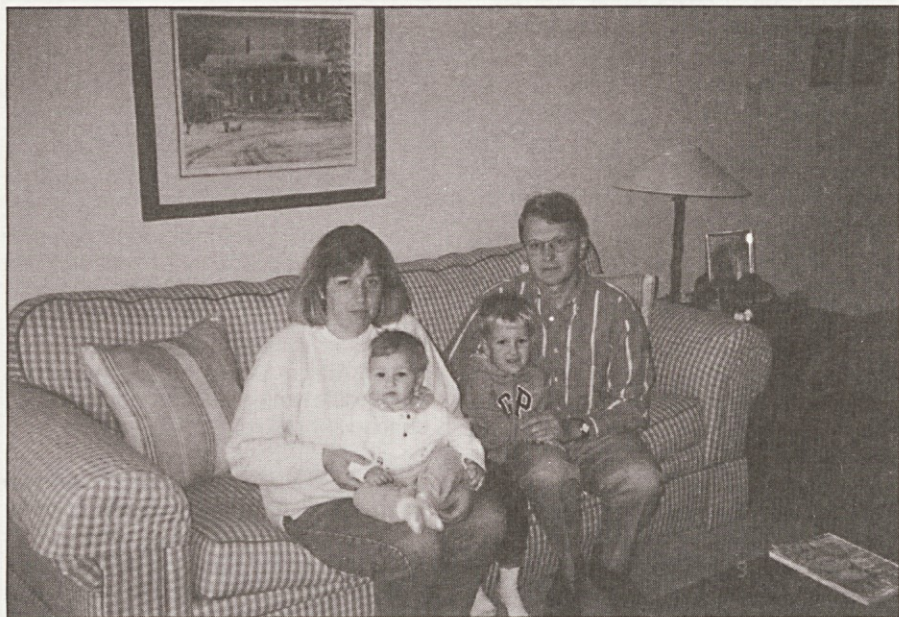
Na pogreb patra Bernarda Slovša sta prišla škofa iz Innsbrucka in Bozna, dve opatinji in deset opatov, veliko redovnic, redovnikov in duhovnikov, pa predstavniki organizacij in deželne vla-

de ter množica nekdanjih in sedanjih dijakov. V poslovnih govorih so poudarjali izjemen posluh rajnega za mladino in njegove organizacijske sposobnosti. Vsi so se slavnemu možu želeli zahvaliti za njegovo požrtvovalno delo, da se je pogrebna slovesnost zavlekla v poltretjo uro.

Komentar. *Talenti patra Bernarda naj bi služili slovenskemu narodu, a sovraštvo komunističnih revolucionarjev ga je poglalo na tuje. Tito je v znanem govoru 26. maja 1945 v Ljubljani grozil takole: „Roka maščevalka našega ljudstva je že dosegla ogromno večino, a samo manjšemu delu izdajalcev se je posrečilo pobegniti pod okrilje pokroviteljev izven naše dežele...” Eden teh „izdajalcev”, ki se mu je posrečilo pobegniti, je bil tudi 26-letni cistercijanski bogoslovec Bernard. Domovina, katero vladajo nekdanji komunisti in njihovi nasledniki „liberalni demokrati”, tudi njemu še ni vrnila dobrega imena. Naj počiva v miru!*

Dr. Peter Jakoš z ženo Klavdijo, roj. Malovrh, in otrokoma Martinom (3 leta) in Tamaro (1 leto in pol).

Peter je končal študij na medicinski fakulteti buenosaireske univerze leta 1984, opravil 3 leta rezidence in končal specializacijo za otroškega zdravnika leta 1990. Isto leto je odšel v Toronto (Kanada) ter se tam izpopolnjeval v otroških bolnišnicah v Hamiltonu in Torontu. Tam je leta 1992 tudi dosegel priznanje veljavnosti dotedanjih študij in dovoljenje za opravljanje zdravniškega poklica v Kanadi in Združenih državah Amerike. Leta 1993 sta se s Klavdijo naselila v mestu Syracuse v zvezni državi New York, kjer je Peter dobil zaposlitev v otroškem oddelku univerzitetne bolnišnice. V začetnih težavah sta jima pomagali domači družini Jakoš in Malovrh ter družina Ferkul iz Toronta. V Buenos Aires prihajata na obisk sorodnikov in prijateljev ter skupnosti vsako leto. Z veseljem tudi sprejemata v svojem prijaznem domu sorodnike in prijatelje iz Argentine in tudi urednik revije *Duhovno življenje*, na katero sta vsa leta naročena, je bil njun 10-dnevni gost.

Dekan teološke fakultete v Ljubljani

DR. JANEZ JUHANT

nas je obiskal

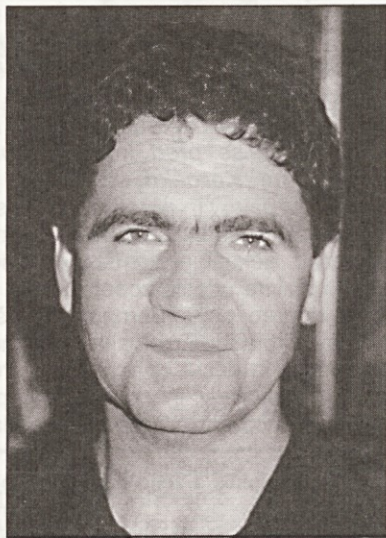
Pogovarjal se je Jože Škerbec

Ali se nam lahko na kratko predstaviš?

Rojen sem 24. marca 1947 v Ljubljani. Družina je doma iz župnije Štanga pri Litiji. Osnovno šolo sem obiskoval v Štangi, v Šmartnem in v Litiji, gimnazijo in malo semenišče v Vipavi, filozofske in teološke študije zaključil v Innsbrucku z magisterijem iz teologije in z doktoratom iz filozofije. Vmes sem bil l. 74 posvečen za duhovnika. Študij sem moral nadaljevati doma, ker mi je oblast odvzela potni list, tako da sem tezo o Georgu Hermesu, ki je bil Kantov sodobnik, napisal pretežno doma. Potem, ko so mi vrnil potni list, sem leta 78 branil tezo. Nato sem postal honorarni profesor, leta 80 pa docent na Teološki fakulteti. Ta je bila leta 91 ponovno državno financirana oziroma leta 92 vključena v Univerzo. Leta 94, ko je po novi zakonodaji Teološka fakulteta spet sprejeta v nov zakon o Univerzi, sem postal redni profesor in od takrat sem tudi dekan Teološke fakultete. Predavam oziroma sem vseskozi predaval zgodovino filozofije Starega in Srednjega veka in filozofsko antropologijo, to je filozofski nauk o človeku, določen čas pa tudi krščanski družbeni nauk in tudi kritiko o človekovem mišljenju. Posvečam se predvsem vprašanjem idejne in socialno politične zgodovine v svetu in predvsem na Slovenskem, ker se mi zdi, da je to eden od ključnih problemov našega stanja v sedanjem času bodisi na Slovenskem pa tudi v svetu. Tu so vprašanja o vlogi katoliških idej v spreminjajočih se družbenih razmerah ob razvoju liberalizma in desakralizacije, ofenzivi komunizma in ob prehodu v postmoderno oziroma tranzicijsko družbo.

Ali lahko poveš besedo o svojem poklicu in o težavah, ki so bile z njim povezane v tedanjih razmerah?

Če zdaj gledam nazaj, sem se za duhovniški poklic odločil predvsem iz tega razloga, ker je bila to pot v pravo duhovno svobodo, ki je v Bogu, čeprav tega še nisem vedel, ko sem šel v malo semenišče. Takrat me je duhovnik, ki me je učil verouk v osnovni šoli in je

imel vpliv name, nagovarjal, da bi šel v malo semenišče. Potem sem v času študija dozorel za duhovniško službo. Osebnostno čutim res zadovoljstvo, da lahko posredujem današnjemu človeku tisto, kar ta vedno najbolj išče, in mu tudi pomagam iskati tista pota, da odgovori na svoje vprašanje o smislu človekovega življenja. Bodisi v pedagoških in tudi drugih dejavnostih v tem smislu vedno vidim to povezavo. Po eni strani iskati in odpirati človeku smisel te življenjske poti, predvsem tudi ob iskanju in razumevanju njegovega položaja, še posebej zatiranega, zapostavljenega človeka. Mislim, da mi je že od moje mladosti to prirojeno tudi iz zgodovine moje družine, predvsem po materini strani, ko so dva strica pobili, enega pri partizanih, drugega potem v Teharjah. Vseskozi me zaposluje to vprašanje pravičnosti in tudi odgovornosti človeka pred Bogom v njegovem osebnem in družbenem življenju in mislim, da je tudi to močno motiviralo moje delovanje in tudi odločitev za duhovniški poklic.

Kako ti vidiš odnos med Cerkvijo in državo? Katera je glavna problematika in glavne težave, kako vidiš reševanje teh vprašanj iz preteklosti?

Ta odnos je v naši družbi seveda

močno pod vplivom preteklega delovanja komunistične države, ki je zatirala vero in Cerkev. Posledice tega so seveda še zmeraj v naši družbi in nabrž jih tudi ni mogoče tako hitro in enostavno odpraviti. Poljski družbeni teoretik Josef Tischner govori o nesrečnem daru svobode. V teh tranzicijskih družbah se ukvarjamo s problemom svobode, s tem pa tudi tistem demokracijskim prostorom, ki ga imajo v zahodnih demokracijskih družbah z daljšo tradicijo, tu pa je še zapostavljen, čeprav tudi demokracija nikoli ni idealna. To velja za vse civilne družbe in to velja tudi za Cerkev, s tem, da je Cerkev po tej logiki danes zaradi nadaljevalcev oblasti bivšega režima še vedno v takem položaju. Mislim, da je ključna naloga nas kristjanov, da se kot civilna družba definiramo, da tudi sami sebe opredelimo v tej družbi, da rečemo, kaj smo in kaj hočemo biti. Da to tudi zastopamo in v tem smislu skušamo povedati, kaj v tej družbi hočemo zastopati, kakšen prispevek in kakšno mesto sedaj vidimo v tej državi in da ga tudi dobimo. To je naloga, ki velja več ali manj za vse postkomunistične države in te naloge seveda ni mogoče drugače rešiti, kot le z veliko dejavnostjo. Res pa so tu posledice, zato nesrečni dar svobode, to se pravi: Ljudje se v teh družbah še vedno v marsičem počutimo nesposobne ravnati s svobodo in se primerno v družbi organizirati, uveljavljati sebe in svoje pravice ter prevzemati ustrezne dolžnosti. Tako mislim, da bo to še dolgotrajen proces. V slovenski družbi se to kaže še dodatno povezano s sistemom, ki smo ga imeli v bivši Jugoslaviji. Imeli smo samoupravni socializem, kar pomeni, da je še dodatno bolj rafiniran, da ima to laž na kvadrat, če je bil že komunizem laž. Dejansko je še bolj rafinirano vzpostavil vzvode tega družbenega potvarjanja in s tem ljudi še dodatno zavaljal ter onemogočal, da bi res odprto gledali svoj položaj in tudi svoje mesto v družbi. Vse to je danes naloga in mislim, da smo kristjani podobno, kot ostali, poklicani, da to nalogo rešujemo.

Kakšen je bil potek pogovarjanja kurikularne komisije za prenovo šolske, katere član si bil?

Podobno vprašanje se zastavlja tudi na tem področju, kakor v vseh delih naše družbe, naj bo to politika, sociala, gospodarstvo, finančna in vsa druga področja in strukture. V vsaki družbi je seveda zelo pomembno področje šolske, ki je bilo v preteklosti, kakor je to v

vsaki državi in seveda še posebej v totalitarnih režimih, izjemno pod nadzorstvom sistema. In nova demokratična oblast si je pač zastavila nalogo, da to prenovi, kar je pomenilo, naj bi šolski sistem odražal te spremembe. Vedeti je treba, da je nova demokratična oblast pod prvim ministrom že naredila določene načrte, kako to preoblikovati, kjer naj bi se posebej postavilo, da hočemo v novi demokratični družbi tudi bolj demokratično šolo. Ko je prišla oblast v roke LDS in z njo tudi šolska oblast, je LDS organizacijsko in tudi okvirno nadaljevala to prenovo. Seveda je bila in tudi ostala ta prenova močno v okviru doktrine oziroma sistema razmišljanja, kot ga pozna LDS. Zato je ta šolska prenova močno politična, to se pravi, v smislu te stranke. Na zunaj poskušajo napraviti vse zunanje spremembe merljivo z evropskim šolskim sistemom, vendar po vsebinskih, pa tudi po nekaterih organizacijskih prijemih še močno pod vtisom bivšega režima. Zato žal manjšina v NKS nismo mogli bistveno vplivati, da bi se ta sistem bolj demokratiziral. In tudi ostali strokovnjaki, ki se spoznajo na to prenovo, so ocenili, da je bila premalo napravljena z družbenim konsenzom v tem smislu, da bi se dogovorili, katere so temeljne usmeritve in vrednote naše družbe, po katerih bomo potem tudi oblikovali šolski prostor. Glede tega smo se tudi močno razlikovali znotraj tega ožjega odbora NKS, pa še bolj v posameznih komisijah. Vendar smo prišli do nekega kompromisa, ki pa še vedno ne odraža tega nacionalnega konsenza. Če preprosto povem, ta šolski sistem bo še vedno ohranjal usedline bivšega sistema. Kar zadeva predvsem področje, ki ga kot verni človek ali član Cerkve najbolj obvladam, to je vprašanje religije in Cerkve, se mi zdi, da je tudi ta novi šolski sistem ohranil religijo in Cerkev v okvirih, kakor jo je hotel imeti prejšnji sistem. To se pravi, v neki dopuščeni obliki se spusti vero in Cerkev v šolski prostor, Cerkev pravzaprav niti ne, temveč samo vero v okrnjeni obliki, kar je škoda. V nacionalnem smislu bi bilo vendarle koristno, da krščanski veri posvetimo določen prostor v šolskem sistemu, ker je krščanska vera bistvenega pomena za narodno identiteto, saj je v zgodovini odigrala pomembno vlogo pri narodnem oblikovanju. Seveda pa bi bilo dobro tudi za bodočnost, predvsem tudi zaradi tega, ker mlad človek danes kaže izjemno zanimanje za ta vprašanja in bi jih lahko tudi v šolskem pros-

toru veliko bolj intenzivno in demokratično predstavili in tako mlademu človeku omogočili, da se z njimi sooči.

NKS, kaj je to?

NKS je Nacionalni kurikularni svet, to je tisto telo, kateremu je vlada poverila prenovo šolskega sistema. Nacionalni je narodni. Kurikularni pomeni, da je njegova naloga, da uredi šolski kurikulum. To pomeni, da določi medsebojna razmerja predmetov, kar je pa že itak bilo vnaprej določeno s šolsko zakonodajo, ki jo je izglasoval parlament, tako da smo imeli v tem zelo majhen manevrski prostor. Predvsem NKS postavi razmerje ur med predmeti, potem določi tudi po razmerju ur šolske načrte za posamezne predmete in s tega izhajajoče šolske predmetnike, po katerih se bodo pisale tudi učne knjige za posamezne predmete ter določi vsebine predmetnikov.

Bil si predsednik sveta za neverujoče pri Slovenski škofovski konferenci. V čem je bila ta vloga, kaj se je doseglo?

Ta svet je pravzaprav nadaljeval delo Sveta jugoslovanske škofovske konference, ki je bil nekako analogen in paralelen na ravni škofovskih konferenc Svetu za neverujoče v Vatikanu. Poskušali smo pač reševati vprašanja dialoga. Ta svet se je potem preimeno-

val v Svet za dialog in tudi tukaj smo poskušali iskati družbeni dialog, kjer smo se srečevali z ljudmi, ki imajo nekako pomembno vlogo v družbenem odločanju. Danes pravzaprav ta svet, vsaj tako ga razumem, deluje v tem smislu, kako peljati družbeni dialog na različnih ravneh, predvsem pa tudi na ravni civilne družbe. Znotraj SŠK imamo tudi tako imenovano kadrovske komisije, ki se ukvarja z vprašanjem, kako znotraj Cerkve kadrovske urediti in tudi načrtovati bodočnost Cerkve. Mislim, da so vse te komisije namenjene temu, kako v teh spremenjenih razmerah urediti svoje vrste in tudi stopiti v dialog z ustreznimi ljudmi v družbenem prostoru in oblikovati tudi skupno prihodnost.

Si še član glavnega odbora Slovenskega filozofskega društva?

Slovensko filozofsko društvo je stanovska organizacija, ki ima več sekcij. Povezuje tudi vse filozofe, ki smo nekako povezani s teologijo, in jaz sem v to društvo vstopil še v času bivšega režima. Sem tudi z ostalimi filozofi že kar dolgo časa sodeloval. To je ena stran ali del tega društva, drugi del so tako imenovani fenomenologi, med katere se šteje npr. Tine Hribar, ki je v naši javnosti bolj poznan, ali tudi Valentin Kalan. Potem so tako imenovani analitiki, analitična filozofija, Ulé in ra-

20. decembra 1998 je bil krščen v župniji Svete Družine v Berazateguiju TOMAŽ KOROŠEC, sin Ivana in lic. Liliane Trejo Gandecher. Botri: salezijanka Antonija Lovše in Herman Trejo Gandecher. Krstil je župnik Franc Urbanija.

zlični drugi. Fenomenologi nadaljujejo predvsem Vebrovo in Huserlovo tradicijo v slovenskem prostoru. Še prej so bili bolj marksistično usmerjeni filozofi, zdaj so se ti preimenovali v družboslovne filozofe. Heideggerjanci so ti, ki so fenomenološko usmerjeni. Fenomenologija je tudi povezana s Heideggerjevo filozofijo. Tine Hribar je npr. član te fenomenološke sekcije, ki pokriva tako učence Huserla kot Vebra in heideggerjancev.

Lani pa sem bil izvoljen za podpredsednika Evropskega združenja katoliških teologov.

Kateri filozofi so uveljavljeni v katoliškem ali tudi demokratičnem taboru?

To je težko reči. Za demokratičen tabor se imamo vsi, ki zastopamo filozofijo na Teološki fakulteti, seveda pa sem štejemo tudi nekatere druge filozofe. Danes skoraj ni filozofa v Sloveniji, ki ne bi hotel biti demokratičen. Na neki način se vsi prištevajo za demokratične. Npr. Tine Hribar je bil preganjan v prejšnjem sistemu, čeprav je danes po tem, kar piše, ideolog vladajoče smeri. Bil je obsojen v bivšem sistemu poleg Veljka Rusa, za katerega velja podobno, kot za Hribarja: čeprav je bil preganjan v bivšem sistemu, je danes med oporniki sedanje vladajoče struje. Ivan Urbančič pa je eden takih filozofov, ki je bil preganjan v preteklosti, a je ohranil kritično držo tudi do sedanjih vladajočih struktur.

Poleg tebe in Antona Stresa je na katoliški osnovi še kakšno drugo pomembno ime?

V naših vrstah je treba omeniti še Antona Jamnika, Roberta Petkovška CM, Edjija Kovača OFM ter mlade: Lennarta Škofa, Zvoneta Berganta, Albina Kralja, Romana Kozmusa, Veroniko Barbo-Snoj, sodeluje pa tudi novinar Janez Markeš. V laičnih strukturah so pa tudi nekateri misleci, ki so bolj v tem duhu kot je Igor Senčar, Matija Ogrin, ki se tudi ukvarjajo s podobnimi vprašanji. Potem Marko Rupnik v Rimu, Jožko Pirc, ki se ukvarjata s sholastično, bolj duhovno filozofijo. Potem je več tudi literarno in seveda tudi filozofsko razmišljujočih mlajših mislecev. Eden gotovo najbolj zanimivih v tem oziru, čeprav svojski, je Gorazd Kocjančič, ki zelo dobro pozna predvsem mistično patristiko, in se tudi zanima za ta vprašanja. V zadnjem času smo na pobudo Matije Ogrina pripravili tudi prevod Tomaža Akvinskoga, ki bo zdaj prvi prevod in bo v prihodnjem mesecu izšel. Poleg tega smo pripravili tudi dva prevoda komentarjev k Tomažu Akvinskemu: Chestertonovega in Coplestonovega. Izšel bo daljši izbor Tomaževih temeljnih spisov, katerega smo pripravili skupaj in, mislim, da ob dobrem sodelovanju različnih strokovnjakov. Bo brez dvoma zelo velika pridobitev za slovenski prostor.

Glede Aleša Ušeničnika ni videti nobene omembe njegovega dela in

duha. Jožko Pirc je sicer napisal monografijo, vendar ga je presojal nekoliko osebno. Korigiral ga je rahlo Strle v zborniku ob 75-letnici nadškofa Šuštarja. Katera je drugače prevladujoča smer med katoliškimi filozofi v Sloveniji in tudi po svetu?

Osebno sem se s to filozofijo veliko ukvarjal in menim, da je slovenska katoliška filozofija, neosholastika, podlaga ne samo naši slovenski filozofski misli terminološko, ampak tudi duhovno in na neki način tudi podlaga našemu nacionalnemu razvoju, ker veste, da so Ušeničnik, Mahnič, Frančišek Lampé kot urednik Doma in sveta in Janez Ev. Krek v socialnem smislu, na podlagi neosholastike sooblikovali našo nacionalno identiteto in zelo tvorno - z razliko od nekaterih drugih usmeritev liberalcev - oblikovali slovensko kulturno zgodovino. Jasno je, da je marksizem te ideje popolnoma prekril in se danes še vedno borimo za njeno objektivizacijo in tudi za pravično predstavitev. Smeri, ki so danes prevladujoče, so pa zelo različne. Veste, da po II. vatikanskem cerkvenem zboru ni sholastika več izključna filozofija in mislim, da je danes veliko smeri, ki skušajo predvsem antropološko, to se pravi, s stališča človeka, opredeliti njegovo stanje kot osebe in tudi njegovo družbeno stanje in je antropološki pristop vključen pri tem vprašanju. Tu pa imate različne poudarke: od personalizma, ki poskuša razrešiti ta vprašanja, do eksistencializma, ki je že nekoliko starejši, pa do nekaterih sodobnih poizkusov, kot je Alain Finkielkraut v Franciji ali Isaiak Izrael ali recimo nekateri filozofi v Ameriki pa tudi v nemškem prostoru, ki poskušajo predvsem postaviti nekako kritično analizo. Günther Anders npr. kritično analizira človeka v sodobnem stanju, za katerega pravi, da je v antikvarijatu. To se pravi, da ga je sistem spravil popolnoma v kot in človek je njegov jetnik. Da je sistem v gospodarsko finančnem in medijskem udaru nad človekom. Mislim, da je to ključno vprašanje, ki ga različne smeri poskušajo reševati. Ena od takih je tudi krščanski personalizem, razviden tudi z okrožnic Janeza Pavla II., posebej tudi krščanski družbeni nauk, ki temelji na tem personalizmu, pa tudi različne druge smeri. Nekih popolnoma enournih poti v tem smislu ni, ker ključno vprašanje je, kako reševati človeka v sodobnem svetu.

Dalje prihodnjič

Odkrivanje sv. križa na veliki petek v cerkvi Marije Pomagaj v Buenos Airesu
(Foto: Marko Vombergar)

Zlatoporočenca Mirko in Kristina Bezlaj

Pri Bezlajevih iz Lomas del Miradorja so obhajali 50-letnico poroke že lani, kajti gospod Mirko in gospa Kristina sta se poročila 1. marca 1948 v begunskem taborišču Spittal ob Dravi. To sta povedala kronistu naše revije, ki ju je naprosil za pogovor, ko je zvedel za dogodek. Razpoloženje, s kakršnim sta kronista sprejela, je bilo pa tako sproščeno, tako veselo, kot bi se na jubilej šele pripravljala!

Mirko Bezlaj je bil rojen 1. februarja 1924 v delavski družini v Vevčah. Ljudsko šolo je obiskoval v Devici Mariji v Polju, hodil dve leti v meščansko šolo v Moste, potem se pa izučil za frizerja in vršil to obrt še kot zelo mlad fant. Postal je član Zveze katoliških delavcev, kjer je dobil solidno krščansko formacijo, ki mu je ostala za vse življenje. Med vojno in okupacijo je bil pri vaški straži v Devici Mariji v Polju, kasneje domobranec na postojanki v Pijavi Gorici, nazadnje pa v Stamenkovičevem bataljonu v Višnji gori. Ob koncu vojne se je tudi njegov bataljon umaknil na Koroško in se pridružil ostalim domobrancem na vetrinjskem polju. Ko so Angleži vračali domobrance v Jugoslavijo, je bil on določen, da gre s transportom zadnjega dne. Ko je bil opozorjen na angleško prevaro, da vozijo domobrance v Jugoslavijo in ne kot je bilo rečeno, v Italijo, se je odločil,

da ostane v Vetrinju. Pridružil se je civilnim beguncem in bil preseljen s skupino, ki je šla iz Vetrinja v Št. Vid ob Glini, od tam v Kellerberg in nazadnje v Spittal ob Dravi.

Kristina Breclj je bila rojena 17. novembra 1925 v Devici Mariji v Polju, kjer je hodila v ljudsko šolo. V družini je bilo pet otrok. Ko je imela tri leta, je družini že umrl oče. Ko je malo zrasla, se je šla učiti za šiviljo in si kmalu poiskala službo. 5. maja 1945 se je z družino umaknila pred partizani in začela begunsko pot na Koroško. Iz vetrinjskega polja je šla skozi ista taborišča kot njen mož. V Kellerbergu je bilo tisto prvo srečanje z Mirkom, ki je bilo odločilno zanj, da sta začela misliti na skupno pot skozi življenje. To odločitev sta si povedala pri poroki v kapeli špitalskega taborišča osem mesecev prej, predno sta se izselila v Argentino, kamor sta prišla 3. decembra 1948 z ladjo General Sturgis.

Prvi dve leti sta živela v prenatrpanem „Sanatoriju“, ki je bil ob prihodu v to deželo zatočišče toliko slovenskih beguncev. Že aprila 1951 sta se preselila na svoje v Lomas del Mirador, kjer je Mirko kupil zemljišče in si po dnevnem delu v tovarni za silo zgradil najpotrebnejše. Ta kraj je bil takrat še čisto prazen, brez hiš, za tudi brez kolektivov. Počasi je zidal najprej, kajti mlada družina

na se je večala in potrebovala več prostora, otroci so začeli hoditi v šolo, hiša pa je z leti trdega dela počasi postajala to, kar je še danes. Prvo zaposlitev je dobil Mirko v Tintorerii Morón, po dobrih sedmih letih pa zamenjal službo in delal v tovarni Ciudadela do upokojitve leta 1985. Gospa Kristina se je vsa leta posvečala družini, otrokom in domu, ob tem pa mnogo let še našla čas za raznašanje našega tiska po bližnjih slovenskih domovih teden za tednom.

V zakonu so se jima rodili trije otroci, ki so obiskovali tudi slovensko sobotno šolo v Slomškovem domu, danes že odrasli in poročeni, ki ju razveseljujejo s šestimi vnuki. Za 50-letnico poroke sta jubilanta romala v Luján, da sta se zahvalila Mariji in Bogu za vse, kar ju je doslej doletelo v življenju. Ko sta se vrnila domov, pa sta bila povabljeni na družinsko slovesnost na dom ene od hčera, kjer so ju čakale družine njenih otrok, da skupno praznujejo jubilej ljubezni, zvestobe in skupne poti dragega ata in mame. Čeprav pozno, se lepemu prazniku pridružuje tudi naša revija, katere bralca sta, z željo, da bi ju Bog ohranjal še veliko let čila in vedra, kot doslej.

IZ SLOVENIJE

PRIPREVE NA OBISK PAPEŽA

Poseben odbor za obisk papeža Janeza Pavla II. v Mariboru in za Slomškovo beatifikacijo je že pripravil načrt pastoralnih aktivnosti in ga priporočil vsem župnijam, ki bodo v pripravah na veliki dogodek organizirale molitve, romanja in duhovne vaje in predavanja, na katerih bodo ljudje bolj spoznali Slomškovo življenje, delo in svetost.

Papež bo vernike pozdravil na travniku v okolici Betnavskega gradu, na katerem se bo lahko zbralo več kot 250.000 ljudi, ki bodo na prireditveni prostor iz Maribora lahko prišli tudi peš.

Uradnega programa papeževega obiska še ni. Predvidoma naj bi Sveti oče prispel na mariborsko letališče v nedeljo, 19. septembra, dopoldne, nato pa naj bi se z zanj prirejenim vozilom odpeljal v Betnavo; tu naj bi se ob 10. uri začelo slovesno bogoslužje. Po končanem bogoslužju naj bi papež okoli 12. ure molil Angelovo češčenje, ki ga vsako nedeljo zmoli v Rimu. To molitev bodo prenašale številne svetovne radijske in televizijske mreže. Pred vrnitvijo v Vatikan naj bi papež v popoldanskih urah obiskal tudi Slomškov grob.

Zlatoporočenca Bogo in Marjana Urbančič

V nedeljo, 7. februarja, sta obhajala zlati jubilej zakonca Marjana Skvarča in Bogo Urbančič.

Marjana je bila rojena na praznik Marijinega rojstva, 8. septembra 1927, v Št. Joštu nad Horjulom na Notranjskem kot sedmi otrok dvanajstčlanske družine, katera je darovala kar štiri sinove - domobrance, vrnjene in umorjene na Teharjah - na oltar domovine.

Bogo, rojen 16. januarja 1924 v Čatežu pod Zaplazom na Dolenjskem, pa je bil tretji izmed devetih otrok Urbančičeve družine. Tudi on je bil domobranec in se je čudežno rešil, da ni bil vrnjen v domovino.

Oba sta morala zapustiti svoje domove in iti po svetu. Kot begunca sta se spoznala v taborišču Barletta v Italiji. Leta 1948 sta prišla v Argentino in se že naslednje leto poročila. Pri sv. Juliji sta med sv. mašo sklenila sv. zakon. Poročil ju je nepozabni mons. Anton Orehar. Ustanovila sta družino, ki je med najštevilnejšimi v naši slovenski skupnosti v Argentini, saj imata kar 11 otrok. Zgradila sta svoj dom v okraju San Justo in se vsa leta zvesto udejstvovala pri vsem slovenskem življenju v tujini.

V cerkvi Marije Pomagaj sta slovesno obhajala zlato poroko. Navzoči so bili vsi otroci z družinami (štejeta že s 36 vnuki), sorodniki in prijatelji. Zlato mašo

je daroval p. dr. Alojzij Kukovica, dolgoletni prijatelj družine, ob somaševanju prelata Jožeta Škerbca, mons. Mirka Gogala in župnika sanjuške srenje g. Tonija Bidovca. Navzoč je bil tudi mons. Jure Rode. Med sv. mašo sta si zakonca ponovno obljubila zvestobo do konca življenja. Pri sveti daritvi smo prepevali lepe Marijine pesmi. Ob tej priložnosti se je vsa številna družina s pesmijo posvetila presvetemu Srcu Jezusovemu in brezmadežnemu Srcu Marijinemu in tako prosila za varstvo in blagoslov za nadaljnje življenje. V veselem razpoloženju smo nadaljevali to slavje v Našem domu v San Justu. Iskreno naklonjenost, ljubezen in spoštovanje do zlatoporočencev so izrazili vsi navzoči s pozdravi, pesmi in z besedami lastnih otrok, ki so ob zaključku povzeli življenje staršev, kot sledi.

Otroci svojim staršem ob zlati poroki

Z velikim veseljem in s hvaležnostjo v srcu obhajamo pomembni praznik 50 let skupnega življenja naše drage mame in očeta. Bog vaju je v svoji sveti previdnosti združil daleč od preljube domovine, katero sta morala zapustiti v najlepših mladostnih letih.

Ata je s svojo pridnostjo in odgovornostjo, ki mu je bila vedno tako značilna,

skrbel, da bi prišli do lepega, urejenega doma, ter preživljal družino, ki je hitro naraščala. Mama pa je kmalu iz brezskrbnega dekleta dozorevala v odgovorno ženo in mamico, kateri je Bog zaupal življenje in vzgojo 11 otrok. Vedno se je odlikovala po trdni veri, dobroti in izredni potrpežljivosti. Kako prijetno je obupati spomine na veliko mizo, okrog katere smo sedeli ob večerih ali ob nedeljah! Koliko pogovora in glasov je bilo vse navskriž, saj je vsak izmed nas hotel svoje mnenje uveljaviti. Kar kmalu so se pridružili - zdaj ta fant, potem ono dekle - in tako je družina zopet naraščala. Najsrečnejši trenutki so bili tisti, ko smo se ob praznikih zbirali ter radi prepevali, kar ohranjamo še danes ob vseh naših srečanjih.

A križ ni odsoten v življenju nobenega človeka in tako tudi ne v življenju naše družine. Težave vseh vrst so se vrstile skozi dolgih 50 let. Večkrat smo že bili v skrbeh za atovo zdravje, predvsem pa nas spremlja težka preizkušnja boleznina našega Gregorčka že 38 let. Prav to trpljenje pa je postalo naši družini največji blagoslov.

Danes vama prihaja v spomin vsa dolga prehojena pot. Verjetno je v vajinih srcih najbolj osrečujoča ta zavest, da sta izpolnila v najboljši meri poslanstvo, ki sta ga sprejela od Boga pred tolikimi leti. Zvesta v veselju in zdravju, a posebno v boleznini in trpljenju, sta nam otrokom podarila vse, telesno življenje in varnost, a predvsem najdragocenejši zaklad globoke vere, saj sta nam vcepila v srce prvo nežno ljubezen do Jezusa, ki nam je postal prava pot, edina resnica in smisel življenja.

V teh 50 letih je zrastle iz trdnih korenin močno drevo - družina, ki sta jo ustvarila. Iz nje je vzkliklo 11 sadov in je že pognalo 36 zdravih mladik. Danes vama izražamo vso ljubezen in hvaležnost, ki jo premore naše srce. Radi bomo še naprej zahajali v dom, kjer se otroci in vnuki najraje zbiramo, saj nas vedno čakata oba z odprtimi rokami.

Srčno vaju radi imamo tukaj zbrani vsi, naj Bog v ljubezni vaju ohrani prav do konca dni!

**Moje življenje se sleherno
jutro na novo začneja
in se vsak večer konča.**

Edith Stein

SKUPINA „SLEDOVI“

v Nahuel Mapu Arriba - Neuquén

Lune ni bilo v temni noči, ko smo prihajali v Nahuel Mapu Arriba, da bi nam dala dobrodošlico. A bile so zvezde, ogromno zvezd, ki so nam pokazale, kako prekrasna je tam temna noč, polna tišine in pokoja. Don Ramón je slišal brnenje kombija, ki je prekinil to tišino, in takoj je prišel do nas, da bi nas lepo sprejel. Bila je polnoč. Izročil nam je ključ skupne sobe („salón comunitario“), da bi tam prespali. Približal se nam je tudi Malevo, njegov pes, ki nas je lani vsak dan pazil in spremljal. Utrujeni od dolge vožnje smo takoj zaspali.

Letos nas je bilo sedem laičnih misijonarjev: Pavel Erjavec, Karla in Nevenka Skvarča, Franci in Andrej Grilj, Sandi Žužek ter Veronika Vombergar.

Zjutraj nas je prebudila močna svetloba, ki je prihajala skozi okna, in škrtanje kovinastih plošč na strehi, ki so se ogrevale zaradi sončnih žarkov.

Znova smo tam, kjer veter dviga pesek; kjer sonce močno pripeka opoldne; kjer imajo ljudje postarane obraze zaradi sonca in vetra; kjer so veseli otroški obrazi, kadar nas zagledajo in se sramežljivo nasmejejo; kjer se od daleč vidi

majhna revna hiša skoraj zgubljen med hribi; kjer pri kakem studentu stare araukarije pobarvajo z močno zeleno barvo to suho hribovje.

Tak je Nahuel Mapu Arriba, tak je indijanski rezervat „Linares“ v narodnem parku Lanín. Do mesta Junín de los Andres je približno 50 kilometrov. Če ljudje želijo iti v mesto, morajo osedlati konje že zgodaj zjutraj, da bodo tam že pred najhujšo vročino, ali potrpežljivo čakati ob poti, da jih bo kdo do tja zapeljal.

To življenje, čisto drugačno kot v Buenos Airesu, kjer vedno hitimo na delo, univerzo, v dom, in nam vedno zmanjkuje časa. Tam so vsi mirni, nikomur se ne mudi, vedno imajo čas za kakšen pogovor ali obisk in tudi za tišino.

Večinoma so krščeni, a drugače doživijo Boga, častijo ga v naravi. Mašo so lani imeli samo trikrat, ker je samo en duhovnik za vso to pokrajino. Letos nas je 5 dni spremljal g. Toni Qualizza in vsak dan daroval sv. mašo. V nedeljo nas je bilo kar precej pri maši. Malo smo morali čakati, da se ljudje zberejo, medtem smo pa peli mašne pesmi s spremljavo kitar, ki smo jih s seboj prinesli.

Pesmi so sami izbrali. Presenetilo nas je, kako so starejši govorili pri prošnjah. Prosili so za sorodnike, za dež, za misijonarje (nas), da bi znova prišli. Bili smo ganjeni, kako so nekateri odkritosrčni in jih ni sram prositi pred drugimi za lastne potrebe.

Dan smo začeli z jutranjo molitvijo, potem pa po dolgi poti obiskali družine. Vsi so bili veseli obiska, nas takoj povabili na mate, kdaj pa tudi na kosilo. Naselili so se blizu studentev, da bi lahko uporabljali vodo. A hiše so daleč ena od druge. Hodili smo dve uri, da bi prišli do najbolj oddaljene družine. Ravno toliko časa morajo otroci hoditi do šole, vsak dan... Mi smo se pa jezili, ker smo imeli do naše šole 15 minut in z avtobusom...

- Drugo leto boste znova prišli? - so nas spraševali.

- Če Bog da, in nas znova sprejmete med vas, zelo radi. - Po tem odgovoru so nas bolj prijazno gledali.

- Ker drugi pridejo samo enkrat, in pozabijo na nas. Vi ste že drugič tukaj in ste dobri. Noben nam še ni prinesel toliko blaga in nas učil šivanja. Mi bi se radi veliko naučili - se je oglasila doña Huberlinda Calfuqueo pri šivanju s prosečimi očmi in nasmehom na zgubanem obrazu.

Popoldne so se tudi nekateri počasi približali našemu taboru, da bi nas obis-

Ta prostor imenujejo domačini „salón comunitario“. Tu jih učijo naši „misijonarji“ med drugim tudi šivati na stroj.

kali. Mapuches imajo lepo navado vračati obisk. Za njih je to zakrament, kakor tudi beseda prijateljstvo. Veliko smo se od njih naučili.

Predno vzide sonce, že vstanejo. Može pazijo na koze ali konje in delajo izdelke iz lesa, ki jih potem prodajo po zelo nizkih cenah trgovcem. Nekateri pa delajo pri gradnji v Junín de los Andes. Žene predejo, pletejo, pazijo na koze, če možje niso doma. Pri tem pomagajo tudi otroci. Gredo kar sami na Kordiljero (oni temu pravijo „veranada“) past koze, čeprav so tam nevarne živali: puma, divji prašič.

Zemlja tam ni rodovitna, če želijo kaj posaditi, se morajo boriti proti suši, da bi kaj zraslo. Tudi se morajo boriti proti boleznim: tuberkuloza, alkoholizem, umska zaostalost, in druge. Veliko je videti mladih mamic, okoli 15, 16 let, ker imajo navado poročiti se zgodaj. Ker se tudi med družinskimi člani poročajo, je veliko bolnih otrok.

Ko smo se vračali po stezah od obiska po dva in dva ali po prašni poti, smo se med seboj pogovarjali, kaj smo doživeli. Zanimivo je, da imajo skoraj vsi radio (na baterijo), ne pa napeljane vode. Težko je bilo to razumeti. A videli smo, da je za njih bolj važno biti povezani ali slišati poročila, kot da bi imeli vodo v hiši. Dosti je reči, ki se zdijo nujne nam,

ZAHVALA

Pri letošnji nabirki smo zbrali približno 3000 kg darov: oblek, knjig, papirja, obutve, jedi itd. Vse to smo pregledali in zapaketirali. Polovico tega smo poslali v Hogar de Niños, San Pedro v provinci Misiones, drugo polovico pa bomo še poslali v Junín de los Andes, provinca Neuquen. Dobili smo tudi 7 šivalnih strojev, od katerih 5 smo peljali k sestram frančiškankam v Moreno v provinci Buenos Aires, kjer učijo revne ljudi šivati na stroj, eno smo peljali v Neuquen, eno pa poslali v Misiones. Vsem, ki ste velikužno podprli naše delo z darovi, se iskreno zahvaljujemo.

njim pa čisto druge. Je druga kultura in mi se tega počasi učimo in jih spoštujemo.

Z žalostnimi očmi nam je doña Orfelina Huenufil povedala, da je mladih sram učiti se njihov jezik, ker se drugi potem iz njih norčujejo. Pred leti so imeli

Bo skoraj konec?

VLADIMIR KOS

Bo skoraj konec, pravijo, stoletja. Seštevajo skrbno poslednje dni. Raztreseni od drobnih ptičkov petja, se čudijo: „Jih konec ne skrbi?“

Še jaz se bom pridružil ptičkov odam - pojó, ničesar v kljunčkih ne sluteč. Odkar sta tekli s Križa kri in voda, ni čas oltar brez lučk vstajenjskih svečk.

V tem soju dan in noč z menoj živita, uprta Vanj, ki nosi grb „Vsemoč“. Na gmajno ptičkov oda je razlita in spominja, z ovcami nekoč.

učitelja jezika v njihovi šoli, a država mu je kar naenkrat ukinila plačo in je moral pustiti. Tako so še to izgubili.

Ker je tam huda zima, otroci nimajo počitnic poleti. Vsak dan smo videli po dva ali tri otroke hoditi po dolgi poti do šole z belimi predpasniki, strganimi copatami in veselim nasmehom. Tam se učijo ne samo brati in pisati, temveč tudi sejati, paziti na rože. Enkrat na mesec pride v šolo bolniška sestra in pregleda otroke ter jih uči higijeno. Zanimivo je, da je ta gospa domačinka, ki se je v Junín de los Andes izučila in se potem vrnila v vas, med svoje. Tudi mi smo bili z njimi dve uri vsake dva dni in jih učili ročna dela. Ker so imeli računalnik na sončno energijo, smo jih tudi učili uporabljati ga.

Z gospemi smo se dobili skoraj vsako popoldne in uporabili blago in volno, ki smo jih zbrali lani pri nabirki. Zelo rade so prihajale in ostale skoraj do noči. Pomagali smo tudi starejšim osebam prati perilo ali sekati drva, tudi smo hodili po hišah in popravljali šivalne stroje, kolikor smo pač znali...

Zadnji dan smo pa imeli praznovanje slovesa (fiesta de clausura). Dan se je začel z mašo, med katero so trije otroci prejeli sv. krst. Za nas je bilo to močno doživetje, ker smo od blizu praznovali rojstvo ali vstop treh otrok v Cerkev, pa tudi nesrečo in smrt mladega fanta ob končanih konjskih igrah. Začutili smo Božjo prisotnost v sreči in nesreči tudi v zadnjem dnevu našega letošnjega misijona v Nahuel Mapu Arriba. Znova bomo šli tja in jih obiskali, ker želimo z njimi preživeti trenutke v prijetnem pogovoru in se tudi marsikaj naučiti.

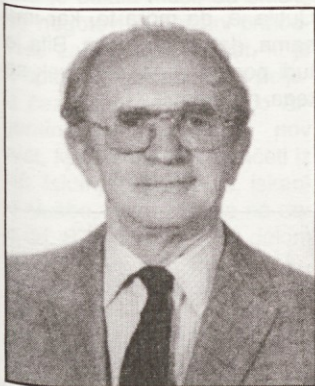
Skupina „Sledovi“

27. decembra 1998 je bil krščen v cerkvi Señor de los Milagros v Morónu ANDREJ VALENTIN MOKOREL, sin Toneta in Irenke roj. Fajdiga. Botra: Jelica Stariha in Jože Mokorel; krstitelj: prelat dr. Jure Rode.

+ ODŠLI SO +

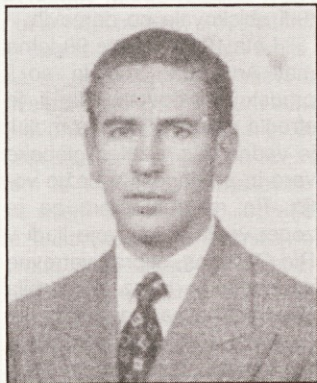
Jože Skale

Pokojni Jože Skale je bil rojen 11. marca 1920 v Šmarju pri Jelšah v kmečki družini. V Celju se je izučil za mizarja in tam delal do leta 1942, ko je bil mobiliziran v nemško vojsko. Ko so ga Angleži zajeli v Italiji, je bil prepeljan v taborišče v Eboli skupaj z okrog 800 slovenskimi mobiliziranci. Na vabilo titovcev se jih je kakih 300 vrnilo v domovino, drugih 500 pa ni maralo vrnitve v komunistično Jugoslavijo. V taborišču Trani so čakali na odhod čez lužo v svobodno deželo. Tam so se spoprijateljili z duhovnikom Stankom Skvarčem. To prijateljstvo se je nadaljevalo tudi v Argentini, kamor je prišel Skale 25. maja 1948 z ladjo Stewart. V novi deželi je ves čas delal kot samostojen mizar. 21. oktobra 1951 se je poročil z Marijo Rupnik iz Rovt, ki so ji partizani umorili dva brata domobranca, ki so ju Angleži zvičajno vrnilo iz Vetrinja. Istočasno se je poročil njegov življenjski prijatelj Stanko Oberžan s Franco Rupnik, Marijino sestro. Poročni obred je opravil duhovnik Stanko Skvarča. V začetku so bivali v Carapachayu, pozneje pa v Loma Hermosa. Po rojstvu sina Jožka je gospa Marija bolehalo in čez dve leti umrla. Pokojni Jože je vsa desetletja živel v tesnem stiku z slovensko skupnostjo. Prva leta je bil sodelavec Družabne pravde in 50 let član pevskega

zboru v San Martinu. Po težki bolezni lanskega leta si je toliko opomogel, da je obiskal domovino, po vrnitvi pa kmalu dotrpel in umrl 22. decembra 1998.

Drago Zavrtanik

2. februarja je umrl v buenosaireški četrti Floresta primorski rojak Drago Zavrtanik in bil naslednji dan pokopan na pokopališču Chacarita. Rojen je bil 28. oktobra v Solkanu. Oče je bil mizarjski mojster. Drago je imel sestrice Slavico in Danico ter brata Stanka. Osnovno in obrtno šolo je opravil v Solkanu. Kot izučeni mizar je prevzel očetovo delavnico, saj mu je oče umrl, ko je imel Drago šele 11 let. Pred fašizmom se je leta 1935 umaknil v Šentvid nad Ljubljano. Tam se je še isto leto poročil z Lojzko Humar, doma iz kmečke družine 14 otrok v vasi Grudenci, župnija Sveta Lucija. V srečnem zakonu se jima je rodil sin Branko. Po poroki so živeli v Duplici pri Kamniku, po nemški okupaciji Gorenjske pa v Ljubljani. 1942 so ga italijanski okupatorji odpeljali v internacijo v Perugia, po razpadu pa so ga zajeli Nemci in poslali v taborišče v Innsbruck na Tirolskem. Ob koncu vojne se ni maral vrniti v Slovenijo, ampak se je umaknil v Gorico v Italijo, kamor se je posrečilo priti tudi ženi z otrokom. Dr. Julij Savelli mu je pri begunski organizaciji uredil

dokumente, da se je z družino odselil v Argentino, kamor je prišel z ladjo Ravello 14. septembra 1948. Tu se je zaposlil v svojem mizarjskem poklicu, živeli pa so najprej na Pater-nalu (1948-1953), nato v Floresti, 1961 pa se vselili v svoj dom.

Andrej Drenik

Rojen je bil 29. oktobra 1909 v Cerknici v kmečki družini kot edini brat še štirim sestram. V osnovno šolo je hodil v Cerknico. Kot kmečki fant se je vzgajal v trden značaj pri Fantovski zvezi, postal dober telovadec, v sebi pa je vse življenje nosil tihotapsko kri. Ko so med vojno komunisti izrabili borbo proti okupatorju za izvedbo revolucije, je Andrej postal vaški stražar in pozneje domobranec. V vetrinjskem taborišču ga je vodil notranji glas, ki mu je pomagal, da se je pravilno odločil in si tako rešil življenje: „Ne grem nazaj! Kdor hoče ven iz taborišča, naj gre z menoj!“ Šel je začasno delat k nekemu koroškemu kmetu, a tudi tam so ga iskali slovenski partizani in preiskali vso kmetijo, ne da bi ga našli, kot mu je kmet zjutraj sam povedal. Ko so Angleži nehali s predajo domobrancev, se je vrnil v Vetrinje, potem se pa izselil v Lienz. Od tam je šel v Italijo, kjer je že bila ena od sester. Bil je v taboriščih Eboli in Senigallia. V Argentino je prišel maja 1948. Na oceanu je doživel precejšen vihar, ko pa je ladja prišla v Río de la Plata, so jo argentinske oblasti zadržale tri dni v pristanišču za-

radi neke napačne denuncije, češ da so priseljenci, ki so na tej ladji, sami komunisti. Delal je pri Obras Públicas 31 let, najprej na Ezeizi, kot mnogo drugih slovenskih beguncev, kot stavbni delavec pa tudi v buenosaireški kongresni palači. Po upokojitvi je delal osem let še kot vratar v podjetju Oblak Hnos. 2. julija 1950 se je poročil z Antonijo Pikec v ramoški farni cerkvi, kjer je bil nastavljen za kaplana gospod Janez Kalan, njegov znanec iz Cerknice. Leta 1951 si je kupil zemljišče v Barrio de los Pinos v San Justu in začel zidati hišo. Rodil se mu je sin Andrej, zdaj že poročen, zato je imel pokojni tudi dva vnuka.

Andrej Drenik je bil vse življenje zdrav in delaven človek. Rad je tudi bral in dolga leta ob nedeljah hodil k slovenski maši v San Justo, po maši pa zahajal med znance v Naš dom. Ko pa je pred slabima dvema letoma padel z visoke lestve in se močno poškodoval, je bilo konec vsega tega. Prisiljen je bil ostati doma. V dneh internacije v bolnišnici in potem v času okrevanja na domu, ko zaradi zloma noge ni mogel zapustiti hiše, ga je za prve petke obiskoval dušni pastir Toni Bido-vec in ga oskrboval s svetimi zakramenti. Ko se je februarja nekega dne slabo počutil, ga je zdravnik poslal v Clínica Indarte. Tam so mu 10. februarja 1999 iztekle ure življenja na zemlji. Pokopali smo ga na pokopališču Villegas v San Justu. Naj počiva v miru, njegovi ženi in drugim domačim pa naše iskreno sožalje!

Slavko Rupnik

13. februarja je umrl Slavko Rupnik iz sanmartinskega kraja Loma Hermosa. Rojen je bil v narodno zavedni verni kmečki družini v Rovtah 13. aprila 1926. V družini so bili trije bratje in tri sestre. Izučil se je za mizarja na Viču. Oče je umrl že leta 1936. Med revolucijo so vsi trije fantje postali domobranci, tudi Slavko, čeprav je bil mladoleten. Ob koncu vojne se je družina pred

partizani umaknila na Koroško, Slavko pa je ostal v domovini, doživljal šikaniranje, čez eno leto pa se mu je posrečilo s prijateljem Cigaletom prebiti v Italijo, kjer je bival nekaj časa v Rimu, nato pa se je pridružil materi in trem sestram ter sorodnikom Kogovšek v Barletti. Brata Jože in Janez sta bila vrnjena iz Vetrinja v Slovenijo in umorjena z drugimi domobranci. Ko ni kazalo, da bi se v domovini razmere normalizirale, se je družina odločila za preselitev v Argentino, kamor so prišli z ladjo Steward 25. maja 1948 skupaj z drugimi petsto Slovenci. Slavko se je kmalu zaposlil v svoji mizarski stroki in v njej delal do upokojitve. Leta 1956 se je poročil z Ano Klemencič. Srečni družini se je rodilo pet hčera: Irena, Silva, Marta, Beti in Marija. Hudo je prizadelo družino, ko je gospa Ana 18. septembra nepričakovano umrla v prometni nesreči. Slavko je bil vse življenje krhkega zdravlja, vendar je bil vsa leta delaven in družaben. Posebej je imel dar in veselje za glasbo. Več let je igral pri ansamblu Edelweis in drugih ansamblih, veliko let je vodil tudi slovenski pevski zbor v San Martinu. Do konca življenja je bil praktičen katoličan. V zadnji bolezni je sam prosil duhovnika zakramente. Kako je bil povezan in priljubljen med rojaki, se je pokazalo tudi, ko je ležal na parah in pri pogrebu. Pokopan je na pokopališču Pablo Podesta.

Sestra Marija Božnar, usmiljenka

V petek, 19. februarja 1999, je po kratki, a hudi, bolezni umrla v Buenos Airesu Marija Božnar, usmiljena sestra sv. Vincencija Pavelskega.

Rodila se je 11. marca 1922 na Planini pri Šentjoštu v kmečki družini kot drugi otrok očetu Matevžu in materi Ani roj. Osredkar. V družini na „Pustoti“, kot se je pri njih reklo, so bili 4 otroci: Jože, Mica, Francka in Ivanka. Verno in delovno družino je leta 1936 doletela huda izguba, ko je za jetiko umrl oče Matevž. Od takrat naprej je mati Ana prišla za vajeti kmetije. Med drugo svetovno vojno pa so leta 1942 Nemci ubili najstarejšega sina Jožeta. Marija je postala najstarejša hčerka in kljub božjemu klicu si je zastavila nalogo, da bo materi in sestri pomagala premostiti težke vojne čase. Maja 1945 je bežala cela družina pred partizani na Koroško. Begunska pot jih je vodila iz Vetrinja v Lienz, v Spittal in končno so 14. februarja 1949 prispeli v Argentino. Medtem je Ivanka že v Avstriji vstopila v Družbo sv. Vincencija in je kot usmiljenka in bolničarka delala v Grazu, sestra Francka pa se je v Buenos Airesu poročila z Alojzijem Oblakom.

Takoj po prihodu v Argentino sta Marijo prišla iskat s. Lidija Krek in Ladislav Lenček CM, ki sta ji veliko pomagala pri vstopu v Družbo. Na veliki šmaren, 15. avgusta letos, bi praznovala 50-letnico redovnih zaobljub. Delovala je najprej 20 let v bolnišnici Rawson

v Buenos Airesu na kirurškem oddelku, kjer je poleg bolniškega dela veliko pacientov pripravila na prejem zakramentov.

Leta 1970 je bila premeščena za eno leto v Ushuaio, nato pa v Río Gallegos v provinci Santa Cruz, kjer je skozi 27 let delovala v državni bolnišnici. V tem zelo mrzlem in vetrovnem kraju je tudi s tremi sestrostrami oskrbovala jedilnico za reveže, katere je tudi obiskovala po domovih.

Leta 1995, ko ji je 98-letna mati Ana hudo zbolela, so ji predstojniki dovolili, da ji je stregla na domu. Njena mati ji je vedno bila v zgled globoke vere in predanosti v božjo voljo. Po materini smrti se je zopet vrnila med svoje ljudi v Río Gallegos, čeprav vetrovno podnebje in mraz nista bila priporočljiva za njeno zdravje.

Leta 1997 je potovala v Avstrijo na obisk k sestri Ivaniki, ki je zelo bolna in priklenjena na posteljo.

Lansko zimo pa je tudi s. Marija zbolela na nogah in po raznih operacijah je tudi zgubila eno nogo. Zato so jo poslali v Buenos Aires na zdravljenje. Kljub težavam je izžarevala veliko zaupanje v Boga in korajžno sprejemala vse nove preizkušnje. Stanovala je v Centralni sestrski hiši in po pripovedovanju neke njene sestre je bil njen prihod kot „sončni žarek, ki je razsvetil celo našo hišo“.

Januarja letos je zbolela tudi na želodcu in po dveh operacijah je 19. februarja zapala v Gospodu. Na vstajenje čaka v sestrski grobnici na pokopališču Chacarita.

V glasilu Nove slovenske zaveze septembra '95 je izšel članek, v katerem je med drugim prikazan takole njen pogumni in požrtvovalni značaj:

„...Pustotnikova najstarejša hči Marija je (med vojno) še tisto zimo začela zasebno šolo... To je bila čisto resna šola, predmetnik je obsegal poleg krščanskega nauka tudi pisanje, branje in računanje... Obiskovali so jo vsi okoliški otroci, ki so prihajali dvakrat na teden v dopoldanskem času... Ko

vprašam enega od nekdanjih učencev, sedanjega gospodarja na Rusovem, kako to, da se je ravno Pustotnikova Marija odločila, da začne poučevati otroke, mi po premisleku odgovori: Bila je tak človek. Čutila je, da mora to, kar ima sama, dati tudi drugim. Bila je tudi pogumna, vsak človek se tega ne bi lotil...“

Pavla Bokalič roj. Igljič

V zgodnjih jutranjih urah 19. februarja je Gospodar življenja poklical v novo življenje Pavlo Bokalič, rojeno Igljič, iz Slovenske vasi.

Pred osemdesetimi leti se je rodila v vasi Prevoje, župnija Brdo pri Lukovici, v kmečki družini, kjer je bilo še sedem otrok. Komaj se je končala prva svetovna vojna in družina se je večala leto za letom. Zato je morala že od malega skrbeti za mlajše brate in sestre. Tako je odraščala. Izučila se je za šiviljo, da bi laže pomagala pri vzdrževanju družine. Prišla so leta vojne, nemške okupacije in revolucije in z njimi usodni dogodki za naš narod. Bratje so morali k vojakom v nemško vojsko, od katerih je eden padel na ruski fronti, druga dva sta bila zajeta, od katerih eden se je po vojni vrnil domov, drugi pa šel v tujino. Tudi Pavlo so v tistih letih Nemci poslali na Koroško, da je tam opravljala kmečka oz. hlapčevska dela. V usodnih majskih dneh leta 1945 so se člani družine, ki so bili doma, podali na dolgo pot begunstva, ki je imela postaje, skozi katere je šla tudi Pavla:

vetrinjsko polje in taborišči Linenz in Spittal. V Spittalu se je spoznala s Bokaličevim Ceneatom iz Mengša in se tam leta 1948 tudi poročila. Njuna trdna in globoko zasidrana vera jima je dajala moči, da sta kljub negotovi in nejasni prihodnosti začela skupno pot, ki je iz špitalskega taborišča peljala čez Atlantik v neznano Argentino. V popolnoma nov svet, kjer je bilo treba začeti iz nič. Iskanje stanovanja, iskanje službe, dolge vožnje na delo itd. S trudom in trdim delom sta si z leti ustvarila lep kršćanski dom, medtem ko so prihajali otroci drug za drugim. Pet se jima je rodilo: hči in štiri sinovi. Mama Pavla je ostala doma in skrbela za dom in družino, ata Vinko pa se je dan za dnevno utrujen vračal s težaškega dela. Ko pa je prestopil prag domače hiše, je utrujenost minila, saj je bil med svojimi najdražjimi.

Pavla in Vinko sta bila od vsega začetka člana in sodelavca župnije Marije Kraljice v Lanusu, v Slovenski vasi. Življenjski vsakdanji otrok se je v šolskem letu odvijal med domom, šolo, župnijsko cerkvijo in slovensko sobotno šolo.

Dobrota, plemenitost, narodna zavednost in vera staršev so pripomogle, da sta sinova Vinko in Jože odgovorila na božje vabilo in postala duhovnika, lazarista: Jože je član slovenske, Vinko pa član argentinske province. Jože je župnik v Lanusu v župniji Marije Kraljice za špansko govoreče vernike, Vinko pa je odgovoren za vzgojo bogoslovcev v svoji provinci. Hči Mimi je podravnateljica osnovne šole Marije Kraljice (María Reina), brata Janez in Miha pa po zgledu svojih staršev skrbita za svoji družini.

Družina Bokalič je bila tudi v novi domovini preizkušena. Komaj se je oče Vinko upokojil, sta po veselju dveh novih maš prišla dva huda udarca: v teku nekaj let sta umrli obe snahi. Trdo in naporno delo pa je načelo zdravje očeta Vinkota in pred štirimi leti so ga položili k večnemu počitku. Mama Pavla je izgubo moža

in smrt snah sprejela kot močna žena, ki jo hvali Sveto pismo. Tudi sama je morala skozi več preizkušenj, a vendar je ostala trdna in si nabirala moč pri vsakdanji maši in obhajilu, saj je od tu črpala vse, kar je potrebovala za življenje. Do zadnjega je rada hodila v cerkev, le njena bolezen jo je ovirala, da bi to opravljala vsak dan.

V soboto, 20. februarja, se je cerkev Marije Kraljice v Lanusu napolnila s slovenskimi in špansko govorečimi verniki, da so se pri pogrebni maši s hvaležnostjo poklonili zavedni Slovenki, zgledni kristjanki in sožupljanki. S sinovoma Jožetom in Vinkom je somaševalo še osem duhovnikov, sobratje lazaristi, sosednja župnika in prelat Jože Škerbec, delegat za Slovence v Argentini.

Marsikatero oko se je orosilo, ko smo Bokaličevo mamo pospremili iz njeje tako drage cerkve s pesmijo Marija skoz življenje.

Bokaličevo mamo bi lahko opisali kot ženo, ki je čakala vedno z odprtim srcem in z nasmehom rada sprejela vsakega, ki je prišel do nje. In v tem je bila njena veličina. Bog je bil zanjo vse, Mati Marija pa njena velika ljubezen. Zato je imela tudi veliko srce za bližnjega. Naj jo sedaj Ona sprejme v nebesih, Bog pa naj ji bo dobrotljiv plačnik.

Jože Nagode

19. februarja je umrl Jože Nagode, ki je živel v buenosaireškem predmestju Palomar in spadal k slovenski verski in narodni skupnosti, ki se zbira v Slomškovem domu v Ramos Mejiji. Rojen je bil v Žilbršah pri Logatcu 28. februarja 1922 v kmečki družini z osmimi otroki. Poleg kmetovanja se je izučil še za zidarja. Med revolucijo na Slovenskem je hitro odkril, da se skriva za partizanstvom komunizem, ki je hotel boljše življenje domačim. Kot narodno zaveden, veren in pošten fant je vstopil k vaškim stražarjem in nato k domobrancem, na kar je ostal vse življenje ponosen. Ob

koncu vojne se ni umaknil skupaj z drugimi, ampak se mesec dni skrival, nato pa se prebil v Italijo in bil v begunskih taboriščih v Monigo, Serviglianu, Senigallii in Bagnoli. Ko se je začasno naselil v Trbižu, so ga Italijani internirali na Liparske otoke. V Argentino se je priselil 16. novembra 1948. Po začetnem delu na Ezeizi se je kmalu osamosvojil in uveljavil s svojim zidarskim poklicem. Bival je v Caserosu. 16. septembra 1950 se je po-

IZ NAŠE KRONIKE

Slovenska kolesarska tura v Los Penitentes v Mendoza: 4 rojaki iz Mendoza so v nedeljo, 14. februarja, s kolesi prevozili v 14,5 urah 184 km in se vzpeli okoli 2 tisoč metrov visoko nad mendoško mesto; drugi dan so se vrnilo do Uspallate, v torek popoldne pa se vrnilo v Mendoza.

Križev pot v Slomškovem domu: od pepelnice srede je bil ves postni čas vsak petek; dipl. pravnik Božidar Fink je molil naprej skrajšani križev pot Romana Guardinija, na orglah je vodil in spremljal petje prof. Ivan Vombergar, nato je pa dušni pastir Jože Škerbec daroval sveto mašo.

Prve sobote v cerkvi Marije Pomagaj: ob 18,30 začena jima molitev rožnega venca Nace Grohar, Janez Jereb pripravi duhovno misl in vodi molitve za svetost duhovnikov in nove duhovniške, redovniške in misijske poklice, zatem pa je ob 19,15 sveta maša za isti namen.

48. obletnico Slovenskega planinskega društva v Bariločah so bariloški rojaki proslavili z razstavo olj, akvarelov in

ročil z Nado Tomažič iz Vrhopolja. Prijazen dom sta si zgradila že leta 1952 v Palomarju. Njun zakon sta razveseljila sin Edvard in hčerka Magda in po njuni poroki štiri vnuki. Pred dvema letoma je začel bolehati za boleznijo v grlu, vendar mu ne kemoterapija ne drugo zdravljenje ni moglo povrniti zdravja. Ob skrbni negi žene in hčerke je vdan in potrpežljivo prenašal bolečine in težave bolezni. Kot veren človek je prejel zakramente in se vdan v božjo voljo pripravljal na srečanje z Bogom. Številni prijatelji so se prišli posloviti od dobrega človeka in ga pospremili na božjo njivo.

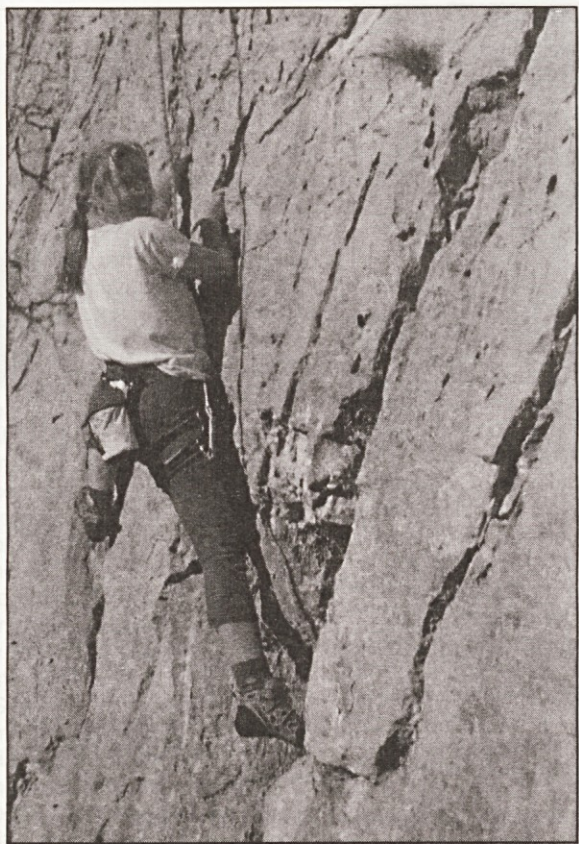
Popravek

Življenjske podatke pok. Andreja Petelina, objavljene v aprilski številki DŽ, popravljamo: ...Kot fant je učil mladce telovadbo v **Prosvetnem domu** v Ribnici.

kred od 18. do 22. februarja v občinskem razstavišču v središču mesta; ob odprtju je spregovoril predsednik PD arh. Andrej Duh, slikarje in njihove tehnike pa je predstavila voditeljica likovnega odseka SKA Andrejka Dolinar Hrovat; po 4 dela so razstavili Milan Volovšek, Andreja Dolinar Hrovat, Veronika Sparhakl, Andreja Omahna, Helena Klemenc, Tone Kržišnik, Andrej Makek in Marjetka Dolinar; pred odprtjem razstave je zapel 4 pesmi priložnostni otroški pevski zbor pod vodstvom Lučke Kralj Jerman; prireditev je zbudila veliko pozornosti v mestu.

V Slovenskem domu v Mendoza je skupina mladih igralcev v režiji Davorina Hirscheggerja v nedeljo, 21. februarja, postavila na oder tragedijo Ivana Maka Herodus Magnus; igrali so Tine Šmon, Franci Šmon, Magdalena Grintal in Nesti Bajda; uvodno razlago je podal prof. Vinko Rode, vsebino pa prof. Marija Fink Grintal; kostume je pripravila Ani Hirschegger, šepetalec je bil Vladi Triep, luči in zvok pa je imel na skrbi režiser sam.

Izlet na goro Capilla v

Monika Kambič-Mali iz Bariloče je najuspešnejša alpinistka Slovenije v letu 1998 (Podkomisija za vrhunski alpinizem Planinske zveze Slovenije).

Bariločah je vodil v nedeljo, 28. februarja, Boris Kambič; na vrhu gore (2167 m) je že od leta 1952 spominski križ žrtvam komunistične revolucije v Sloveniji, od leta 1996 pa v „Dolini tolmunov“ bivak „Slovenia“; vzpon je doseglo 14 udeležencev.

Dr. Bernard Špacapan in Hadrijan Koršič, goriška rojaka, sta se v nedeljo, 28. februarja, udeležila maše v Slomškovem domu, po maši in kavi pa je bilo srečanje z njima; zdravnik Špacapan, deželni predsednik stranke Slovenske skupnosti v Italiji, rojen v Slovenski vasi v Lanusu, pri 13 letih pa se je družina preselila na Goriško, in Koršič, župan v Števerjanu, sta govorila o stanju slovenske manjšine v Italiji; gosta je pozdravila in pogovor vodila prof. Neda Vesel Dolenc, podpredsednica Slomškovega doma.

Slovensko društvo upokojencev „Rincón Esloveno“, ustanovljeno 21.9.98, prireja družabna srečanja in potovanja po ugodnih cenah; 28. februarja je avtobus odpeljal skupino 49 naših upokojencev na 8-dnevni

izlet v Bariloche; v nedeljo, 21. marca, je bilo družabno srečanje s kosilom in praznovanjem rojstnih dni članov, ki so februarja ali marca godovali v Našem domu v San Justu; predsednik društva je Janez Albreht.

Začetek delovnega leta naših organizacij in ustanov: z začetkom marca so se začele seje in sestanki naše organizira-

ne skupnosti: društva Zedinjena Slovenija, Medorganizacijskega sveta, krajevnih domov, odbora za Slovensko hišo msgr. Antona Oreharja, Rožmanovega doma, sanmartinske Zveze ženamat, dušnega pastirstva, Katoliške akcije, Slovenske kulturne akcije in drugih ustanov; prav tako so začeli z vajami pevski zbori.

„Slovenski kotiček v Argentini“ je nova slovenska radijska oddaja na Radio Santa María, FM 88.1 vsak dan od 20. do 21. ure; „Slovensko okence v Slovenijo“ oddaja zadnje čase na Radio El Mundo ob sobotah od 13. do 14. ure.

Slovenski srednješolski tečaj ravnatelja Marka Bajuka: 6. marca so bili sprejemni izpiti v 1. letniku, v katerega se je vpisalo 27 dijakov; 13. marca je bila profesorska seja, popravni in dopolnilni izpiti, vpisovanje in začetna sveta maša; pouk se je začel v soboto, 20. marca; letos je vpisanih 110 dijakov in 3 dopisni; ravnateljica je prof. Neda Vesel Dolenc.

Tombola na Pristavi v Castelarju je bila v nedeljo, 7. marca; prvi dobitnik je bil računalnik.

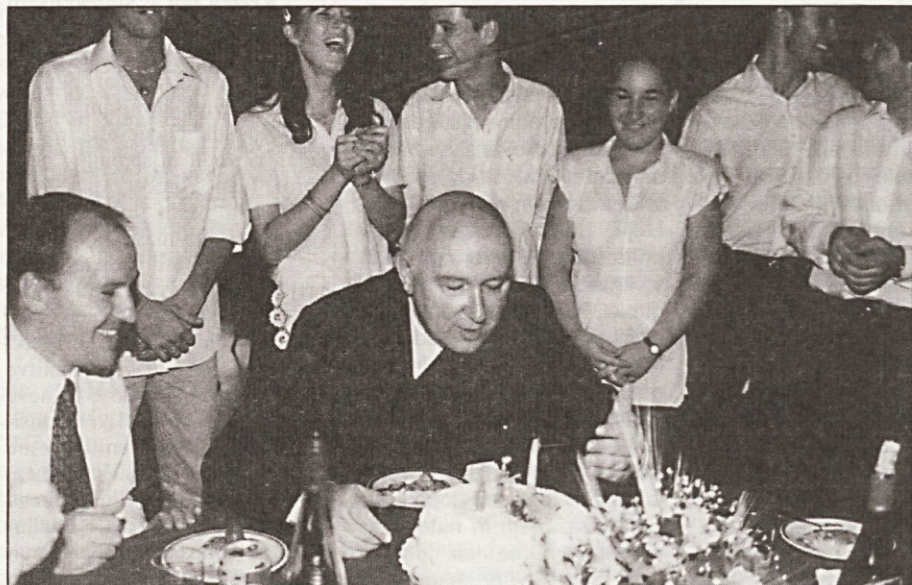
Romanje v Schönstadt „La Plata“ je organiziral sanjuški in ramoški odsek ZSMŽ 10. marca; spremljal jih je prelat Jože Guštin.

Začetek slovenskih šol: 13. marca so začeli s poukom Rožmanova, Jegličeva, Baragova, Prešernova in Slomškova.

20. marca pa Balantičeva, Jurčičeva, Aljaževa in šola sv. Cirila in Metoda.

Začetna prireditev slovenskih osnovnih šol je bila v nedeljo, 14. marca, v Slovenski hiši msgr. Antona Oreharja; ob 16 so se učenci, učiteljstvo in starši zbrali v cerkvi Marije Pomagaj k sveti maši na čast Svetemu Duhu, ki jo je daroval prelat Jože Škerbec; mašne dele je napovedovala Pavlinka Zupanc, berili sta brali Veronika Godec in Lučka Oblak, petje pa je vodila skupina otrok, ki je bila letošnje poletje na koloniji v Počitniškem domu dr. R. Hanželiča pod vodstvom Janeza Cerarja CM in Marcela Brula; v predverju dvorane so bile razstavljene fotografije s počitniške kolonije in ročna dela otrok, ki so se je udeležili; po maši je bila v Dvorani škofa Rožmana predstava sprevoigre Sneguljčica in sedem palčkov v režiji Veronike Vivod in v izvedbi šolske skupnosti Prešernove šole; sceno je izdelal Božo Urbančič, glasbeno spremljavo pa je igrala na klavirju Anka Savekli Gaser; šolski referent France Vitrih se je ob koncu zahvalil za 50-letno poučevanje Katič Kovač Dimnik, ki se je ob koncu lanskega šolskega leta poslovila od Rožmanove šole.

Proslava 50-letnice slovenske verske skupnosti v Ramos Mejiji je bila v Slomškovem domu v nedeljo, 21. marca; marca 1949 je slovenski duhovnik Janez Kalan, kaplan v

21. marca 1999 so v Slomškovem domu obhajali vrsto važnih obletnic... - (Foto: Marko Vombegar)

Anton Drobnič se je 2. aprila srečal z nekdanjim domobranci v Slovenski hiši. - (Foto: M. Šušteršič)

Prva letošnja mladinska maša v cerkvi Marije Pomagaj je bila v nedeljo, 21. marca; s Francijem Cukjatiem je somaševal Janez Cerar CM, ki je po maši vodil duhovno obnovo mladih na praznovanje velike noči.

V Slovenskem domu v Carapachayu je bilo na cvetno nedeljo po blagoslovu oljčnih vej in maši skupno nedeljsko kosilo.

Na duhovniškem sestanku 24. marca v Slovenski hiši je govoril dr. Lojze Kukovica o duhovniškem celibatu v zgodovini Cerkve in v novem Zakoniku cerkvenega prava.

Dan zbranosti za dijake STRMB je bil v soboto, 27. marca, v Slovenski hiši; vodila sta ga Franci Cukjati in Janez Cerar CM.

V Rožmanovem domu za starejše rojake je bila na cvetno nedeljo celodnevna prireditev z blagoslovom oljčnih vej in butarice, procesijo, mašo in skupnim kosilom.

47. občni zbor Društva Slovenska vas je bil v nedeljo, 28. marca v Hladnikovem domu.

Duhovno obnovo za veliko noč so vodili: v Carapachayu Janez Cerar, isti v San Martinu in Slovenski vasi, dr. Lojze Kukovica v Castelarju, prelat Jože Guštin v San Justu, dr. Jure Rode v Slomškovem domu, v Transradiu pa Anton Bidovec.

župniji Karmelske Matere božje v Ramos Mejiji, začel maševati ob nedeljah ob 7 zjutraj, v nedeljo, 4. aprila, pa je pri maši že pel novoustanovljeni slovenski pevski zbor, po maši pa je g. Kalan imel slovensko pridigo; ves prosti čas je posvetil obiskovanju slovenskih družin v okraju in tako se je oblikovala ramoška verska in narodna skupnost; ko je bil zgrajen Slomškov dom, je postal tudi krajevno slovensko versko središče; gospod Kalan je vodil ramoško versko skupnost do svoje smrti 10. avgusta 1967. Za njim je postal ramoški dušni pastir dr. Alojzij Starc, od 1. marca 1969 pa Jože Škerbec. Slavje, ki ga je organiziral odbor Slomškovega doma skupno s slovensko šolo, farnim odborom in mladinsko organizacijo ob veliki udeležbi rojakov, se je začelo s slovesno zahvalno mašo. Marko Selan s pomočniki in Ivanka Krušič so praznično pripravili bogoslužni prostor. Z dušnim pastirjem prelatom Škerbecem so somaševali prelat dr. Mirko Gogala, prelat Jože Guštin, prelat dr. Jure Rode in Dane Vrečar SDB. Mašna napovedovalka je bila prof. Neda Vesel Dolenc, berili sta brala Ivanka Krušič in Ivan Makovec, dušni pastir Škerbec je v pridigi govoril o verski skupnosti kot občestvu vere, bogoslužja in ljubezni ter služenja, med mašo je pel Mladinski

zbor pod vodstvom prof. Ivana Vombergarja. Na koncu maše je bila zahvalna pesem, po maši pa akademija. Slavnostni govor o začetku in oblikovanju verske skupnosti ter dušnem pastirju Janezu Kalanu je imel nekdanji predsednik in častni član Slomškovega doma Herman Zupan, sedanjemu dušnemu pastirju pa so ob 30-letnici delovanja v Ramos Mejiji in njegovi 70-letnici čestitali predsednik Slomškovega doma Marjan Jože Loboda, voditeljica Slomškove šole Saša Zupan Omahna, predsednik farnega odbora Tone Bidovec, v imenu mladine predsednik odseka SFZ Aleks Cestnik,

Prizor iz igre „Sneguljčica in sedem palčkov“ v izvedbi Prešernove šole v Slovenski hiši za začetek šolskega leta. - (Foto: Marko Vombergar)

malo za šalo...

NA AVTOBUSU - Avtobus je nabit poln. Neki mlad moški sedi in se dela, da spi. Ob njem že dolgo časa stoji starejša gospa, ki ga potreplja po rami in ga vpraša: „Mladi mož, na kateri postaji naj vas zbudim?“

DRUGOD - Neznanec vpraša Toneta: „Ali se poznavate od biljarda?“ - „Ne igram biljarda.“ - „Morda od tenisa?“ - „Ne igram tenisa.“ - „Ali pa od kod drugod?“ - „Tisto pa lahko: kod drugod sem večkrat.“

SREČA - „Moj mož ima neverjetno srečo,“ pripoveduje gospa Tomčeva svoji sosedki. „Pomislite: včeraj se je končno zavaroval proti nezgodam in danes zjutraj ga je prvič povozil avto.“

ZELENJAVA - „Moj sin sploh noče jesti zelenjave,“ se pritožuje Damijanova mati. - „Oh, moj bi jo pa pojedel, kolikor je vidi!“ odvrne sosedka. - „Kako vam je to uspelo?“ - „Preprosto rečem: da se mi tega ne dotakneš! To sem pripravila za tvojega očeta!“

PRIPOROČILO - Otroška varuška naj bi nastopila službo. Predstavi se in gospa jo vpraša: „Zakaj so vas odpustili iz prejšnje službe?“ - „Zato, ker sem pozabila okopati otroke.“ - Tedaj vsi otroci hkrati zakličejo: „Vzemi jo, mama, vzemi jo!“

VZGOJA - „Zakaj bereš to knjigo o vzgoji otrok?“ začudeno vpraša mati svojega sina. - „Mama, kontroliram, če me pravilno vzgajate!“

POJE - „Moja žena ne zna peti.“ - „Pa saj to ni nič hude-

UVOŽENO IZ SLOVENIJE

- On je človek na mestu: nikamor se ne premakne.
- Zgodovina se ne da ustaviti, lahko pa se potisne nazaj.
- Oblast kviri človeka, a ji tudi on ne ostane dolžan.
- Če bi ljudstvo vrednotili po predstavnikih, bi rekli, da ni kaj prida.
- Kult osebnosti je manjše zlo kot kult neosebnosti.
- Vse, kar so nam obljubili, so nam vzeli.
- Marsikatera pot v prihodnost je tlakovana z žolčnimi kamni.
- Zakaj nimamo tudi zavode za zaščito pred spomeniki?
- Preveč strahu se lahko kaže tudi kot premalo svobode.
- Poraba je velika, skupina porabnikov pa majhna.
- Vsi pisatelji sveta, o čem molčite?!
- Ali veste, kako po novem pravijo falotom? Pragmatiki.

ga.“ - „Hudo je, da kljub temu poje!“

VOZEL - „Zakaj imaš voz zel na robcu?“ - „Da ne pozabim, da ne pijem več alkohola!“ - „Ampak pravkar si popil viski.“ - „Res je, voz zel sem odkril šele, ko sem se hotel obrisati okoli ust.“

SREČA - Gospa Likarjeva začudena reče možu: „Pri kar-

tah imaš vedno srečo, pri loteriji pa nikoli. Kaj je temu vzrok?“ - „Čisto preprosto: pri loteriji mi nikoli ne dajo mešati.“

IZUČEN MOŽ - Niko sreča prijatelja: „Sijajno izgledaš! Že na prvi pogled se vidi, da si poročen: sveže oprana srajca, lepo zlikane hlače!“ - „Ja, ja,“ odvrne prijatelj, „prati in likati me je žena najprej naučila.“

KJE JE kaj

Ob romanju v Luján -
 Jože Škerbec 97
Marija, pomagaj nam sleherni čas -
 Franc Rode, nadškof in metropolit 98
Marijine oči nas vedno spremljajo 98
Svetišča Marije Pomagaj med Slovenci po svetu 99
Marija, mati naše vernosti 99
Velepodjetnik Hubert Liebherr in njegovih zadnjih devet let 100
Marija Pomagaj -
 Stanko Janežič 100

Od mrtvih vstal si -
 Vladimir Kos 102
Cerkveni prazniki v maju 103
Misli k mašnim berilom v maju -
 Ivan Likar 104
Vrnitev k Očetu -
 Wilhelm Hünermann 105
Slomšek, svetniška osebnost -
 Franc Kramberger, mariborski škof 106
Bo skoraj konec? - Vladimir Kos 106
Slomšek - človek za vse čase -
 Zorko Simčič 107
Ob novi obletnici odhoda iz domovine - Jure Vombergar 108
Pogovori ob kavi - Srečko Jug .. 110
O krščanski vitalnosti

na Slovenskem - Alojz Rebula ... 111
Slovenija danes -
 Branko Rozman 112
Temna stran meseca -
 Drago Jančar 113
Ogledalo našega časa 114
Intervju. Dr. Janez Juhant nas je obiskal - Jože Škerbec 116
Zlatoporočenca Mirko in Kristina Bezljaj 119
Iz Slovenije 106, 109 119
Zlatoporočenca Bogo in Marjana Urbančič 120
Skupina „Sledovi“ v Neuquenu 121
Odšli so 123
Iz naše kronike 125

DUHOVNO ŽIVLJENJE

SLOVENSKA VERSKA REVIIJA

Izdaja ga Slovensko dušno pastirstvo.

Urednik: Jože Škerbec - Ramón L. Falcón 4158 - (1407) Buenos Aires, Argentina - Tehnični urednik: Stane Snój - Registro de la Propiedad Intelectual N° 90.877- Staviljenje, oblikovanje in tisk: Talleres Graficos VILKO S.R.L.: EE. UU. 425 - (1101) Buenos Aires, Argentina - Tel.: (54-11) 4307-1044 - Fax: 4307-1953 - E-mail: vilko@ciudad.com.ar

POVERJENIKI

ARGENTINA: Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires. ZDA: Slovenska pisarna, Baragov dom, 6304 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio 44103, USA. KANADA: Rado Krevs, 75 Trowell Ave. Toronto M6M - 1L5 Canada. ITALIJA: TRST: Marijina družba, Via Risorta 3, Trieste, Italia. GORICA, Riva Piazzuta 18, 34170 Gorizia, Italia. AVSTRILIJA: Naročnino pošiljajte Mohorjevi družbi v Celovec.

NAROČNINA

Naročnina v Argentini za leto 1999: \$ 55.- in izdatki za pošto; drugod US\$ 55.- Denarna nakazila na bančni (ne osebni) ček na ime: José Škerbec, Ramón L. Falcón 4158 - (1407) Buenos Aires, Argentina.

Od zgoraj in od leve: 1. Franci Grilj z otroki indijanskega rezervata „Linares” v provinci Neuquén, kjer je misijonarila tudi letošnjega januarja mladinska skupina „Sledovi”. 2. Nekaj mladih udeležencev gorniškega tečaja z organizatorjem Borisom Kambičem in voditeljem Dinkom Bertoncljem na vrhu Filo Norte Lópeza. 3. Dr. Bernard Špacapan in Hadrijan Koršič, župan iz Števerjana, v pogovoru z rojaki v Slomškovem domu (Foto: M. Šušteršič). 4. Anica Črnak iz Slovenske vasi (sedi prva od leve) je 5. februarja vstopila h klaretinkam. 5. Zlatoporočenca Marjana in Bogo Urbančič s 36 vnuki po zahvalni maši v cerkvi Marije Pomagaj. 6. Skupina udeležencev Seminarja za učitelje slovenskega jezika in kulture v Radovljici s predavateljico Mihaelo Cernelič. 7. Skupina naših učiteljic na obisku pri nadškofu dr. Francu Rodetu.

Od zgoraj in od leve:

1. Predavanje bivšega generalnega državnega tožilca RS Antona Drobniča v Dvorani škofa Rožmana.
2. Anton Drobnič in soproga gospa Lidija v pogovoru z rojaki v Slomškovem domu.
3. Anton Drobnič v pogovoru z rojaki v Našem domu v San Justu (Foto: M. Vombergar).
4. in 5. Romanje v Schönstadt 10. marca, ki sta ga organizirala odseka ZSMŽ Ramos Mejía in San Justo, vodil pa prelat Jože Guštin.
6. Odprtje slikarske razstave 18. februarja v Bariločah za 48-letnico Slovenskega planinskega društva.
7. Predsednik PD arh. Andrej Duh, slikar Andrej Makek in slikarka Andrejka Dolinar na odprtju razstave v Občinskem salonu v Bariločah.

La Vida Espiritual

Correo Argentino
Suc. 7 Bs. As.
FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 6395
TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 2560

Revista mensual religiosa. Editor: Misión Católica Eslovana. Director: José Skerbec
Ramón L. Falcón 4158 - (1407) Buenos Aires - Argentina - Registro Nacional de la Propiedad Intelectual N° 90-877
Compañía: Armada e impresión: Talleres Gráficos VII KO S.R.L. - Estados Unidos 425 - (1101) Buenos Aires - Argentina